STEVEN J. ZALOGA

OSPREY **BÜYÜK KOMUTANLAR**

GEORGE S. PATTON

ÇEVİRİ **EMİR YENER**

Kronik

STEVEN J. ZALOGA – YAZAR

Steven J. Zaloga, tarih alanında Union College'da lisans, Columbia Üniversitesi'nde ise yüksek lisans yapmıştır. Yirmi yılı aşkın süre boyunca havacılık endüstrisi için analizci olarak çalışmış, füze sistemleri ile uluslararası silah ticaretine odaklanmış ve federal bir düşünce kuruluşu olan Savunma Analizleri Enstitüsü'nde (Institute for Defense Analyses - IDA) görev yapmıştır. II. Dünya Savaşı'ndaki Amerikan ordusu ile Rusya ve Sovyetler Birliği konularında dünya çapında tanınan bir uzman olup askeri tarih ve askeri teknoloji üzerine çok sayıda eser vermiştir.

STEVE NOON - ÇİZER

İngiltere'nin Kent şehrinde doğan Steve Noon, Cornwall'da Güzel Sanatlar Fakültesi'ni bitirdi. Resim yapmak kendisinin ömür boyu tutkusu olmuştur ve 1985 yılından bu yana profesyonel bir sanatçı olarak çalışmaktadır. Dorling Kindersley yayınevi için kimileri ödül de kazanan çizimler yaptığı sırada tarih ressamlığında uzmanlaşmaya yönelmiştir. Osprey yayınları için 30'dan fazla kitabın illüstratörlüğünü yapmıştır.

EMİR YENER - ÇEVİRİ

Saint Joseph Lisesi'ni bitirdikten sonra tarih alanında İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde lisans, Boğaziçi Üniversitesi'nde yüksek lisans yapmıştır. İş Bankası Kültür Yayınları'nda askeri tarih dizisi editörü olarak çalışmış ayrıca aynı alanda bir dizi kitabı da çevirmiştir. İngilizce, Fransızca ve Rusça bilmekte; denizcilik tarihi araştırmaları ile çeviri alanlarında faaliyetlerini sürdürmektedir.

STEVEN J. ZALOGA

OSPREY **BÜYÜK KOMUTANLAR**

GEORGE S. PATTON

ÇEVİRİ EMİR YENER

Kronik

GEORGE S. PATTON

STEVEN J. ZALOGA

KRONİK KİTAP: 231
Osprey Resimli Tarih Dizisi: 11

YAYIN YÖNETMENİ
Adem Koçal

ÇEVİRİ
Emir Yener

EDİTÖR
Can Uyar

KAPAK TASARIMI
Kutan Ural

MİZANPAJ
Kronik Kitap

1. Baskı, Eylül 2021, İstanbul

ISBN
978-625-7631-42-6

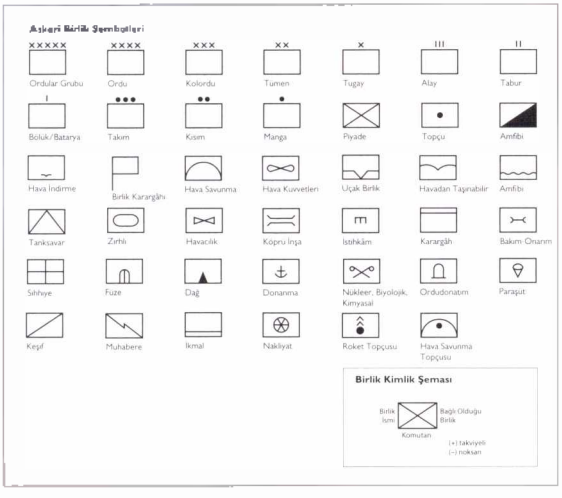
KRONİK KİTAP
Şakayıklı Sk. No:8, Levent
İstanbul - 34330 - Türkiye
Telefon: (0212) 243 13 23
Faks: (0212) 243 13 28
kronik@kronikkitap.com

Kültür Bakanlığı Yayıncılık Sertifika No: 49639

www.kronikkitap.com
kronikkitap

BASKI VE CİLT
Optimum Basım
Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No: 51/1
34295 K. Çekmece / İstanbul
Telefon: (0212) 463 71 25
Matbaa Sertifika No: 41707

YAYIN HAKLARI
2010, Osprey Publishing, part of Bloomsbury Publishing Plc, "George S. Patton" özgün adıyla Osprey Publishing tarafından yayınlanan bu kitabın Türkiye'deki tüm yayın hakları Kronik A.Ş. aittir. Hiçbir şekilde yazılar ve görseller kopya edilemez, taklit edilemez, çoğaltılamaz, yayınlanamaz.

İÇİNDEKİLER

Giriş	4
Gençlik Yılları	6
Askerlik Yaşamı	8
Kader Saati	15
Rakip Komutanlar	51
Komutanın Zihninde	56
Kelimelerde Bir Hayat	60
Bibliyografya	62
Sözlük	63
Dizin	64

GİRİŞ

Courtney Hodges, Alexander Patch, William Simpson, Ray Porter, Robert Eichelberger; bu generallerin isimlerini hiç duymuşluğunuz oldu mu? Eğer sıkı bir askeri tarih okuru değilseniz muhtemelen duymamışsınızdır. Bu adamlar II. Dünya Savaşı'nda George S. Patton'ın silah arkadaşlarıydılar ama isimlerini günümüzde hatırlayan neredeyse kalmadı.

George S. Patton Jr. tüm zamanların en tanınmış Amerikan komutanları arasındadır. Kariyerine süvari sınıfında başlamış ve 1916'da Pancho Villa'ya karşı Meksika'da yürütülen tenkil harekâtında küçük fakat ünlü bir rol oynamıştı. I. Dünya Savaşı esnasında ABD ordusunun ilk tank taburlarını yetiştirip cephede bunlara komuta etti fakat ikinci sıcak çatışması olan Meuse-Argonne taarruzunda yaralandı. Patton'ın dramatik ve pervasız karakteri Amerikan komuta kademelerinde baskın olan durağan ve bürokratik tarzla taban tabana zıttı ki bu farkıyla daha 1941'deki Pearl Harbour baskınından önce dahi kamuoyunun dikkatini çekmişti. Kasım 1942'de Fransız Kuzey Afrikası'na yapılan Meşale Harekâtı çıkarmalarında Batı Görev Gücü'nü yönetti; ancak en önemli görevini diplomat şapkasını takıp Vichy Fransız ordusunu Müttefikler safına geçmesi için ikna ederek yerine getirmiştir. Ardından 1943'teki Tunus harekâtında, Mart ayındaki El Guettar muharebesinde, Amerikalılara Wehrmacht'a karşı ilk taktik galibiyetlerini kazandırarak ABD ordusunun Şubat'ta Kasserine Geçidi'nde uğradığı bozgunun utancını sildi. Temmuz 1943'teki Sicilya harekâtında ise, başında olduğu Yedinci Ordu'nun İngiliz planlamacıların marifetiyle geri plana itilmesine mukabil, kararlı bir saldırganlıkla davranıp Amerikan birliklerini Palermo'ya sokmuş ve bu şekilde, Montgomery'nin ilerleyişi saplanıp kalmasına rağmen Müttefiklerin Messina'yı alıp seferi zaferle sonlandırmasını sağlayan şartları hazırlamıştı. Ne var ki acul Patton'ın talihi 1943 sonunda, TSSB geçiren iki askere tokat attığında tersine döndü. Şansına, yaklaşmakta olan Fransa seferi için cüretkâr bir zırhlı birlik komutanına ihtiyaç bulunduğunu bilen Eisenhower onu daha fazla hırpalanmaktan koruyacaktı. Ike'ın uzgörüsü sayesinde paçayı kurtaran Patton böylece en büyük katkılarını 1944-45'teki Batı Avrupa Cephesi (BAC) harekâtında sunabilmiştir.

Patton'ın başına getirildiği Üçüncü Ordu, Fransa'ya çıkarılacak Amerikan ordularının ikinci dalgası içinde yer alıyordu. Bu kuvvet ilk olarak Temmuz 1944 sonunda, Normandiya cephesinin yarılmasını sağlayan Kobra Harekâtı ardından sahaya sürüldü. Patton'a esasen Bretanya bölgesini kurtarma şeklinde tali bir görev yüklenmişti. Öte yandan o, bu hedefin beyhudeliğini görerek Bradley ile Eisenhower'a itiraz etti ve Almanların zayıflığından istifadeyle

Seine Nehri'ne doğru cüretli bir atılım geçekleştirmeyi sağlayabilecek fakat hızla kapanmakta olan bir fırsat penceresi açıldığını öne sürdü. Neticede, süratle çöken Alman savunmasını alt edecek ve iki haftadan kısa bir süre zarfında Paris kapılarına dayanarak düşmanın Fransa'da bir savunma hattı kurmaya yönelik bütün çabasını boşa çıkaracaktı. Bunun ardından, Almanya'nın geleneksel kapısı sayılan Lorraine'deki Nancy koridoruna yöneldiyse de sonbaharın getirdiği olumsuz hava koşulları ve levazım kıtlığı sebepleriyle planları bozuldu ve ulu müstahkem şehir Metz'de durmak zorunda kaldı. Aralık ortasında, Üçüncü Ordu taarruza kaldığı yerden devama tam hazır hale gelmişti ki Almanlar Ardennes karşı taarruzunu başlattılar. Kuvvetlerinin savaşa hazır olmasını fırsat bilen Patton, düşmanı kanattan vurup Bastogne'da tuzağa düşen Amerikan garnizonunu kurtarmayı sağlayacak yeni bir cüretkâr planla ortaya çıktı. Neticede Alman taarruzunun püskürtülmesini sağlayan ordusu bir defa daha ABD kara kuvvetlerinin itfaiyeciliğini yapmış; ümitsiz görünen anda vaziyeti kurtarmıştı. Doğrudan Alman topraklarına karşı başlayan Şubat 1945 taarruzlarında Patton'a yine tali bir görev verildiyse de Saarland ile Rheinland-Pfalz bölgelerindeki düşman savunmalarını delip geçen bir tank taarruzuyla dikkatleri tekrar üstüne çekmeyi bildi. Daha kuzeyde Montgomery, Ren Nehri'ni fil kuvveti uygulayıp yavaş yavaş ezip geçmek üzere planlarını hazırlamışken Patton tabiri caizse koşup Mainz yakınlarında Ren'in üstünden atlamış; kaba kuvvet yerine sürat ile ani darbeler kullanmıştı. Üçüncü Ordu öyle bir ivme kazandı ki, Nisan sonlarında Eisenhower çoğu Amerikan birliklerine Elbe Nehri'nde durmalarını emretmesine mukabil Patton'dan Çekoslovakya ile Avusturya'ya yönelip ümitsiz savunmalar kurmaya kalkışabilecek Nazi kıtalarını temizlemesini istedi. Üçüncü Ordu, BAC'daki diğer Müttefik ordularının her birinden daha çok ilerleme kaydetmiş, daha çok düşmanı esir almış ve daha fazla toprak kurtarmıştır. Patton ömrü boyunca birçok kez ölümle burun buruna gelmişti; ancak ne yazık ki Almanya'da geçirdiği bir araba kazasından kurtulamayarak Aralık 1945'te vefat etti.

Üçüncü Ordu komutanı Korgeneral George S. Patton Jr.'ın 17 Nisan 1945'te dördüncü yıldızını takıp orgeneralliğe terfi etmesinden sonra çekilen resmi portre fotoğrafı (NARA).

Modern mekanize kuvvetlerin bir süvari cüretkârlığıyla kullanıldıkları vakit sahip oldukları taarruzi şok gücünü, bütün Müttefik komutanları içinde en ziyade Patton göstermiştir. BAC'daki Amerikan ordusu nazarında o, bazı aculluk ve patavatsızlıklarıyla başarılarını zaman zaman yok yere gölgeleyen yaramaz bir çocuk gibiydi. Patton efsanesi, 1970 yılının Oscar ödüllerini silip süpüren biyografik film *Patton* sayesinde Amerikan popüler kültürüne silinmez şekilde işlendi.

GENÇLİK YILLARI

George Smith Patton, ailesinde bu adın verildiği üçüncü kişiydi. Patton ailesinin atası, 1770 yılında İskoçya'dan Virginia'ya göç ederek hali vakti yerinde bir iş adamına dönüşen Robert Paton idi. 1833 yılında doğan ilk George Smith Patton, Virginia Askeri Enstitüsü'nden mezun olmuş ve kuruluşunda yer aldığı Kanawha Nişancıları adlı bir milis birliği, kölelik karşıtı eylemci John Brown'un 1859'da Harpers Ferry'de başlattığı ayaklanmayı bastırmak üzere seferber olarak Amerikan İç Savaşı'na giden yoldaki kilometre taşlarından birinde rol oynamıştı. Birinci G. S. Patton'ın ailesindeki dokuz oğlandan yedisi Konfederasyon ordusuna katıldı ve bunlardan ikisi savaşta hayatını kaybetti. George da savaşın ilk safhaları olan Temmuz 1861'deki Scary Deresi çatışmasında yaralanmış, iyileştikten sonra da 22. Virginia Piyade Alayı'na komutan yapılmıştı. Mayıs 1862'de Giles Adliye Binası civarındaki çatışmalarda tekrar yaralandı. Küçük kardeşi Waller Tazewell Patton ise Temmuz 1863'teki Gettysburg muharebesi esnasında vuku bulan Pickett'ın taarruzunda, 7. Virginia Piyade Alayı'nı yönetirken öldürülmüştü. Ailenin ismi 15 Mayıs 1864 tarihinde gerçekleşen New Market muharebesinde iyice efsaneleşti. Bu çarpışmada George S. Patton'ın 22. Virginia Alayı, Virginia Askeri Enstitüsü öğrencilerinden kurulu müfrezenin yardımına yetişerek destansı bir Konfederasyon zaferi kazanılmasını sağlamıştı. New Market'te üstelik birkaç Patton daha savaşmıştı. 31 yaşındaki muzaffer Albay Patton aynı yılın 9 Eylül günü, artık kendi adıyla anılan bir tugayın başındayken kuzeyli Tümgeneral Philip Sheridan'ın süvarileriyle Winchester yakınlarında girdiği bir çatışmada ölümcül yaralanarak hayata veda etti.

Müteveffa albayın George William adındaki genç oğlu, babasının hatırasını onurlandırmak için 1868 yılında ismini George Smith Patton II olarak değiştirdi. İç savaş Patton ailesini fakr-u zarurete düşürmüştü. Bunun üzerine, ailenin evvelde Kaliforniya'ya taşınmış olan üyeleri dul Susan Patton'ı çocuklarını da yanına alıp sevgili vatanı Virginia'dan ayrılması ve Batı Amerika'da yeni bir hayat kurması için ikna ettiler. Genç George S. Patton II, 1871'de ata toprağına geri dönerek Virginia Askeri Enstitüsü'ne yazıldı ve 1877'de dereceyle mezun oldu. Ne var ki ailesinin süregiden mali sorunlarını çözebilmek için askeri kariyerinden vazgeçmek zorunda kalacak ve başarılı bir hukukçuya dönüşecekti. Aralık 1884'te, Güney Kaliforniya'nın öncü yerleşimcilerinden "Don Benito" lakaplı Benjamin Wilson'ın kızı Ruth Wilson ile evlendi. Wilson'lar ile kurulan bu evlilik bağı, Patton ailesinin müreffeh toprak sahipliği konumuna geri dönmesini sağlamıştır.

George Smith Patton Jr. 11 Kasım 1885'te doğdu. Zengin bir toprak sahibi sülalenin şımarık ve şımartılmış evladı olarak çocukluğunu Patton ile Wilson geniş ailelerinin bağrında, Vineyard Gölü'ndeki malikânede el bebek gül bebek geçirdi. Askeri kariyer tutkusunun ruhunda kök salmasında çocukluğundaki yetiştiriliş tarzı önemli rol oynamıştır. Babası, kahraman Albay Patton'ın izinden gitmeyi ümit etmiş ancak ailenin ihtiyaçları sebebiyle bu hayalinden vazgeçmek zorunda kalınca şan ve şeref hülyalarını oğluna devretmişti. "Georgie"nin gözleri ailenin İç Savaş'taki zafer hikâyeleriyle kamaştırıldığı gibi kendisine düzenli olarak *İlyada* ile *Odysseia* da okunuyordu. Ona çok düşkün olan Nannie teyzesinin büyük ölçüde üstüne vazife edindiği ilk eğitiminde ağırlıklı olarak İncil'i ve antik klasikleri öğrenmiştir. Patton'ın çocukluk kahramanları İç Savaş'taki Konfederasyon generallerinin yanı sıra edebiyat ile tarihin efsanevi isimleriydi: Siegfried, Beowulf, Ksenophon, Büyük İskender

ve Napoleon. Ancak bunun da ötesinde, babası genç Georgie'nin zihnine Patton'ların asil bir askeri geleneğe sahip özel bir soydan geldikleri ve silahlı kuvvetlerde hizmet hususunda bilhassa sorumlulukları bulunduğu fikirlerini iyice sokmuştu. George Jr., ismini taşıdığı büyükbabasının Winchester çatışmasında üzerindeyken vurulup öldüğü aynı eyerle ata binmeyi öğrendi. En sevdiği oyuncaklar kılıçlarıydı ve onuncu yaş günü hediyesi olarak babası ona iki tane at hediye etmişti. Süvari birliklerindeki kaderi alnına yazılıydı âdeta. Yetiştiriliş tarzı alışılmadık bir atalar kültü ve askeri şan-şeref açlığına dayalı olduğu kadar derin bir dindarlıkla da yoğrulmuştur. Patton'lar kendilerini bildiler bileli Episkopaliyen cemaatinin adanmış mensuplarıydılar ve olgunluk çağında hatırladığı kadarıyla George Jr., kendisini ruhbanlık yoluna çağırmasın diye çocukken Tanrı'ya taassupla yakarıyordu ki şiddetle arzuladığı askerlik yolundan dönmek zorunda kalmasın.

George S. Patton Jr. 11 yaşına dek okula başlayamamıştı. Kendisinin bir biyografisini de yazmış olan başarılı tarihçi Carlo D'Este, genç Patton'ın disleksi, yani okuma güçlüğü hastalığından mustarip olduğunu öne sürmüştür. Disleksi hastaları dil ve matematiğin görsel simgelerini birbirlerinden ayırt etmekte zorlanırlar; dolayısıyla da konuşurken sorun yaşamazlar ama yazmakta ve okumakta güçlük çekerler. Patton, İncil'den yahut edebiyattan muazzam uzunlukta pasajları sorunsuz hatırlardı. Keskin zekâlarına rağmen rahatsızlıkları, disleksik kişilerin kendilerine eksik akıllı gözüyle bakmalarına ve sürekli kendilerini kanıtlama ihtiyacı içine girmelerine sebep olabilir. Bu ihtiyaç bazı hallerde boş böbürlenme alışkanlığına yol açsa da daha ziyade tüketici bir başarı açlığına dönüşür. Disleksik kişilerin başarıya ulaştıkları durumlarda dahi bunu salt şansa bağladıkları veya "kimi kandırıyorum ki?" hissine kapılabildikleri de görülür ve bu da onların başarıya susamışlıklarını daha da artırır. Patton'ın çağdaşı olan önemli disleksi hastaları arasında Albert Einstein'ı; Thomas Edison'u ve ABD başkanı Woodrow Wilson'u sayabiliriz. Patton'ın kariyerinin başlarında karşılaştığı sorunların temelinde disleksisinin yatıyor olması çok mümkündür ki şayet durum böyle idiyse, bu rahatsızlık onun nihai başarısına yolu döşeyen katalizörü teşkil etmiş; sebatkârlığını ve hırsını beslemiştir. Patton'ın disleksisi ve bunun kariyerine olan etkisi, kendisinin biyografisini yazan tarihçiler arasında tartışmalı bir mesele olmaya devam ediyor.

Fransa'dan dönüşü ardından, iskelet kadroya indirilen barış zamanı ordusunda müphem seçeneklerle karşı karşıya kalmış genç Yüzbaşı Patton, 1919 (Patton Müzesi).

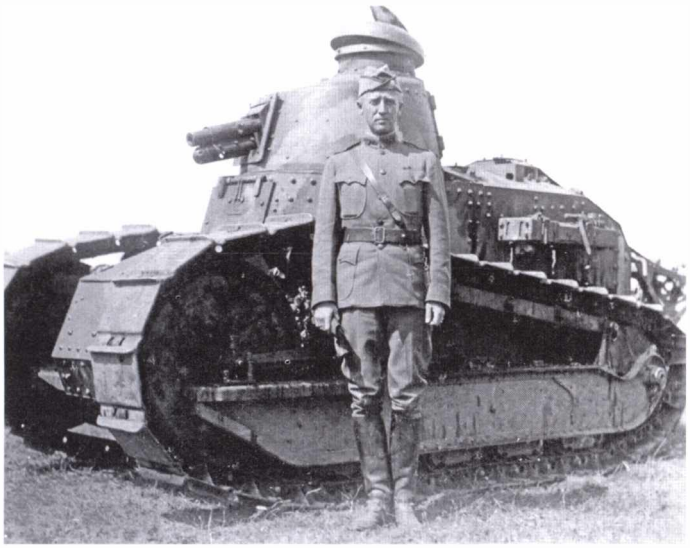
Patton ailesi, Virginia Askeri Enstitüsü ile sıkı bağını sürdürse de West Point'teki ABD Askeri Akademisi'nin başarıya daha emin bir yol sağladığını teslim etmişlerdi. Patton Jr., Enstitü'de bir yıl boyunca West Point'e hazırlandı ve babasının siyasi nüfuzu gereken Kongre onayını sağladı. 1904 yılında akademiye başlayan genç George, öğrenme zorlukları yüzünden yıldırıcı sorunlarla karşılaşacaktı. Amerikan futbolu gibi takım oyunlarında pek başarılı olamadı ama atletizm ve eskrimde yıldız sporcuydu. İlk yılında matematikten geçemediği için sınıfta kalmıştı. Askeri yaşamın gerekleriyle sorunu yoktu; üniforması her daim jilet gibiydi asker tavırları tavizsizdi. Akademik performansı vasatı aşamasa da bilhassa azimli bir yarsubay olarak öne çıkmıştı. Öte yandan, arkadaşları arasında çok muteber değildi zira hiç saklamadığı

hırsıyla devresindeki öğrencilerin çoğunu darıltmıştı. II. Dünya Savaşı'nda General Omar Bradley'in komutasındaki On İkinci Ordular Grubu'nun üç orgeneralinin de Patton'ın devresinden çıkmış olması ilginçtir; Üçüncü Ordu'yu George, Dokuzuncu Ordu'yu William Simpson ve Birinci Ordu'yu da Courtney Hodges idare edecekti (gerçi Hodges akademik sorunlardan ötürü sınıftan ayrılmış ve alaylı kariyeri yapmıştır). Patton'ın diğer dönem arkadaşları arasında, Bradley'in akranı olacak müstakbel Altıncı Ordular Grubu komutanı Jacob Devers; Pasifik'te Sekizinci Ordu'nun başına geçen Robert Eichelberger ve BAC'taki Amerikan ordularının geri hizmetler komutanı, tartışmalı kişilik J. C. Lee de vardı.

Patton, West Point yıllarında, çekirdekten yetişme Boston'lu milyoner Frederich Ayer'in kızı Beatrice ile flört etmiştir. Ancak baba Ayer bu durumdan hiç memnun değildi, zira 20. yüzyılın başlarında marjinal bir konumda olan ve ipsiz sapsız işe yaramazların sığınağı bir çıkmaz sokak gibi görülen ABD ordusuna kısmetini bağlamış bir damat fikrinden pek hoşlanmamıştı. Öte yandan, Ayer'lar ile Patton'ların arası gayet iyiydi ve nihayet 1910'da Bay Ayer, kızının George ile evlenmesine rıza verdi.

ASKERLİK YAŞAMI

Patton'ın süvari sınıfını seçmesi herhalde kaçınılmazdı. 1909'da ilk görev yeri olan Illinois'deki Sheridan Kalesi'ne atandı ama burada pek fazla zaman geçirmedi, zira ailesinin bağlantılarını kullanarak atamasını Virginia'daki Myer Kalesi'ne, yani ordudaki en itibarlı süvari üssüne kaydırtmayı başarmıştı. Kara kuvvetleri kurmay başkanının meskeni olan bu görev yeri, genç ve hırslı Patton'ı başkent Washington'daki sosyal ve siyasi yaşamın göbeğine sokuyordu. George Jr. önüne çıkan bütün fırsatlardan alabildiğine faydalandı; özellikle de, kale manejlerinden birinde tesadüfen karşılaşıp tanıştığı Savaş Bakanı Henry Stimson ile dostluğu ilerletmişti. 1912'de, Stockholm'de düzenlenen beşinci Olimpiyat oyunlarındaki modern pentatlon müsabakasında, Birleşik Devletler'i temsil eden ilk subay oldu ve saygıdeğer bir beşincilik aldı. Olimpiyatların bir yan faydası ise, Fransa'daki efsanevi Saumur Süvari Okulu'nda eskrim hocalığı yapan, kıdemli çavuş ve üstat silahşor M. Cléry'den kısa bir kurs görebilmesi olmuştu. Patton ile Ayer ailelerinin ortak serveti, George'un Myer Kalesi'nde lüks bir yaşam sürebilmesine imkân tanıyordu; kendi otomobili ve bir ahır dolusu polo atı vardı. Manejlerde yanından ayrılmadığı kara kuvvetleri kurmay başkanı Tümgeneral Leonard Wood ile arasından su sızmıyordu. Nihayet, 1912'de savaş bakanlığında Wood'un yaveri oldu. Bu dönemde tasarımına katkıda bulunduğu 1913 model süvari kılıcı gündelik ağızda

1. Tank Tugayı'nın 304. Tabur'una komuta eden Yarbay George C. Patton, Bourg Tank Okulu'nda emrindeki Renault FT tipi hafif tanklardan biriyle görülüyor; 15 Temmuz 1918 (NARA).

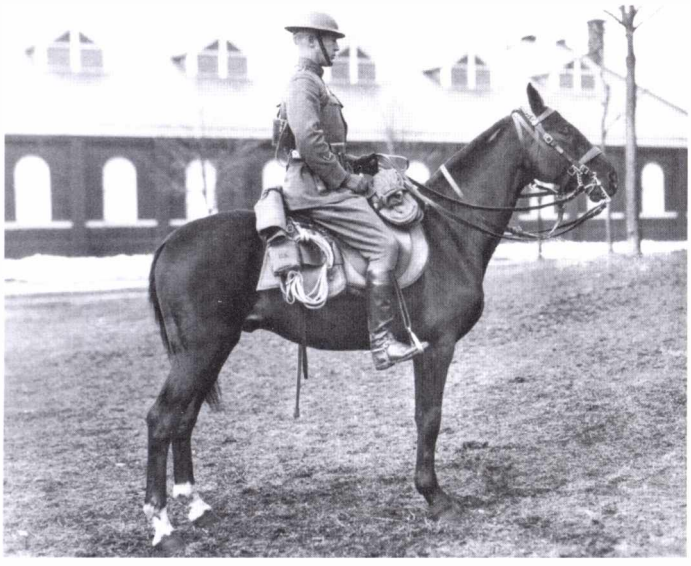
"Patton kılıcı" diye anılacaktı. Bakan Stimson ile Tümgeneral Wood'u ikna edince, masraflarını kendi cebinden karşılamak kaydıyla Saumur'e gidip eskrim sanatını ilerletebilmesi için Haziran 1913'de ordudan izin çıktı. Fırsatı değerlendirmeyi bilen Patton, Loire Vadisi'nde yer alan Saumur ile Fransa'ya ayak bastığı Cherbourg arasındaki yolu Normandiya'nın fundalık (*bocage*) arazisinden de geçen bir otomobil yolculuğu haline getirdi; karısı ve küçük yaştaki kızı da ona eşlik etmişti. Bu seyahat, otuz yıl sonra üzerinde büyük zaferler kazanacağı bölgeyle ilk teması oldu. Fransa dönüşünde, Amerikan ordusu süvari okulunun yer aldığı Kansas'taki Riley Kalesi'ne gönderilecekti. Artık tescilli bir "kılıç üstadı" kabul edilen Patton, Kansas'ta kendini aynı anda hem öğrenci hem de öğretmen sıfatlarını taşıdığı benzersiz bir konumda buldu.

Patton, 15 Temmuz 1918 günü Bourg Tank Okulu'ndaki araç mürettebatlarıyla Renault FT tanklarını teftiş ettiği sırada eğitmenlerin arasında fotoğraflanmış; sırtı kameraya dönüktür. Hemen solundaki subay ise baş eğitmen Yüzbaşı Ranulf Compton'dur (NARA).

1915 yılına gelindiğinde, Patton Filipinler'e gönderilmenin eşiğindeydi ki bu onun kariyer hırsları için felaket anlamına gelecekti. Avrupa savaşın pençesindeyken ırak bir sömürge karakoluna atanmak kesinkes unutulup gitmesine sebep olurdu. Bir defa daha, Myer Kalesi'ndeyken kurduğu bağlantılar yardımına koştu ve yeni görev yerini Teksas'ın Meksika sınırında yer alan Bliss Kalesi'nde konuşlu 8. Süvari Alayı olarak düzelttirebildi. Bu kararın da çok hayırlı olduğu ortaya çıkacaktı. Meksika İç Savaşı'nın kargaşası ABD sınır kasabalarına sıçramaya başlamış ve bu komşu ülkeyle gerginlik artmıştı. Washington, sınırda konuşlu Amerikan kuvvetlerinin komutasını deruhte etmesi için "Black Jack" lakaplı Tuğgeneral John Pershing'i Bliss Kalesi'ne gönderdi. Patton'ın müfrezesinin mevzilendirildiği Sierra Blanca, Vahşi Batı efsanelerinin gerçek olduğu şiddet dolu ve zorlu, tam bir kovboy kasabasıydı. Burada Kaliforniya beyzadesi genç subayımız, 45'lik otomatik Colt beylik tabancasını gerektiği üzere göğse asılı kılıfında değil de yerel silahşorlara özenerek kemerinde taşımaya kalktığında az daha bir trajediye sebep oluyordu: silah bir gece kasabanın barında kazara ateş aldı. Büyük şans eseri ne Patton ne de başkası yaralanmıştı ama bu olay üstüne kendisi otomatik silahı bırakıp kılıflı ve fildişi kabzalı, eski moda 1873 model altıpatlar Colt tabanca kullanmaya başladı. Bu eski-yeni silah, ilerleyen yıllarda Patton'ın alametifarikası haline gelecekti.

Patton nihayetinde Bliss Kalesi'ne, karısı ve çocuklarıyla daha evcimen bir hayata döndü. Onları ziyarete gelen kız kardeşi Nita, henüz dul kalmış olan General Pershing ile kısa süreli bir aşk ilişkisi yaşadı; gerçi I. Dünya Savaşı araya girmemiş olsa evlenmeleri yüksek bir ihtimaldi. O arada, Meksika sınırında sorunlar 1916 başı itibariyle iyice artmıştı ki bu durumun da baş sorumlusu, siyasi rakiplerinin Amerikalılar tarafından desteklenmesine kızdığı için New Mexico'daki köyleri basmaya başlamış olan Meksikalı asi reisi Pancho Villa idi. Pershing'den Meksika'ya bir cezalandırma seferi düzenlemesi istendi, ancak 8. Süvari'ye bağlı olan müfrezesinin harekâtta yer almayacağını öğrendiğinde Patton'ın canı çok sıkılmıştı. Emir-komuta zincirinin gerektirdiği resmi başvuru kanallarını edepsizce kenara atıp doğrudan Pershing'in önüne

ABD Kongresi ordunun tank birliklerini lağvedince, atlı birliklerin modern savaştaki istikbali karanlık olmasına rağmen Patton askeri özüne dönüp süvariye katılmayı seçti. Kendisi Amerika'nın en önde gelen tank uzmanları arasında sayılıyordu ancak bir başına mekanizasyon peygamberliği taslamaya kalkarsa askeri kariyerinin son bulabileceğini fark etmişti (Patton Müzesi).

çıktı ve seferde bir görev talep etti. Pershing, 1898'deki İspanya-Amerika Savaşı'na katılmak için benzer bir numara çekmişliğinden olsa gerek, halden anlayıp Patton'ı yaver olarak yanına aldı.

Karargâhta sürekli Patton ile temas halinde bulunan Pershing, genç subayın azmi ve cesaretinden çok etkilenmişti. 14 Şubat 1916'da girdiği ilk çatışma dikkatleri iyice Patton'a çekecekti. Pershing'in kuvvetleri, Villa'nın *Dorades* adlı muhafız birliğine komuta eden "General" Julio Cardenas'ı derdest etmeye çalışıyordu. Cardenas'ın amcasının San Migueli-to'daki çiftliğine yapılan daha önceki ve büyük çaplı bir baskın sonuçsuz kalmıştı; ancak erzak çapuluna çıktığı bir seferde Patton, çiftliğe bu sefer küçük çaplı olacak ansız bir baskın yapmaya karar verdi. Patton'ın kuvveti, üç adet Dodge gezinti otomobiline bindirilerek motorize hale getirilmiş bulunan, 6. Piyade Alayı'na mensup on asker ile iki sivil rehberden ibaretti. Dodge'lar düz arazide hızla ilerleyerek fark edilmeden çiftliğe yaklaştılar ve ana binaya çok yakın mesafede bir yükseltinin üzerinden aniden ortaya çıktılar. Ardından derhal çiftliğin yanına çekip durdular ve askerler Meksikalıları içeride tuzağa düşürmek için atılıp etrafı sardı. *Hacienda*'nın bir kapısından dışarı üç atlı fırladıysa da Patton ile adamları derhal ateş açtılar. Keşmekeş içinde geçen çatışmada her üç Meksikalı da öldürüldü ki bunlardan biri Cardenas idi. Cezalandırma seferi o ana dek beyhude çaba gibi gittiğinden ötürü basın bu olaya balıklama atladı. Villa'nın adamlarından herhangi birini Patton'ın öldürdüğü, hatta sadece vurduğu bile kesin olmamakla beraber genç subay "haydut kıran" diye şöhret bulacaktı. Şahsi nişancılık kabiliyeti ne olursa olsun, akının başarılı sonucu Patton'ın inisiyatif alıp cesaret sergilemesi sayesinde elde edilmişti ki bu da Pershing'in gözünden kaçmadı. Kısa süre sonra, 23 Mayıs 1916'da Patton üsteğmenliğe terfi etti. Ancak kendisi açısından başarı esas semeresini bir yıl sonra, ABD Avrupa'daki savaşa müdahale ettiği zaman verecekti. Amerikan Seferi Kuvveti'nin (ASK) başına Pershing geçirilmiş ve Patton da generalin kurmay heyetinde kendine kolayca yer bulmuştu.

İlk başta, Pershing'in Chaumont'taki karargâhında geçen süre, sıcak çatışmaya "hasret" Patton için sinir bozucu oldu. Nihayet halinden anlayan bir kurmay gelip şöyle bir teklifte bulundu: "bir tank okulu açmak istiyoruz; tankların işe yaramasını da ancak pervasız ve risk almaktan çekinmeyen biri sağlayabilir. Bana öyle geliyor ki sen de tam bu aradığımız türden lanet bir delisin." Patton, 19 Kasım 1917'de ASK tank okulunu kurmakla görevlendirildi. Renault'nun yeni hafif FT tankını öğrenmek üzere Fransızlardan hızlı bir kurs görmeye koyulduğu esnada, 20 Kasım günü İngilizler Cambrai'de tarihin ilk başarılı kitlesel tank taarruzunu başlattılar. Cambrai'den çıkan dersleri dinlemek üzere İngiliz tank uzmanı Albay J. F. C. Fuller ile görüşen Patton, yeni silahın ASK'deki uzmanı sıfatıyla hızla temayüz etti. Talepkâr ve enerjik liderliğiyle ilk iki tank taburunu çatışmada yönetecek en bariz

kişiydi. Böylece, üsteğmenliğe terfiinden daha bir yıl bile geçmeden, Nisan 1918'de yarbaylığa şaşaalı bir yükseliş yaptı. Bourg'daki tank talimi devam ederken bir yandan da Langres'da açılan kurmaylık kursuna yazılmış ve orada, kendisi gibi istikbali parlak, bir sonraki savaşı idare edecek diğer subaylarla teşrik-i mesaiye girmişti. Mesela, II. Dünya Savaşı'nın müstakbel kara kuvvetleri kurmay başkanı George C. Marshall hocaları arasındaydı. Patton'ın tugayı nihayet 1918'in Eylül ayında, St. Mihiel taarruzunu desteklemek üzere cepheye sürüldü. Harekâtın bir noktasında, Tuğgeneral Douglas McArthur'un komutasındaki 84. Piyade Tugayı'na yardım etmesi istenmişti. 26 Eylül'de, Amerikan tankları bu sefer Meuse-Argonne taarruzuna katıldılar. Taarruz bir Alman siper hattının önünde durakasayınca, Yarbay Patton birliğini hareketlendirmek için öne atıldı. Ona eşlik eden yedi askerden beşi bu sırada vurulup ölürken kendisi de sol üst kalçasından ağırca bir yara aldı. Emir erinin kendisini güvenli bölgeye sürüklemesiyle kurtulan Patton'a, üstün hizmet madalyası (Distinguished Service Cross, DSC) verildi. Öte yandan nekahat dönemi hayli zor geçmiş ve iyileşene kadar tam 13 kilo vermişti. Albay rütbesiyle tekrar tank okulunun başına geçtiyse de yarası sebebiyle bir daha sıcak çatışmaya giremedi.

1941 yılındaki tatbikatlar esnasında sergilediği dinamik liderlikle Patton, kendisini ilerlemiş yaşlarına rağmen önleri açık tutulacak subaylar arasında saydırmayı başardı. Askerlerinin taktığı adla "yeşil eşekarısı"nı bu karede 19 Temmuz 1941 günü Tennessee'de, zırhlı komuta aracının yanı başında görüyoruz. Başına plastikten mamul ve yeni Zırhlı Birlikler'in miğferi olmasını önerdiği deneysel nitelikteki Riddell futbolcu kaskını takmış. Kurmaylarından Yarbay Robert Grow, yerel halka mensup birisinden ayaküstü istihbarat edinmeye çalışıyor. Birkaç yıl içinde Grow, 1944-45'te neredeyse aralıksız bir süreç boyunca Patton'ın Üçüncü Ordu'su bünyesinde Avrupa savaşına katılan 6. Zırhlı Tümen'in komutanı olacaktı (NARA).

Savaş bitip de tekrar ABD'ye döndüğünde, yeni kurulmuş Tank Birliği'nin Maryland'deki Meade Ordugâhı'nda yer alan merkezine atandı. 1919'da oradaki yeni komşusu, savaş esnasında Pennsylvania'daki Colt Ordugâhı'nda faaliyet gösteren tank talim merkezinin sabık komutanı Yarbay Dwight D. Eisenhower idi. Patton'dan beş yaş daha küçük olan Eisenhower West Point'ten 1915'te mezun olmuştu, fakat iki adam da şedit tank taraftarıydı ve askeri doktrinin gelişimini yakından takip ediyorlardı. Meade Ordugâhı'nda kurdukları dostluk yirmi yıl sonra can alıcı sonuçlar yaratacaktı. Savaşın bitmesiyle Amerikan kara kuvvetleri hızla terhis edildi ve geriye ancak bir iskelet kadro bırakıldı. Tank Birliği de bu arada lağvedilerek piyadeyle birleştirilince Patton süvari sınıfında devam etmeyi seçti ve 3. Süvari Alayı'nda binbaşı rütbesiyle Myer Kalesi'ne geri döndü. 1923'te ise, yüksek komutanlık yolunda yerine getirilmesi mecburi bir angarya olarak, Kansas'taki Leavenworth Kalesi'nde yer alan Genelkurmay Koleji'ne kaydolacaktı. 1920'lerin sonunda Washington'da bir tayin dönemi daha geçirmesi ardından 1931'de Kara Kuvvetleri Harp Okulu'na başladı. İki savaş arası yıllar Patton açısından bıktırıcı geçiyordu. Hakkındaki bir performans raporu, lafı dolandırmadan "rutin ofis görevinden ziyade aktif hizmete uygundur" diye belirtir. Öte yandan kendisi hiçbir zaman başına buyruk olmamıştı ve ordunun başlıca tank uzmanı konumunda bulunmasına rağmen, mekanizasyon tartışmasında peygamberlik taslamaktan kaçındı. Bunun aşırı muhafazakâr süvari sınıfındaki kariyerine zarar verebileceğinin farkına varmıştı. Temmuz 1932'de, kariyerindeki en nahoş eylemlerden birini gerçekleştirdi: emrindeki 3. Süvari'yle,

Üçüncü Ordu'nun Louisiana'daki tatbikatı esnasında Patton, Red River üstünde bir tombaz köprünün kuruluşuna nezaret ediyor, 8 Eylül 1941. Bu tatbikatlar neticesinde, taktik köprücülüğün hareket savaşında ne denli önemli bir önkoşul olduğunu anlamıştı (NARA).

Washington'da toplanmış olan ve kendilerine söz verildiği halde ödenmeyen terhis ikramiyeleri için protestolar düzenleyen ASK gazilerini, yani nam-ı diğer "ikramiye ordusu"nu zor kullanarak dağıtmıştı. Bu protestocular arasında, 1918'de yaralandığı vakit kendisini ateş hattından çekip kurtarmış olan emir eri Joe Angelo da vardı. Patton mutsuzluk içinde buhranlar geçiriyor, biniş kazalarında sürekli yaralanıyor ve eşiyle arası giderek açılıyordu.

Eylül 1939'da Patton'ı tekrar Myer Kalesi'nde görüyoruz, ancak bu sefer lojmanında bir misafiri de vardır: kara kuvvetlerinin yeni kurmay başkanı George C. Marshall. Avrupa yeniden savaşa gömülürken Marshall o efsanevi "kara kaplı defter"ini gözden geçirmekte, ABD'nin acınası haldeki barış zamanı ordusunu sil baştan kurmak için ihtiyaç duyulacak ümitvar subayların isimlerini not etmektedir. 55 yaşını geçmiş olmalarına rağmen hünerleri ve zindeliklerine hürmeten Marshall'ın mimlediği nadir isimlerden biri de Patton idi. Akıl defterine dobralıkla yazdığı not şöyledir: "George emrine verilecek birliği sırat köprüsünden bile geçirir...ancak tasmasını mutlaka sıkı tut...fırsat açılır açılmaz onu bir zırhlı kolordunun başına koy." 1940 yılındaki ilkbahar tatbikatı ve Mayıs-Haziran 1940'ta Fransa'nın Almanlara teslim olması, Patton'ı sevgili süvarilerinin vadelerini artık doldurduklarına ikna etmişti. Ne var ki, 1940'ta Zırhlı Kuvvetler teşkil edildiği vakit komutanlığı o değil de bir başka süvari olan Adna Chaffee üstlenecekti zira Patton mali

Ateşle İlk İmtihan: St. Mihiel, 12 Eylül 1918

Patton'ın idaresindeki iki tank taburu, 42. 'Gökkuşağı' Tümen'e destek olarak St. Mihiel çıkıntısında savaşa sokuldular. Komutanı General Samuel Rockenbach, Patton'a tugay karargâhında oturup kendisiyle telsizden irtibat halinde kalmasını emretmişti. Ne var ki, ilerleyen tanklarla haberleşmenin imkânsız olduğu anlaşılınca, Patton karargâhta sorumluluğu yardımcısına bırakıp adamlarının vaziyetini görmek üzere cepheye gitti. Yağmur mevsimi hâlihazırda başlamış olduğundan zemin "yapışkan ve gevşek, rezil bir çamura dönmüş; tanklar da karınlarına kadar içine gömülmüşlerdi." Her ne kadar kendisi fazladan yakıt bidonları taşınmasını emredecek feraseti göstermiş idiyse de batak zeminde çabalamaktan bunlar da tüketilmiş ve birçok araç yakıtsızlıktan yahut çamura saplanmış olduklarından geride kalmışlardı. Bu sahnede Patton'ı o gün öğleden sonra, saldırı hızını kaybettiği sıralarda, 344. Tank Taburu'na mensup bir bölük komutanıyla istişarede görüyoruz. Daha sonra şöyle yazmıştır: "General Rockenbach cepheye gittim diye canıma okudu ama bunun yapılması gerekiyordu. Sığınıkta oturduğum yerden adamlarımı savaştırmam." Bu saldırganlığının bedelini de birkaç hafta sonra 26 Ekim günü, Meuse-Argonne taarruzu esnasında tanklarının ilerleyişine nezaret ettiği sırada ağır yaralanarak ödeyecekti.

Kaliforniya'daki Mojave Çölü'nde kurulmasına ön ayak olduğu Çöl Talim Merkezi'nde Patton, şahsi bineği olan M3 tipi hafif tankın önünde durmuş, büyüteçli pusulasıyla dirisa açısı ölçerken poz veriyor, 1942. Plastikten mamul deneysel Riddell futbolcu kaskı yine başında. Alametifarikası olan fildişi kabzalı .45'lik altıpatlar Colt tabancaları yerine özel bir kılıftaki .22 kalibre Woodsman nişancı tabancasıyla silahlı olması da dikkat çekici (NARA).

açıdan sıkıntılı 1930'larda tanklara avukatlık yapmaktan kaçınırken daha zıpçıktı karakterdeki Chaffee şansını zorlamaya istekli görünmüştü. Giderek büyütülen ordunun kabiliyet ihtiyacı, Patton'a ilk generallik yıldızıyla tugay komutanlığını getirdi ve Temmuz 1940'ta Georgia'daki Benning Kalesi'ne, henüz kurulmuş bulunan 2. Zırhlı Tümen bünyesindeki yeni görevine atandı. Yine savaşa girme olasılığı Patton'ı âdeta gençleştirmiş, 1930'ların buhranlarıyla durgunluğundan kurtarmıştı. Onun enerjisi ve talimcilik kabiliyetleri, barış yıllarının laçkalığı ardından yeni tümenin kuvveden fiile çıkarılmasında önemli rol oynadı. Getirdiği yüksek disiplin ve kılık kıyafet standartlarıyla kötü şöhret kazanmıştı. Kısa süre içinde bütün tümene komutan yapıldı ve Kasım 1941'deki Carolina'lar tatbikatlarında gösterdiği liderlik büyük övgü aldı. Bu performansı üzerine Marshall, onu ordunun kıdemli aktif komuta makamlarından birine koymaya kesinlikle ikna olmuştur.

Patton, kendisine takılan çeşitli lakaplardan bazılarını da bu dönemde almıştır. Tank müretebatları için bir futbolcu kaskı da içeren yeşil renkli yeni bir üniforma önerisinde bulunması ve makam arabasının sirenlerini öttüre öttüre üssün etrafında bir oraya bir buraya dolanması sebebiyle askerler ona sevilen bir çizgi roman karakterinin de ismi olan "yeşil eşekarısı" lakabını taktılar. Bol küfürlü külhanbeyi ağızlarıyla adamlarına yaptığı moral konuşmaları da efsaneydi ki en bilinen lakabı "Kan-revan İhtiyar"ı (*Old Blood and Guts*) bu şekilde kazanmıştı. *Life* dergisinin bir sayısı, kendisinin başarılarını vurgulayan bir yazıyla beraber fotoğrafını kapak resmi yaptığında ulusal çapta da ilgi gören bir kişiye dönüştü.

7 Aralık 1941'de Amerika resmen II. Dünya Savaşı'na girdi. Patton tekrar terfi ettirilerek karargâhı Benning Kalesi'nde bulunan Birinci Zırhlı Kolordu'nun başına getirildi. Kuzey Afrika çöllerinde süregiden çatışmalara Amerikan ordusunun eninde sonunda katılacağından emin bulunuyor ve gereğince hazırlıklı olmak için Güney Kaliforniya'daki Mojave Çölü'nde gerçekçi bir talimgâh teşkil edilmesini istiyordu. Nihayet Mart 1942'de kurabildiği Çöl Talim Merkezi, Patton'ın Amerikan birliklerinin yetiştirilmesinde oynadığı ama sıkça göz ardı edilen önemli rolü bir kere daha göstermektedir. Gerçi bu mesaisi fazla uzun sürmeyecekti, zira Temmuz'da Washington'a çağrılarak kendisine Meşale Harekâtı'nda, yani Fas'taki Kazablanka şehri yakınlarına yapılacak çıkarmada görev alacak Batı Görev Gücü'nün komutası verildi.

Kuzey Afrika komutanlığı unsurlarından birinin Patton'a emanet edilmesi, Carolina'lar tatbikatı neticesi General Marshall'ın nezdinde uyandırdığı intiba kadar artık Marshall'ın sağ kolu konumuna yükselmiş bulunan Dwight Eisenhower ile köklü arkadaşlığının da eseriydi. Patton, savaşın büyük kısmı boyunca yanından ayrılmayacak bir kurmay heyeti toparlamaya

koyuldu. Bunlar, kasvetli geçen otuzlu yıllarda tanıştığı bir dizi subaydı: vekili Geoffrey Keyes, kurmay başkanı Hobart Gay, harekât subayı (G-3) Kent Lambert ve levazımatçısı (G-4) Walter Muller. Heyette sonradan bazı değişiklikler de olmadı değil. İlerleyen zamanda katılan isimler içinde en önemlilerden biri, Avrupa cephesindeki herhalde en iyi istihbarat subayı (G-2) olan Oscar Koch, diğeriyse Keyes'in Sicilya harekâtından sonra kolordu komutanı yapılmasıyla oluşan vekil boşluğunu dolduran Hugh Gaffey'dir. Patton'ın cephedeki komutanlık kapasitesi, bu subayların aldıkları emirleri yerine getirebilme kabiliyetlerine bağlıydı. Dönülüp bakıldığında anlaşıldığı üzere, oluşturduğu kurmay heyeti Amerikan ordusu tarihindeki en iyi ekiplerden biri oldu. Gerçi, savaştan sonra Bradley ile Hodges'ın kurmaylarının Patton'ın ekibine bazı suçlamalarda bulunmuş olmaları, bu yargıyı halen tartışma konusu kılıyor. Söylenebilecek şey şudur: kişinin veya kişilerin ayinesi iş ise, rakip seyyar ordu kurmaylarının performansıyla mukayese edildiğinde Patton'ın ekibi sınavı kesinlikle geçmiş kabul edilmelidir.

Savaşa geri dönüş. Patton, Kuzey Afrika'ya yapılacak Meşale Harekâtı çıkarmalarına katılmak üzere bindiği USS *Augusta* kruvazörünün güvertesinde portre fotoğrafı için poz veriyor, Kasım 1942 (NARA).

KADER SAATİ

Kuzey Afrika 1942–43

İngiliz General Bernard Montgomery'nin Sekizinci Ordu'su ile ortak harekât yürütüp Alman Feldmareşal Erwin Rommel'in Afrika Kolordusu'nu makasa almak üzere Fas ve Cezayir'e çıkarılan üç Amerikan kuvvetinden biri, Patton'ın 9 Kasım 1942'de karaya ayak basan Batı Görev Gücü idi. Kazablanka etrafındaki çatışmalar Patton'ın kariyerindeki en kendine özgü saha görevlerinden

Patton'ın İttifak davasına Kuzey Afrika'da yaptığı en önemli katkılardan biri, Fransız kuvvetlerinin İttifak'a tekrar katılmalarıyla sonuçlanan başarılı diplomatik göreviydi. Burada, 18 Aralık 1942'de Fas askeri valisi General Auguste Paul Nogues ile birlikte Fransız birliklerini teftiş ederken görülüyor.

Patton ile kurmayları bir grup fotosu için poz veriyor. Soldan sağa: Albay Hobart "Hap" Gay, Patton, Albay Kent Lambert, Tümgeneral Geoffrey Keyes ve Yüzbaşı Richard Jenson (NARA).

birini teşkil etmiştir. ABD hükümeti, Vichy Fransası'nın sömürgelerini Fransız Afrika Ordusu'nu kışkırtmadan ele geçirmek istiyordu, zira bu kuvvetin taraf değiştirip Müttefikler'e katılma ihtimali mevcuttu. Nitekim bu olasılık birkaç günlük gelişigüzel çatışmalardan sonra, Fransızların "ayıp olmayacak kadar" direndiklerine kanaat getirmeleriyle gerçeğe dönüştü. Fransız ordusunda Mihver'e yakınlık duyan hemen hiç kimse bulunmadığı gibi kıdemli Fransız komutanlar uzatmalı bir direnişi beyhude görmüşlerdi. Kazablanka muharebesinden sonra Patton'ın rolü, Almanların Kuzey Afrika'yı İspanya veya Güney Fransa üzerinden takviyeye kalkışmaları tehlikesine karşı Fas'ın sağlama alınmasına nezaret etmekti. Bu, büyük zarafet ve özgüvenle yerine getirdiği, askeriden ziyade diplomatik bir görevdi. Patton'ın Saumur'deki günlerinden beri Fransız askeriyesine beslediği sevgi ve hiç de yabana atılamayacak olan şahsi karizması, Fransız ordusunun sıkıntılı başlayan yeniden doğuşunda önemli araçlardı. Onun bu diplomatik kabiliyeti, askeri kariyerinin en çok göz ardı edilmiş ve en etkili haliyle Fransız Kuzey Afrikası'nda tecessüm eden bir yüzüdür.

Patton Fas'taki görevini yaparken, komşu Tunus'ta Tümgeneral Lloyd Friedendall'ın emrindeki II. Kolordu'nun şansı, Hitler'in Orgeneral Hans-Jürgen von Arnim komutasındaki Beşinci Panzer Ordusu'nu Rommel'i takviye etmek üzere yola çıkarmasıyla tersine dönmüştü. Amerikan kolordusu fena halde açılıp intizamsızlaşınca Rommel bunu Şubat 1943'te Kasserine Geçidi'ne baskın tarzı bir taarruzda bulunmak için fırsata çevirdi; böylece, artık düşmeye başlayan itibarını da geri kazanmayı umuyordu. Amerikan ordusunun bu ilk büyük muharebe tecrübesinde sergilediği

Patton Palermo'yu Alıyor, 23 Temmuz 1943

Patton, Sicilya'da emrindeki Yedinci Ordu'ya Montgomery'nin idaresindeki İngiliz Sekizinci Ordusu'nun yancılığı gibi tali bir rol biçilmesine çok sinirlenmişti; bu yüzden de kendi kendisine, adanın kuzeyindeki başkent Palermo'yu alma hedefini biçti. Bu amaçla, 3. Piyade Tümeni, 82. Hava İndirme Tümeni ve 2. Zırhlı Tümen ile bir mürettep kolordu oluşturup başına da vekili Tümgeneral Geoffrey Keyes'i koydu. Darby'nin Komandoları'nın başı çektiği ilerleme 19 Temmuz'da başladı. Dağlık arazide kat edilmesi gereken 160 kilometrelik yolda pek az direnişle karşılaşıldı ve 22 Temmuz günü Amerikan birlikleri hedef şehrin kapılarında toplandılar. Palermo'yu savunmakla görevli N İstinat Noktası adlı derme çatma kıta, İtalyan sahil müdafaa birimlerinden ibaretti. İtalyan komutan General Giovanni Marciani, 82. Keşif Taburu tarafından derdest edildi ve garnizon o gün akşam saat 7'de Tümgeneral Keyes tarafından resmen teslim alındı. Patton (1) ise yaklaşık iki saat sonra şehre girdi. Bu sahnede onu ertesi günü, Palermo'nun gururu olan yapılardan şehir katedralini ziyaret ederken görüyoruz. Arka planda, 2. Zırhlı Tümen'in komutanı Tümgeneral Ernie Harmon (2) ile Patton'ın kurmay başkanı Tuğgeneral Hap Gay (3) sohbet ediyorlar. Onların da arkasında Keyes'in tadil edilmiş M3A1 zırhlı keşif aracı fark ediliyor.

1
2
3
4

Kasserine Geçidi'nde başarısız olan Friedendall'ın yerini alacak iki aday mevcuttu: Patton ile Tümgeneral Ernie Harmon. Eisenhower, Harmon'dan (solda) II. Kolordu'ya dair bir rapor hazırlayıp mevcut sorunları irdelemesini istemiş ve neticede Friedendall'a görevden el çektirilmişti. Öte yandan, kendi tavsiyesi üzerine makamını kaybeden kişinin yerine geçmek Harmon'a münasebetsiz geldi (NARA).

kötü performans, Kuzey Afrika'daki Amerikan komutanlığında kriz yarattı ve Eisenhower, II. Kolordu'nun şerefini kurtarmak için Patton'ı seçti. Patton krize imzası niteliğindeki hummalı eylemciliğiyle tepki verecekti. "Georgie", kitabın ortasından sert bir disiplin dayattı, talime hız verdi ve her yerde ortaya çıkarak yaptığı doğaçlama moral konuşmalarıyla subaylara gaz verip askerleri yüreklendirdi. Getirdiği değişimin özüne dokunan bir örnek, keskin nişancıların dikkatini çekme korkusundan subayların rütbe işaretlerini gizlemelerini kesin şekilde yasaklamasıdır; "subaylık mesleğinizin bir parçasıdır bu risk!" diye haşlamıştı onları. Onun kitabında subayın canı çatışmaya soktuğu eratınkinden daha kıymetli olamazdı ve komutan, herkesle aynı derecede risk almaya mecburdu. Ancak bu katı yürekli tutumuna rağmen, yaveri Dick Jenson'ın Tunus'ta, kendisinin verdiği bir görevi yerine getirirken Luftwaffe hava baskınında ölmesi Patton'ı tarumar etmiştir.

Kıdemli İngiliz komutanları yeni gelen müttefiklerinin savaşma kabiliyetinden şüphe duyuyorlardı ve bu yüzden de Patton, II. Kolordu'nun muharebeye nazır olduğunu göstermek için birliğin Tunus'taki son harekâta katılmasında ısrarcıydı. 23 Mart günü, 10. Panzer Tümeni ilerleyen Amerikan 1. Piyade Tümeni'ne karşı El Guettar'da sarsakça bir saldırıya teşebbüs etti ve suratına okkalı bir yumruk yiyerek geri çekildi. Bu çatışmanın askeri bağlamda pek bir önem taşıdığı söylenemezdi ama II. Kolordu'nun kendine güvenini geri kazanmasına yardımcı oldu ve Patton'ın "savaşçı general" sıfatıyla itibarını tesis etti. Rommel sonradan şöyle yazacaktı:

Ike, 13 Mart 1943 günü Patton'ın karargâhına yaptığı bir ziyarette, Kasserine'in ardından II. Kolordu'nun başına geçen çiçeği burnunda korgenerale üçüncü yıldızını takıyor (NARA).

Amerikalılar Tunus'ta tecrübeye karşılık ağır bedel ödediler fakat kazançları da o oranda büyük oldu. Hareket savaşındaki en şaşkınlık verici başarılarını görmek için Patton'ın Fransa'daki marifetlerini beklememiz gerekmiştir gerçi ama Tunus'ta dahi Amerikalı generaller kuvvetlerinin taktik idaresinde hayli ileri bir safhada bulunduklarını göstermişlerdi. Amerikalılar, Afrika'daki savaş tecrübelerinden İngilizlere nazaran çok daha fazla fayda gördüler desek yanılmış olmayız; yani "sıfırdan öğrenmek yeni baştan öğrenmekten daha kolaydır" deyişini bir kere daha doğrulamışlardır.

Üstte: 10. Panzer Tümeni'ne karşı El Guettar'da kazanılan Amerikan zaferi, Kasserine hezimetinden sonra Amerikalıların kendilerine güvenlerini geri kazanmalarına yardımcı oldu. Bu karede Patton çatışma sırasında, Tümgeneral "Korkunç Terry" Allen (ortada), yani *Big Red One* lakaplı 1. Piyade Tümeni'nin komutanıyla ve dahi onun vekili Tuğgeneral Theodore Roosevelt ile birlikte görülüyor. Roosevelt, kendisiyle aynı isimdeki meşhur ABD başkanının oğluydu. 1. Piyade'nin El Guettar'daki performansı, Sicilya harekâtı planlarında bir değişiklik için Patton'ın ısrar etmesine yol açmıştır: Kritik önemdeki Gela çıkarma bölgesinin tecrübesiz bir tümene değil de *Big Red One*'a emanet edilmesi. Gela'daki Panzer karşı taarruzunda 1. Piyade'nin sergileyeceği muhteşem performans, bunun ne derece hayırlı bir değişiklik olduğunu fazlasıyla gösterecekti (NARA).

Altta: 23 Mart 1943 günü Patton, tünediği bir tepeden aşağıda sürmekte olan El Guettar muharebesini izliyor. Muhabere birliklerinin belirlediği mizansen uyarınca çekilmiş bu meşhur fotoğraf, generalin yansıtmak istediği romantik kahramanlık imajına uymuş (NARA).

1942-43 kışında Tunus'ta I. Zırhlı Kolordu'ya komuta ettiği esnada Patton, önü ve arkasında fazladan zırh levhalarla takviye edilmiş M3A1 tipi bir zırhlı keşif aracını şahsi binek olarak kullanmıştır. II. Kolordu'nun komutanlığında da bu aracı elinde tutmaya devam etti; nitekim bu fotoğraf 30 Mart 1943 günü Tunus'ta, Gafsa'nın güneyinde çekilmiştir (NARA).

Tunus savaşı İngiliz ve Amerikan yüksek karargâhları arasındaki gerginliği artırmıştır. İngiliz ordu komutanları Amerikan ordusunun hazırlığını yeterli görmüyor ve savaş değeri taşımadığını düşünüyorlardı. Eisenhower başkomutanlığı deruhte ediyor olsa da Akdeniz cephesindeki bütün kıdemli komutanlıklar İngiliz subaylarına bırakılmıştı. Kıdemli Amerikan komutanları kendi birliklerinin tecrübesizliğini teslim ediyorlardı ancak Kasserine'de karşılaşılan sorunlu durum için İngilizlerin eseri olduğunu söyledikleri kötü mevzilenmeyi de öne sürdüler. Amerikalılar, Kraliyet Donanması ile Kraliyet Hava Kuvvetleri'ne bakışlarının tam aksine olarak İngiliz ordusunun çöl savaşındaki performansına hoşnutsuzlukla bakıyorlar ve İngiliz tavsiyelerine hiç itimat beslemiyorlardı. Eisenhower duruma el koymak zorunda kaldı: adamlarına çenelerini kapattırdığı gibi İngiliz ordusuna dil uzatacak her subayın da kariyerinin o noktada biteceğini açıkça belirtti. İngilizlerin burnu havada tavrıyla Amerikalıların güvenilirliği karargâhlar arası ilişkileri soğutmuştu.

Sicilya: Temmuz 1943

Tunus'taki vaziyetin iyileşmesiyle Eisenhower Nisan ayında Patton'ı geri çağırıp Temmuz 1943'te yapılması planlanan *Husky* Harekâtı'nın, yani Müttefiklerin Sicilya'yı işgalinin Amerikalılara düşen kısmını planlamakla görevlendirdi. George Jr. bir yıldız daha takıp korgeneralliğe yükselmiş ve Yedinci Ordu'nun başına geçirilmişti. Tunus'taki vekili Omar Bradley, harekâta ayrılan iki kolordudan birine komuta edecekti. Patton planlama sürecindeki İngiliz hükümranlığından iyice usanmaya başlamış ve Yedinci Ordu'ya Sicilya'da esasen Montgomery'nin İngiliz Sekizinci Ordusu'na yancılıktan fazlası olmayan bir rol biçilmesine fena halde öfkelenmişti.

10 Temmuz'da başlayan Sicilya çıkarması, Amerikan mıntıkasında şiddetli direnişle karşılaştı ve Almanlar, Gela yakınlarında mevzilenen 1. Piyade Tümeni'ni yerinden sökmek üzere bir Panzer karşı taarruzu düzenlediler. Alexander'in harekâtı pısırıkça yönetmesinden ötürü inisiyatif onun iradesi güçlü komutanlarına kalmıştı. Montgomery, Amerikan Yedinci Ordusu'nu yancılık rolünde tutmaktan memnun olduğu gibi, kendi kuvvetlerini batıya döndürüp Amerikan 45. Piyade Tümeni'ne ait olacağı kararlaştırılmış mıntıkaya da el koymak istemesi, sefere fayda

getirmeksizin Patton ile ilişkisini germiştir. Yedinci Ordu komutanı nihayet meseleye bizzat el atmaya karar verdi ve kuvvetleri için bir hedef şekillendirdi: Sicilya'nın kuzeybatısında yer alan başkent Palermo'yu almak. Montgomery'nin ilerleyişi durdurulunca Alexander da Patton'ın planına onay verdi ve Yedinci Ordu komutan vekili Geoffrey Keyes, mürettep bir kolordunun başına geçerek 23 Temmuz'da Palermo'ya girdi. Bundan sonra vuku bulan gelişmeleri Patton'ın daha en başından planlayıp planlamadığı açık değilse de, Palermo alınır alınmaz adanın kuzeyinden ilerleyip Messina'ya ulaşmak için depara kalktığı ortadadır. Öte yandan, Montgomery ile arasındaki husumeti besleyecek malzeme bol olmasına rağmen Messina'ya yürüyüşü sebeplerden biri olmamıştır. Bu iddialı planı Montgomery'e karşı olmaktan ziyade Amerikan ordusunun itibarını artırıp kendi ününü perçinlemek içindi. Zorlu arazi ve şiddetli Alman direnişiyle yerine çakılan İngiliz de Patton'ın gözü kara planının ümit vaat ettiğini görebilecek kadar profesyoneldi. Neticede, Yedinci Ordu denizden bir dizi cüretkâr çıkarmalarla mevziden mevzie atlayarak 17 Ağustos'ta Messina'yı aldı.

Sicilya'daki çarpıcı başarılar, yaklaşan Batı Avrupa harekâtında başrol oynaması muhtemel isimler arasında Patton'ı en önlere geçirmişti. Ancak bu olmadan önce, gösterişçi aşırılıkları ve öfkeli mizacıyla az kalsın kariyerini bitiriyordu. Çok sayıdaki ağır yaralı askerleri görmek ona büyük ıstırap verse ve şahsi cesaretine karşı inancını sorgulatsa da, Patton sık sık sahra hastanelerini ziyaret etmeye çalışırdı. Bunu bir komutanın önemli sorumluluklarından

Önceki sayfada: Sicilya'ya yapılacak *Husky* Harekâtı çıkarmalarında Patton'ın astı olarak görev yapacak subaylar, Haziran 1943'te çekilen bu fotoğraftalar. Soldan sağa: Tümgeneral Ernie Harmon (2. Zırhlı Tümen); Tümgeneral Manton Eddy (9. Piyade Tümeni); Tümgeneral Omar Bradley (II. Kolordu); Tümgeneral Charles Ryder (34. Piyade Tümeni); Tümgeneral Lucian Truscott (3. Piyade Tümeni) ve Patton'ın vekili Hugh Gaffey (NARA).

Husky Harekâtı ve Patton'ın Yedinci Ordu'su: Sicilya, 10 Temmuz-12 Ağustos 1943

11 Temmuz 1943 günü (D+1) Patton, Gela yakınlarında Sicilya'ya ayak basıyor. Solunda kurmay başkanı Tuğgeneral "Hap" Gay, ardında ise yeni yaveri Yarbay Charles Codman görülüyor.

sayıyordu. 3 Ağustos günü 1. Piyade Tümeni'nin hastanesini ziyaretinde, görünür yarası bulunmayan bir piyade eriyle karşılaştı ve ona niye orada olduğunu sorduğunda genç adamdan "dayanamadım artık" yanıtını aldı. Kendinden bekleneceği üzere bu cevapla küplere bindi ve eldiveniyle bir tokat vurduktan sonra çocuğu çadırdan dışarı attı. Arkasından da emrindeki komutanlara bir tamim yollayarak böyle adamların korkaktan başka şey olmadıklarını ve bu tarz kaytarmaların divanıharp ile cezalandırılması gerektiğini bildirdi. Aynı tavrı 10 Ağustos'ta, 17. Sahra Topçu Alayı'ndan TSSB geçiren bir askere karşı yine sergiledi; hatta bu sefer ölçüyü o kadar kaçırmıştı ki topçu erini generalin elinden kurtarmak için doktorlardan birinin araya girmesi gerekti. Patton TSSB'nin ne olduğunu idrak edemiyordu; öte yandan bu hoyrat tavırlarının kendi stresi ve aşırı mesaiden kaynaklanmış olması da mümkündür.

Yedinci Ordu bünyesindeki bazı savaş muhabirleri bu olayları öğrenmişti ancak durumun hassasiyetini anladıkları için yayınlamadan önce duyduklarını Eisenhower'a anlattılar. Başkomutanın meseleyle bizzat ilgileneceğine söz vermesi üzerine de haberi örtbas etmeyi kararlaştırdılar. Eisenhower, Patton'ı en ağır dille azarlamakla kalmadı, üstüne ayrıca her iki tahliye hastanesinin de personelinden ve iki askerden resmen özür dilemek zorunda bıraktı. Ne var ki basın ile yapılan centilmenlik anlaşması Kasım 1943'te, Drew Pearson adlı pislik bir sansasyon habercisi tokat vakalarını öğrenip Amerika'daki radyo programında anlatınca bozuldu. Gerek basında gerekse de Kongre'de öyle bir kıyamet koptu ki yüksek mevkilerdeki dostları Patton'ın kariyerini zar zor kurtardı. Tokat vakalarından sonra halk, generali zalim bir hayvan terbiyecisi gibi görmeye başlamıştı. Patton sert disiplinin askerlerin kendi iyiliği için olduğuna inanırdı. Düşüncesizce hareketinin bir diğer sonucu, kendisini basının ağzına geleni söylediği bir hedef haline koymak olmuştur.

Komuta arabasındaki Patton, yanında seyahat eden Tümgeneral Lucian Truscott (3. Piyade Tümeni komutanı) ile beraber 17 Ağustos 1943 günü sabah saat 11 sularında Messina'ya giriyor (NARA).

Patton fevriliğiyle yıldızını söndürürken Omar Bradley'inki parlamaya başladı. Bradley Tunus'ta Patton'ın vekili, Sicilya'da ise astıydı. Missouri'den suratsız bir çiftçi çocuğu olan, içkiye zinhar el sürmeyen ve piyadelere has ihtiyatlı şecaate sahip Bradley, üstünün hem karakter hem de mizaç bakımından tam zıddıydı. Patton, Sicilya'da neredeyse bütün astlarına yaptığı gibi Bradley'in de ayağına basmış, onu yok sayarak kolordusundaki tümen komutanlarına doğrudan emirler vermişti. Lucian Truscott ile Terry Allen gibi diğer generaller Patton'ın müdahaleciliğini savaşın cilvesi olarak görüp

geçiyordu ama Bradley'in sahiden gücüne gitmişti. Normandiya harekâtında Birinci Ordu'ya komuta etmeye layık ancak bir avuç aday mevcuttu, zira Akdeniz cephesi Marshall'ın akıl defterindeki "altın çocuklar"dan birçoğunun çizilmesine sebep vermişti. Friedendall, Kasserine'den ötürü görevinden alınmış ve Mark Clark'ın Eylül 1943'teki Salerno çıkarmasında sergilediği performans kahramanca bulunmakla beraber planlama kabiliyetine dair şüpheler doğmuştu. Avrupa'daki komuta makamı için Jacob Devers'ın adı geçse de sıcak çatışma alanındaki tecrübesizliği yüzünden uygun bir aday sayılmazdı. Diğer bir ümitvar aday olan Robert Eichelberger Pasifik cephesindeydi. Bu durumda geriye Bradley ile Patton kalıyordu ki Patton da en gözde komuta makamına oturma yarışında ayarsızlığıyla kendi kendisini diskalifiye etti. Akdeniz cephesine Amerikan katkısını Marshall'ın bir tek orduyla sınırlamakta tavizsiz kararlı olması ve bu amaca tahsis edilen Beşinci Ordu'nun başına da Mark Clark'ın getirilmesi, Sicilya'dan sonra Patton'ın açıkta kalacağı anlamına geliyordu. Tunus ve Sicilya'da Amerikan ordusunun itibarını temize o çıkarmış ama dengesiz mizacı daha da yükselme ihtimalini hayli azaltmıştı. Kim bilir, General Marshall dirayetli de olsalar Patton gibi yaşı geçkin komutanlara mesafeli durmakta belki haklıydı. Savaşı gençlerin eline bırakmak en iyisiydi ve Patton'ın da en iyi günleri geçeli bir on sene oluyordu.

Patton, yaralı askerleri ziyaret etmeyi görev bilirdi. Sicilya'da çekilmiş bu fotoğrafta, gemiyle tahliye edilmeyi bekleyen bazı yaralılarla konuşurken görülüyor. Seferin sonlarındaki hastane ziyaretlerinde TSSB geçiren iki askeri tokatlayınca kamuoyunun öfkesini üzerine çekecek ve kariyeri tehlikeye girecekti (NARA).

Fransa: 1944

Patton'ın vukuatlarına rağmen Marshall ile Eisenhower, Amerikan ordusunu Fransa'da bekleyen görevler için onun gibi pervasız bir süvari generale ihtiyaç bulunduğunun farkındaydı. Ocak 1944'te Patton, Yedinci Ordu'yu devrederek İngiltere'ye geçti ve Üçüncü Ordu'nun komutasını üstlendi. Plana göre Bradley Normandiya harekâtının ilk safhasında Birinci Ordu'yu idare edecek ve köprübaşı güvene alınır alınmaz Üçüncü Ordu da cepheye indirilip Amerikan kuvvetleri On İkinci Ordular Grubu olarak yeniden yapılandırılacaktı. Bradley terfi ettirilip ordular grubunun başına geçecek ve Birinci Ordu'nun komutasını vekili Courtney Hodges'a devredecekti.

Patton'ın başı, Nisan 1944'te Knutsford kasabasında bir dernekte çektiği alelade ama Amerikan basınında yanlış aksettirilip Rus müttefiklere hakaret ediyor diye çekiştirilen bir nutuk yüzünden yine belaya girdi. Eisenhower aşırı tepki verdi, halbuki bu sefer Patton masumdu; bir kere mimlendiğinden ötürü, skandal peşinde koşan sorumsuz ve ahlaksız muhabirlerin kurbanı olmuştu. Hayli süredir Patton'a hayranlık besleyen Churchill sükûnet tavsiye ederek "bir bardak suda fırtına koparılmamasını" istedi ve mesele, Patton'a "çeneni kapalı tut" uyarısının tekrarlanmasıyla kapandı.

Yürüttüğü birkaç sefer boyunca Patton, çevresinde sadık bir kurmay heyeti teşkil etmişti. Vekili Geoffrey Keyes'in Sicilya seferinde kolordu komutanlığına terfi etmesi üzerine onun yerini Hugh Gaffey aldı. Kendisi, 26 Ağustos 1944 tarihli bu karede Fransa'da Patton ile beraber görülüyor. Kasım 1944'te Patton, eski arkadaşı olan "Kaplan Jack" lakaplı John Wood'u 4. Zırhlı Tümen'in komutanlığından azletmek zorunda kalınca, boşalan makama Gaffey'i getirecekti (NARA).

Overlord Harekâtı'nın çıkarma gününe (D-Günü) yönelik tedbirlerden biri de, esas hücumun Pas-de-Calais'ye yapılacağına Berlin'i inandırmayı amaçlayan bir yanıltma operasyonuydu. Almanların Patton'ı Müttefik generalleri içinde kendilerine en tehlikeli rakip kabul etmelerinden istifadeyle, onun komutasında gibi gösterilen kurmaca bir "Birinci Amerikan Ordular Grubu" yaratıldı ve bu teşkilat radyo yayınları ile sahte ordugâhlar vasıtasıyla Almanların gözüne sokuldu.

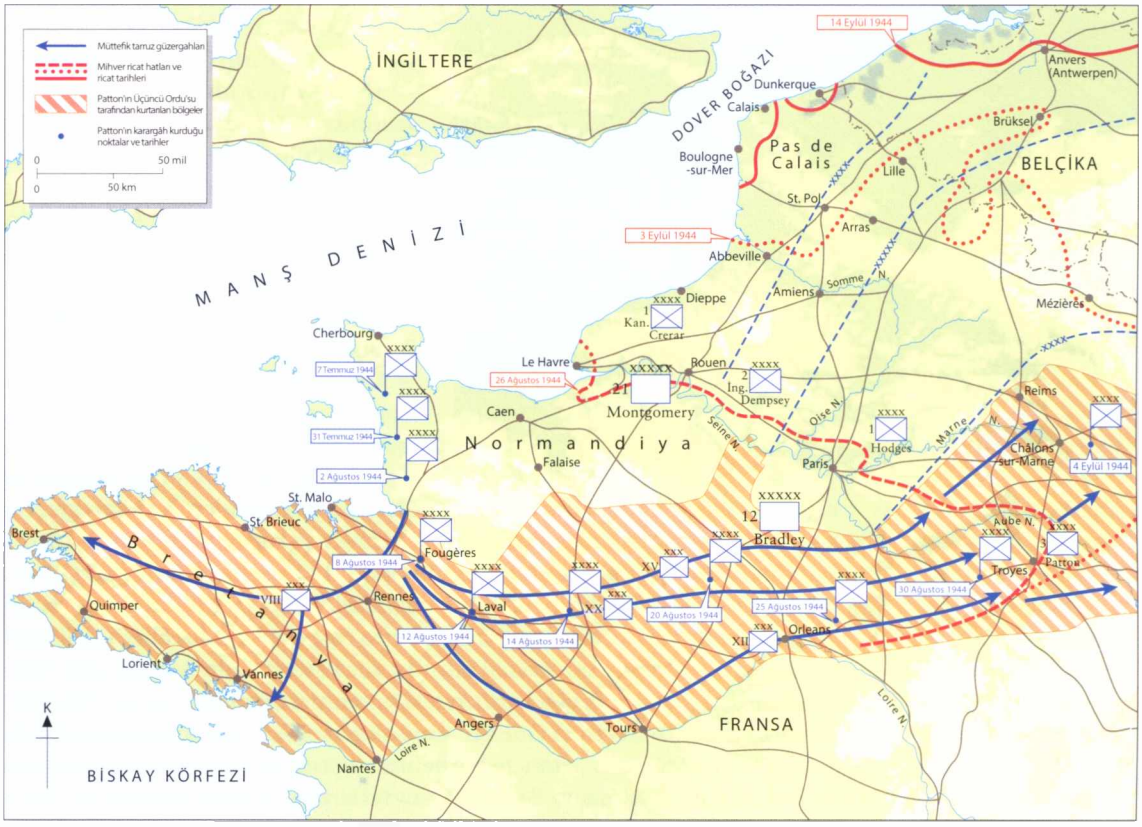
Patton, D-günü çıkarmalarından tam bir ay sonra, 6 Temmuz 1944'te Fransa'ya geçti. Onun ve Üçüncü Ordu'nun cephede konuşlandığı bilgisi çok gizli bir sır olarak tutulmuştu. Bir yandan Bradley'in Birinci Ordu'sunun St. Lô istikametindeki fundalıklara dolanıp kalması diğer yandan ise Montgomery'nin emrindeki İngiliz ve Kanada birliklerinin Caen etrafındaki açık arazide çok şiddetli bir tank savaşına takılmaları sebebiyle Normandiya harekâtı yavaş seyrediyordu. Fundalıklarda vuku bulan yıpratma savaşında ibre adım adım Amerikan güçlerinin lehine dönmekte olduğundan, 24 Temmuz'da başlayacak 'Kobra' kod adlı bir yarma taarruzu için plan yapıldı. Bu harekâtta hedef, St. Lô civarındaki Alman savunma hatlarının son katmanını havadan halı bombardımanla çatlatıp açmak ve ortaya çıkacak gedikten içeri iki adet zırhlı tümeni salmaktı. 'Kobra' tüm tahayyüllerin ötesinde bir başarı kazandı ve Amerikan birlikleri Alman hatlarının derinlemesine gerisinde depara kalktılar. Üçüncü Ordu'nun işbaşı etme zamanı gelmişti.

Patton'ın görevi, esas *Overlord* planlarına uygun olarak köprübaşını batıda Bretanya'ya doğru genişletmekti. Nihai hedef, özellikle de Quiberon Körfezi'ndekiler başta gelmek üzere fazladan Breton limanları ele geçirip

Bradley ile kıdemli komutanları Mart 1945'te Fransa'da, 'Oduncu' Harekâtı'nı konuşmak üzere bir araya geldikleri toplantıda fotoğraflanmışlar. Geride Patton (Üçüncü Ordu), sağda ise sırayla Courtney Hodges (Birinci Ordu) ve William Simpson (Dokuzuncu Ordu) görülüyor (NARA).

Patton'ın ilerleyişi: 1 Ağustos-4 Eylül 1944

Müttefiklerin lojistik yığınağını hızlandırmaktı. Üçüncü Ordu'nun ilerleyişi 1 Ağustos'ta, 4. ve 6. zırhlı tümenlerin öncülüğünde başladı. Patton'ın birlikleri Avranches'taki zayıf Alman savunmalarını süpürüp atarak yıldırım hızıyla Bretanya'ya dalmışlar ve savaştaki en hızlı ilerlemelerden birine imza atmışlardı. 4. Zırhlı Tümen Rennes'e ulaşırken 6. Zırhlı da çok geçmeden Brest kapılarındaydı. Üçüncü Ordu'nun başarısındaki temel unsurlardan biri, savaş boyunca kaydedilmiş en etkili kara-hava işbirliklerinden birini sağlayan Otto Wayland'ın XIX. Taktik Hava Komutanlığı idi.

Bu olağanüstü ilerlemeye rağmen Patton seferin yürütülüş tarzından rahatsızdı ve stratejik hedefleri sorgulamaya başlamıştı. 4. Zırhlı Tümen'e komuta eden eski dostu John S. Wood, Bretanya harekâtının önemsiz bir yan görev olduğunu öne sürerek onu fişekliyordu. Limanlar gerekliydi gerekli olmasına ama Almanlar, Haziran'da Cherbourg'da kanıtladıkları üzere, bunları yıkıp aylar boyu kullanılamaz hale koyabilirlerdi. Dahası, Breton limanları Müttefik ilerleme istikametinin tersi yönde kaldıklarından ötürü cepheye ulaşacak her kilogram malzemenin kat etmesi gereken yol ikmal hizmetlerinin zararına olarak kilometrelerce uzuyordu. Bretanya alakasız bir hedef iken Patton esas fırsatın nerede olduğunu fark etmişti. Alman Yedinci Ordusu'nun Kobra Harekâtı neticesi tuzağa düşüp kaçmaya başlamasıyla Seine Nehri ile Paris'e giden yolların üzerindeki Alman savunmalarında bir gedik açılmıştı. Seine'e doğru hızlı bir hamle Alman kuvvetlerini derinlemesine çembere almaya katkıda bulunabileceği kadar Normandiya köprübaşını da

Patton ile Montgomery arasındaki rekabet aşırı abartılmış ve nihayet *Patton* filminde efsanevi boyutlarda tahayyül edilmişti. İngiliz komutana kin besleyen esas kişi; Montgomery'nin Yirmi Birinci Ordular Grubu'na komşu Amerikan On İkinci Ordular Grubu'nun başındaki Bradley idi (NARA).

planlandığından aylar önce sağlama bağlayabilirdi. Patton fikrini Bradley ile Eisenhower'a kabul ettirdiği gibi Montgomery'nin de desteğini aldı.

Doğu yönünde yeniden konuşlanma izni 3 Ağustos'ta verildi. Middleton'ın VIII. Kolordu'su Breton limanları görevini tamamlamak için geride bırakılıyor; Wade Haslip'in cepheye yeni ulaşmış XV. Kolordu'su, Patton'ın doğrudan komutasında ve 5. Zırhlı Tümen'in öncülüğünde Le Mans'a yöneliyor, Walton Walker'ın XX. ve Manton Eddy'nin XII. kolordu-ları ise bu muazzam mekanize deparın güney dirseğini teşkil ediyorlardı.

Bu düzeltmenin yarattığı tehlike Wehrmacht'ı telaşa verdi. Almanlar, Avranches yönü ile denize doğru gerçekleştirecekleri, *Lüttich* kod adlı bir Panzer karşı taarruzuyla Hodges'ın Birinci Ordu'su ile Patton'ın Üçüncü Ordu'sunu birbirlerinden ayırmayı planladılar; ancak bunun felaketli bir hata olduğu, *Lüttich* teşebbüsü Mortain'de konuşlu Amerikan piyadesi tarafından durdurulunca ortaya çıkacaktı. Ellerindeki mütevazı Panzer ihtiyatını Amerikan mıntıkasına kaydırmakla, Montgomery'nin Yirmi Birinci Ordular Grubu karşısındaki savunmalarını ölümcül surette zayıflatmışlardı. Kanada Birinci Ordusu'nun çok geçmeden Falaise'e çullanmasıyla Alman Yedinci Ordusu çembere girmenin eşiğine geldi. Normandiya çayırlarında bu dram yaşanırken Patton'ın kuvvetleri zayıf Alman direnişine karşı doğuya yarış ediyorlardı. Taktik durum âdeta süvari ders kitaplarında yazan türden örnek bir yarma harekâtını teşvik ediyordu ki Patton'ın cesur ve risk almaktan kaçınmaz komutanlık tarzı bu tür bir savaş için biçilmiş kaftandı. Üçüncü Ordu komutanı, motorize ve mekanize öncülerine kanatlarını boş verip dümdüz gitmeleri için bastırdı. Hodges ile Birinci Ordu'sunun ilerleyişi kuzey kanadını örtmeye yeterli gelir, Loire Nehri ise güneyde uçan süvari gibi iş görecek XIX. Taktik Hava Komutanlığı'nın kolaçan edeceği bir savunma seddi oluştururdu. Wehrmacht, Patton'ı durdurmak üzere Atlantik kıyısındaki Alman Birinci Ordusu'nun kimi unsurlarını yerlerinden oynatmaya çalıştıysa da rakip çok daha hızlıydı. Paris ufukta görünürken, ulu katedral şehirleri Chartres ile Orleans dâhil batısındaki yerleşimler art arda Amerikalıların eline geçti.

Patton'ın Ağustos'taki ilerleyişi şüphesiz muazzam bir başarıydı ancak harekâtın kapanış aşaması halen tartışma konusu olmayı sürdürüyor. Üçüncü Ordu komutanı, 12 Ağustos'ta XV. Kolordu'sunu sol kanada çark ettirip Falaise cebini Argentan yakınlarında kapatmaya yardımcı olmak için öneride bulunduysa da Bradley bunu kabul etmeyip ilmeği Seine boyunca bağlaması için onu daha doğuya yönlendirmiştir. Müttefiklerin Falaise cebini kapatmakta başarısız olmaları savaşın en tartışmalı konuları arasındadır ki bunda Patton'ın hiçbir kabahati yoktu. Bradley'in yerinde kendisi olsaydı, Falaise cebini kapatmak üzere Montgomery'e daha iştiyakla yardım etmeyi yeğleyeceği ve kaçıp kurtulabilen Almanlar olursa da bunları Seine boyunca derdest edeceği kesinlikle öne sürülebilir. Bradley bunun yerine Patton'ı Paris'in güneyine göndermişti.

Eisenhower ile diğer Müttefik komutanları Paris'i bu kadar erken kurtarmaya hiç istekli değillerdi, zira şehri alırlarsa halkını da doyurmak zorunda kalacaklar ve bu da hâlihazırda zorlanmaya başlayan ikmal sistemlerine bir kat daha yük bindirecekti. Ne var ki fırsat açıkça ortaya çıkmışken elden kaçmasına izin vermeleri siyaseten imkânsızdı. Paris'e giden yolu Üçüncü Ordu açmış olmasına rağmen şehre girme şerefi Birinci Ordu'nun V. Kolordu'suna verildi, zira Fransa başkentini kurtarmak üzere bariz siyasi saiklerle daha baştan seçilmiş bulunan birlik söz konusu kolordunun bünyesinde görev yapan General Jacques Leclerc'in Fransız 2. Zırhlı Tümeni idi. Patton ise başşehrin güneydoğusuna, Almanya'nın Lorraine üzerinden Frankfurt'a açılan geleneksel "kapısına" doğru hareket ettirildi.

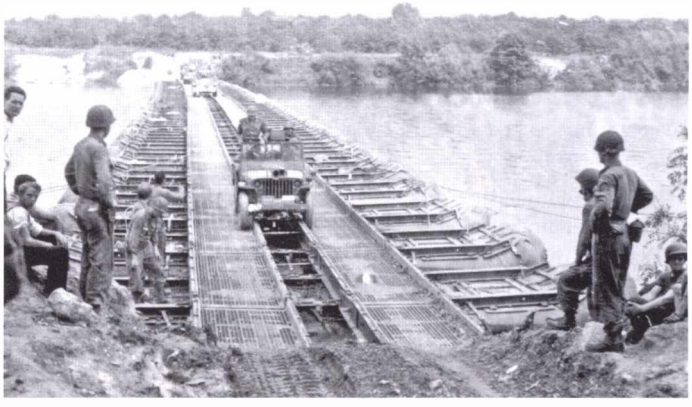

Keyfinin pek yerinde olduğu görülen Patton, 25 Ağustos 1944 günü Paris'in güneyindeki Fontainebleau'da, Seine Nehri'nin geçilişi esnasında, 5. Piyade Tümeni'nin komutanı Tümgeneral Leroy Irwin ile buluşuyor (NARA).

Almanlar, 1944 yılı Ağustos ayının son haftalarıyla Eylül'ün ilk haftalarını kapsayan ve Fransa'daki ordularının anavatan sınırlarıyla Westwall ("Batı Seddi") savunma hattına doğru gerisingeri dörtnala kaçtıkları dönemi "boşluk" diye anmışlardır. Patton, Nancy ile Alman sınırına doğru ilerlerken 1918'de emrine verilen tank taburlarını talim edip savaşa soktuğu tanıdık arazilere geri dönmüş oluyordu. Ancak 1918'in savaş alanlarında ilerleyiş bu sefer çarpıcı derecede hızlı ve zayiat hafifti. Paris'i kurtarma şerefinden mahrum edilmiş olsa da, Üçüncü Ordu komutanı kaderin kendisini esas Lorraine'de beklediğine emindi. Ağustos'ta mütemayiz Fransız general Alphonse Juin'e danışıp Almanya'ya giden en iyi yolun hangisini olduğunu sormuş ve zaten düşündüğü cevabın teyidini almıştı: Nancy koridoru. Kurmay heyetine şu tespitte bulundu: "Durum o kadar bariz ve bahis o kadar garantili ki yüksek karargâhtan ret geleceğini düşünmüyorum". Müttefik planlaması Almanya'ya Hollanda ve Belçika üzerinden giren kuzey yollarına odaklandığı için hakikaten de dediği gibi oldu.

Patton, Seine Nehri'ni atlayan ilk kıdemli Müttefik komutanıydı. Bu karede, nehrin üzerine Melun yakınlarında kurulan iz yollu köprüden 26 Ağustos günü cipiyle geçmektedir.

Ne var ki, yakıt stoklarını eritmiş olduklarından ötürü Müttefikler açısından Eylül ayı harekâtı büyük bir hüsranla sonuçlandı. Patton'ın olağanüstü başarıları Müttefik cephesini Seine'in ötesine, Normandiya çıkarması öncesindeki planlamanın beklemediği kadar ileriye taşımıştı. Fransız demiryolu ağına karşı Müttefik hava harekâtı belki de gereğinden fazla başarılı olduğu için darmadağın haldeki demiryollarıyla altyapıyı tamir edip işler hale koymak aylar alacaktı. Paris, yiyecek ile diğer levazımatı âdeta emiyordu ve Patton'ın kuvvetleri Normandiya limanlarından öylesine uzaklaşmışlardı ki onlara kamyonla

Patton ile kurmay heyetinin bir kısmı Üçüncü Ordu'nun Fransa'daki Etain yakınlarında kurulu karargâhında, 30 Eylül 1944. Sağda ön planda yer alan hırçın suratlı subay, XX. Kolordu komutanı Walton Walker'dır; onun hemen ardında, Patton'ın sağında ise ordunun kurmay reisi Tuğgeneral Hobart Gay duruyor. Patton'ın solundakiler ise sırayla harekât dairesi başkanı ve kurmay reisi vekili Albay Paul Harkins; 5. Piyade Tümeni komutanı Tümgeneral Leroy Irwin ve levazım dairesi başkanı Tuğgeneral Walter Muller'dir. Solda ön plandaki kişi, 7. Zırhlı Tümen'e bağlı B Muharebe Grubu'nun komutanı Tuğgeneral John Thompson (NARA).

malzeme taşımak dahi başlı başına müthiş bir yakıt tüketimi yaratmıştı. Eylül ortasında Montgomery, savaşı tek hamlede bitirebileceğini iddia ettiği cüretkâr bir müşterek hava indirme ve tank taarruzu planıyla ortaya çıktı: *Market-Garden* Harekâtı. Muhafazakârlığıyla ünlü İngiliz komutandan böyle maceracı bir hamleyi hiç beklemeyen Eisenhower, gafil avlanıp olur verdi. En nihayetinde *Market-Garden* planının fazla iddialı olduğu, sertleşen Alman direnişi karşısında başarısız kalmasıyla ortaya çıkacaktı, ancak eldeki kısıtlı ikmal kapasitesinde önceliği kapmadan evvel değil.

Dur emrinden hiç hoşnut kalmayan Patton, kuvvetlerini Almanya'ya doğru ilerletmek için numaralar çevirmeye koyuldu. Almanlardan ele geçirilen yakıt stokları yüksek karargâha bildirilmiyor, Üçüncü Ordu'nun levazımatçısı Walter Muller alışılmadık yollarla malzeme bulup buluşturuyordu. Muller'in "korsanları" üniformalarını değiştirip komşu Birinci Ordu'nun mıntıkasına girerek çok kıymetli yakıt nakliyelerini Üçüncü Ordu'ya yönlendirmekle ünlüydüler. Patton, "hayatında kurşun sesi duymamış veya aç kalmamış bir o.ospu çocuğu piyanolarla pinpon takımlarını mühimmatla benzinden önemli görüyor!" diye durmak zorunda kaldıklarından yakınıyordu.

Almanların gözünde Patton'ın ilerleyişi, Hollanda'daki şehirleşmenin yarattığı tıkanıklık ve su basmış çayırlar sayesinde durdurulabilecek olan Arnhem (*Market-Garden*) harekâtından çok daha endişe vericiydi. Üçüncü Ordu'nun güneydoğudan Dijon'a doğru ilerleyişiyle oluşan tehlike, 15 Ağustos'ta Akdeniz'deki Güney Fransa sahiline yapılan Amerikan-Fransız ortak çıkarması, yani *Dragoon* Harekâtı sebebiyle iyice büyümüştü. Jacob Devers'in Altıncı Ordular Grubu, karaya ayak bastıktan sonra entipüften Alman savunmasına karşı yıldırım harbi uygulayıp olağanüstü ilerleme kaydetti ve Rhône Vadisi'nden yukarı çıkıp Lyon'un ötesine geçerek Güney ve Orta Fransa'nın büyük kısmını kurtardı. Devers'in başarısı, Alman G Ordular Grubu'nu oluşturan Birinci ve On Beşinci orduları tam tekmil ricate mecbur kılmıştı. Almanların nazarında Patton'ın Dijon'a yürüyüşü, ricat halindeki G Ordular Grubu'nu çembere alıp Fransa'da Wehrmacht'tan geriye ne kalmışsa imha etmek üzere kasten tasarlanmış bir kıskaç harekâtıydı. Halbuki kıdemli Müttefik komutanlarından hiçbirinin aklında böyle bir niyet yoktu ve Almanların müşahede ettikleri tehdit, Patton'ın Lorraine yönündeki saldırgan hareketleriyle Devers'in Rhône Vadisi'ndeki öngörülmedik derecede süratli ilerleyişinin istemsiz sonucu olarak ortaya çıkmıştı. Hitler, Patton'ın hayli yayılmış haldeki kuvvetlerini kapana almak üzere yeni bir Panzer karşı taarruzu yapılmasını emretti fakat Üçüncü Ordu'nun kuzeyde, Altıncı Ordular Grubu'nun ise güneyde tutturdukları yüksek ivmeyle planı bozuldu. Alman diktatörün arzuladığı büyük saldırı birbirinden kopuk tank taarruzları halinde tecessüm ettikten sonra, Eylül ayının son haftalarında Arracourt civarında vuku bulan sonuçsuz bir tank çatışmasıyla sona erdi. Son tahlilde, Güney Fransa'dan çekilmekte olan Alman orduları mevcutlarının yarısını oluşturan 150.000 asker kaybedeceklerdi

ancak 1944 Eylül'ünde patlayan yakıt krizi yüzünden Amerikan kuvvetleri birleşip Alman G Ordular Grubu'nu yok etmeyi başaramadılar.

Patton daha sonraları, eğer yeterli yakıt ve mühimmatla ikmal edilebilse Üçüncü Ordu'yu Almanya'ya sokup savaşı daha hızlı bitirebileceğini iddia etmiştir. Eylül 1944'te Almanya hudutlarındaki savunmanın çok zayıf bulunduğu kesinkes doğru olmakla beraber, Ren Nehri'ne ulaştıktan sonra Patton'ın önüne çıkabilecek seçenekler o kadar da garantili gözükmez. Wehrmacht, Eylül 1944'te görünürde tam bir çöküş içindeydi ama beri yandan kapsamlı bir yenilenme de başlamıştı bile. Almanya'nın yaşadığı yakıt kıtlığının tahmin edilmemiş bir yan etkisi, donanma ile hava kuvvetlerinin büyük kısımlarının atıl kalmış bulunmasıdır ki bunun sonucu da kalabalık sayıda iyi disiplinli denizci ile havaalanı ve yer destek personelinin piyadeye dönüştürülebilmesi olmuştur. Alman piyadesine birden bire gelen bu taze kan yanında Wehrmacht'ın Alman topraklarına dönmesiyle moral ve motivasyonda kökten bir dönüşüm gerçekleşir. Belçika ile Hollanda'yı terk etmek bir şey, ata yurdunda evden ocaktan geçmekse bambaşka bir şeydi. Wehrmacht savaşçı ruhunu yeniden bulmuştu ve bunun da sonucu 1944 sonbaharındaki çatışmaların Normandiya'dan hiç aşağı kalmayacak bir şiddette geçmesi olacaktı.

Üçüncü Ordu komutanıyken Patton'ın en tercih ettiği binek aracı, Amerikan süvari jargonunda "peep" denilen çeyrek tonluk kamyon, yani cip idi. Generalin emrinde ayrıca bir M20 zırhlı arazi aracı da mevcuttu ki bunu da mesela Kasım 1944'teki Saar cephesi teftişi gibi kimi durumlarda kullanmıştır. General, 27 Kasım tarihli bu karede söz konusu aracın üstünde, Amerika'nın Sovyetler Birliği büyükelçisi Averill Harriman'a refakat ederken görüntülenmiş (NARA).

Şayet 1944'ün Ağustos ve Eylül ayları George Patton'ın kariyerinde zirveyi oluşturduysa, izleyen Ekim ve Kasım en zor dönemlerinden birini teşkil etmiştir. 1944 sonbaharı kayıtlardaki en yağışlı zamanlardan biri oldu ve Meuse Nehri taşarken Lorraine ile Saar çayırları bir çamur deryasına döndü. Asabı bozulan Patton sonradan şöyle yazmıştır: "Umarım nihai barış antlaşmasında Lorraine Almanlara bırakılır. Her Allah'ın günü yağmurun yağdığı ve halkın elindeki yegâne zenginliği çeşitli gübre yığınlarının teşkil ettiği bu rezil toprağın sahibi olmaktan daha büyük eziyeti tahayyül edemiyorum."

Lorraine, Almanya'yı işgalin geleneksel güzergâhıydı, fakat tam da bu sebeple, Avrupa'nın şiddet dolu yüzyılları boyunca sürekli tahkim edilmişti. En çetin engeliyse müstahkem Metz şehri teşkil ediyordu; bu yerleşim, bir Fransa'nın bir Almanya'nın elinde sürekli berkitilip sağlamlaştırılmıştı. Yakıt daha bol hava da daha uygun olsa Patton'ın bu engelin etrafından dolanıp geçmesi mümkün olabilirdi; ancak an itibariyle kaçınamadığı kuşatma ve yıpratma savaşında cüretkâr süvari komutanlığı kabiliyetlerinden pek bir fayda gelmeyecekti. Metz 22 Kasım'a kadar, etrafındaki kaleler ise açlığa artık dayanamadıkları 13 Aralık'a kadar dayandı. Askeri tarih tutkunu Patton, kurmay heyetine "kale-şehir dört yüzyıldan beri ilk defa hücumla alındı" diye bildirdi.

1944 sonbaharındaki çatışmaların hüsranına dair belki de en acı hatıralardan biri, Patton'ın en parlak tank komutanlarından John S. Wood'un başına gelenlerdir. Patton'ın eski dostlarından bir süvari olan "Kaplan Jack" lakaplı Wood, Avranches'ı aşan deparda ve Arracourt çevresindeki baş döndürücü tank çatışmalarında 4. Zırhlı Tümen'e komuta ederek Seine'e doğru

1944 sonbaharında Patton, Fransa'daki Gossicourt yakınlarında konuşlu 5. Zırhlı Tümen'i ziyaret ediyor. Kendisi kariyeri boyunca çok sayıda cipe sahip olmuşsa da bu fotoğrafta görülen W-20339141 kayıt numaralı araç aralarında en önemlisiydi, zira generalin 1944-45'teki Üçüncü Ordu komutanlığı esnasında yoğun hizmet görmüştü. Araçlarını zevkine göre tadil etmeyi seven Patton, fotoğraftaki cipte sirenler ile makam forsları taktırmak haricinde de ciddi değişiklikler yaptırmıştır. Arka koltuktaki subay, yaveri Albay Charles Codman; şoför ise bütün savaş boyunca Patton'a hizmet eden Çavuş John L. Mims'tir (NARA).

şanlı yarışın ilham kaynağı olmuştu. Patton, ordusuna öncülük söz konusu olunca, amansız bastıran Wood'un dinamik liderliğindeki 4. Zırhlı Tümen'e güveniyordu. Ancak Wood'un kendisinden daha genç yaştaki XII. Kolordu komutanı Manton Eddy ile ilişkisi sıkıntılıydı. Tıpkı Patton ile Bradley arasında olduğu gibi, kocamış ve tecrübeli süvari Wood daha genç ve ihtiyatlı piyade Eddy'i muhatabı görmüyordu. Wood bir kolordu komutanlığı alacağını umarken kendisini daha toy bir subayın emri altında bulmuştu. Sonbahar çatışmalarının stresi ve yorgunluğuyla canından bezen Wood, Eddy ile birkaç kere kızgın münakaşalara girdi; ancak gerginlik Kasım ayında, Wood tümenindeki çok sevilen bir kıdemsiz subayın ölümü için Eddy'i suçlayınca doruğuna çıktı. Eddy, gerekeni yapması için ısrarcı olunca da Patton dostunu bariz kabiliyetlerine rağmen görevden almak zorunda kaldı. Üçüncü Ordu'nun harekâtında 4. Zırhlı Tümen öyle kritik bir rol oynuyordu ki Patton bu birliğin komutasını yeni birini bulana kadar vekili Hugh Gaffey'e emanet etti.

Metz'de yaşadığı sıkıntılar Patton'ın gözü kara harekâtçı itibarından götürmüşse de komşu orduların performansları sorunun Üçüncü Ordu'yu aşan, daha derin bir mahiyette olduğunu gösterir niteliktedir. Hodges'ın Birinci Ordu'sunun Hürtgen Ormanı'nda yaşadıklarıyla karşılaştırıldığında Patton'ın Metz tecrübesi hafif kalır. Bradley'in sonbahar seferini idaresi de kendisinin en iyi anlarından sayılmaz. On İkinci Ordular Grubu'nun Kasım 1944'te giriştiği 'Kraliçe' Harekâtı ile 'Kobra' Harekâtı gibi büyük bir yarma zaferi umulduğu fakat sonucun kasvetli bir düş kırıklığı olduğu sıkça unutulmaktadır. Montgomery'nin Yirmi Birinci Ordular Grubu da, özellikle Schledt Halici'ni temizlemek için giriştiği şiddetli çatışmalarda sonbahar hüsranlarından yana payını gani gani almıştı.

Ardennes Savaşı

Aralık ayı başlarken, Anvers (Antwerpen) limanı nihayet açılmış ve Müttefiklerin ikmal durumu düzelmeye başlamıştı. Patton, 'Teneke' kod adlı, Frankfurt'u ve Ren Nehri'ni hedefleyen bir kış taarruzu için seyyar köprüler ile levazımat biriktiriyordu. İstihbarat subayı Oscar Koch'un gözüyse, şüpheli Alman hareketliliği sebebiyle Lüksemburg ile Ardennes'in teşkil ettiği sol kanadın üzerindeydi. Orada olağanüstü yoğunlukta bir demiryolu trafiği müşahede edilmekteydi ama en uğursuz işaret, Almanların bölgedeki birliklerinin telsizlerini susturmuş olmalarıydı. Koch, 9 Aralık'ta Patton'a uyarıda bulunarak 'Teneke' Harekâtı'nı sol kanadından vurup akamete uğratmaya yetecek sayıda birliği Wehrmacht'ın Ardennes bölgesine yığmış bulunduğunu bildirdi. Patton, Alman yığınağına dair Bradley ile Eisenhower'ı uyardıysa da Bradley'in kendi istihbarat subayı bunu görmezden geldi. Bu zata göre söz konusu yığınak, sonraki birkaç ay boyunca Ren Nehri'ne doğru gerçekleştirilmesi planlanmış

Müttefik taarruzlarına tepki babında, öngörülebilir bir karşı taarruz için Ren'in doğu yakasında konuşlu Alman birliklerinin güçlendirilmesinden ibaretti. Bütün ana karargâhlar içinde sadece Patton'ın kurmay heyeti gelen Alman taarruzunu öngörebilmişti.

4. Zırhlı Tümen'in Château-Salins yakınlarındaki karargâhında 13 Kasım 1944 günü düzenlenen ve yakında yapılacak Saar taarruzunun konu edildiği toplantıdan bir kare. Soldan sağa: Bradley, Tümgeneral John S. Wood (4. Zırhlı Tümen), Tümgeneral Paul Willard (26. Piyade Tümeni) ve Tümgeneral Manton Eddy (XII. Kolordu). Saar harekâtının yürütülüşüne dair "Kaplan Jack" Wood ile Eddy ile arasında süregiden çatışma, bu toplantıdan birkaç gün sonra Patton'ın eski dostu Wood'u azletmek zorunda kalmasıyla neticelendi (NARA).

Almanların Ardennes taarruzu 17 Aralık 1944'te Hodges'ın Birinci Ordu'sunu olanca gücüyle vurdu. Acemi çaylaklardan kurulu 106. Piyade Tümeni tarumar olurken hâlihazırda haşat haldeki 28. Piyade Tümeni Bastogne'daki yol kavşağına geri itildi. Patton'ı arayan Bradley, ondan 10. Zırhlı Tümen'i Bastogne'a göndermesini istedi. Patton kurmay heyetine şöyle somurtuyordu: "Taarruzumuz iptal edilecek ve sonra da gidip şunların postlarını kurtarmak zorunda kalacağız." Heyetinden Alman taarruzunun cenahlarına karşı üç ayrı acil durum planı yapmalarını istedikten sonra durumu görüşmek üzere 19 Aralık'ta Eisenhower, Bradley ve diğer kıdemli komutanlarla beraber Verdun'de bir oturuma katıldı. Altı tümenle bir kanat taarruzu istediğini belirten Eisenhower ardından Patton'a ne zaman işe koyulabileceğini sorunca, 21 Aralık'ta üç tümenle başlangıç yapılabileceği cevabını aldı. Böylesine pervasız bir cevapla şaşırıp kalan Eisenhower, tepkisini "ağır ol bakalım George!" diyerek göstermiştir. Halbuki başkomutan, Patton'ın istihbarat şefinin Alman taarruzunu önceden haber vermiş olduğunu; 18 Aralık'ta bir taarruz başlatmak üzere her halükârda hazırlanmış bulunan Üçüncü Ordu'nun plan değişikliğiyle Ardennes görevine girişebileceğini ve Üçüncü Ordu komutanının işlerin tam da böyle gelişeceğini hesap ederek kurmaylarına hazırlıklı bulunma emri verdiğini göz ardı ediyordu. Patton, tahmininde kesinlikle samimi olduğuna Ike'ı sükûnetle ikna etti. Mükemmelen yetiştirdiği birliklerinin düşmanla temas kurmak üzere doksan derecelik bir çark hareketi gerçekleştirip Bastogne yakınlarında bir yerde Almanlara günlerini gösterebileceklerinden de emindi. O her zamanki renkli diliyle durumu şöyle değerlendirdi: "Kraut kafasını kıyma makinesine soktu ve bu sefer aletin çalıştırma kolu benim elimde." Verdun'deki kasvetli ve donuk toplantıda Patton'ın iyimser sunumu kısalığı ve uzgörüsüyle diğerlerinden ayrılmıştı. Ike, George'a şöyle takıldı: "ne zaman yeni bir yıldız taksam saldırıya uğruyorum!" Patton ise, Tunus'ta Eisenhower'ın itibarını kurtarmasına dokundurduğu şu yanıtı verdi: "Evet, saldırıya uğradığın her sefer de seni ben kurtarıyorum." Patton'ın üç kolordusundan ikisi Ardennes'e gönderilecek, Üçüncü Ordu'nun Saar boyundaki mıntıkasında böylece açılacak gedikler ise güneyindeki Alexander Patch'in Yedinci Ordusu'nun kuzeye doğru hatlarını uzatmasıyla tıkanacaktı. Geriye bir tek, dehşetli kışın ortasında Patton'ın hakikaten de söz verdiği mucizeyi gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğini görmek kalmıştı.

Milliken'in III. Kolordu'su 160 kilometreyi aşkın bir yol kat etti; öncülüğünü 4. Zırhlı Tümen yaparken 26. ve 80. Piyade tümenleri esas gücü sağlıyordu. Taarruzlar Patton'ın söz verdiği üzere 21 Aralık günü akşama doğru başladı ve

Patton Bastogne'u Kurtarıyor: 22-26 Aralık 1944

ertesi öğleden sonra itibariyle 4. Zırhlı, Bastogne'un 21 kilometre yakınına kadar gelmişti. Ancak bu tümenin 37. Tank Taburu'ndan bir görev gücü 26 Aralık'ta kasabaya girene kadar dört gün daha şiddetli çatışmalar yaşandı. İmdat kollarının kullanabilecekleri sağlamca bir koridor açılana kadar ise birkaç gün daha yoğun çarpışmalarla geçecekti. "Yıldırım" lakaplı Joe Collins'in komutasındaki VII. Kolordu'nun karşı yönden güçlü bir saldırıya kalkmasıyla da dalga hepten tersine döndü. Ardennes savaşı henüz bitmemişti ama Wehrmacht'ın Meuse'e erişmesi engellendiği gibi ivmenin de Amerikan ordusu lehine geliştiği barizdi. Çatışmalar, dehşetli hava koşullarına rağmen birkaç hafta daha sürüp gidecekti.

Fırtınadan önceki sessizlik. Eisenhower ile Bradley, 5 Kasım 1944'te Lüksemburg'daki Wilt'te VIII. Kolordu komutanı Troy Middleton ile görüşüyor. Middleton'ın kolordusu, Ardennes'deki "hayalet cephe"yi tutmakla görevlendirilmişti. Bu mıntıkayla, yeni silahaltına alınmış acemi tümenlere ve komşu Hürtgen Ormanı'ndaki acımasız çatışmalarda hurdahaş olmuş savaş yorgunu kıtalara ev sahipliği yapması hasebiyle "Birinci Ordu'nun anaokulu ve huzurevi" diye dalga geçiliyordu. Birinci Ordu çatısı altındaki bu görevlendirme hariç Middleton'ın VIII. Kolordu'su savaşın çoğunu Patton'ın komutasında geçirmiştir (NARA).

Ardennes savaşını Patton kazanmamıştır. Bu hususta payeyi öncelikle alması gerekenler Birinci Ordu bünyesindeki savunmacılardır: çaylak fakat atılgan 99. Piyade Tümeni, Elsenborn Sırtı'nı tutan 1. ve 2. Piyade tümenlerinden erler, St. Vith'teki Bruce Clarke ile 7. Zırhlı Tümen, Bastogne yollarını tutan yaralı ama yiğit 28. Piyade Tümeni ve gayet tabii, kasabanın doğruca içindeki 101. Hava İndirme Tümeni. Patton'ın esas başardığı iş, Noel öncesindeki kara günlerde ordunun ilham bulup motive olmasına katkı sağlamak ve Alman taarruzunun bir felaketten ziyade Wehrmacht'ı ezme şansı sunduğuna dair Eisenhower ile diğer kıdemli komutanları ikna etmekti. Alman taarruzunu öngörecek feraseti sergileyemeyen ve ancak çekingen, cılız bir tepki verebilen Bradley ile Hodges, Ardennes'den ünleri fena halde lekelenmiş çıktılar. Montgomery de, zaferde oynadığı küçük rolü abarttıkça

Ardennes çıkıntısının imhası ardından Patton, 5 Şubat 1945'te Bastogne'da Ike ile Bradley'in tebriklerini kabul ediyor (NARA).

Bastogne'a! Genellikle şık giyinen Patton, doğma büyüme Kaliforniyalı olduğundan ötürü soğuk havayı hiç sevmezdi. Ocak-Şubat 1945'teki çatışmalar esnasında gösterişsiz fakat rahat bir parka giymeyi seçmiştir. O zamana gelindiğinde, komuta cipinin tadilatına zırhlı ön cam gibi yeni unsurlar eklenmiş bulunuyordu (NARA).

abarttığı bir basın toplantısı düzenleyerek katkılarına kendi eliyle gölge düşürdü. Bütün kıdemli komutanlar içinde sadece Patton'ın yıldızı ihtişamla parlıyordu.

Patton'ın Astları

Hiçbir komutan, başarılı astları olmaksızın geniş çaplı harekât düzenleyemez. Patton'ın emrinde yetenekli kolordu ve tümen komutanlarından mürekkep seçkin bir kadro bulunuyordu. Kendisi her ne kadar bütün ayrıntılara burnunu sokmaya ve tümen komutanlarıyla bizzat muhataplığa meraklı da olsa, kitaba göre seferde işler kolordu karargâhları üzerinden yürürdü. Üçüncü Ordu'ya savaş boyunca altı adet kolordu bağlandı. Bunlardan ikisi, Eddy'nin XII. Kolordu'su ile Walker'ın XX. Kolordu'su bütün Avrupa seferi boyunca Patton'ın emrinde kalmıştır. III. ve VIII. kolordular seferin büyük kısmında, V. ve XV. kolordular ise ancak kısa bir süreliğine Üçüncü Ordu bünyesinde bulundu.

Manton Eddy, üstünün ciddi derecede zıddı, iliklerine kadar bir piyadeydi. 1916'da West Point'ten değil de küçük bir askeri akademiden mezun olmuş; I. Dünya Savaşı'nda piyade birliklerinde hizmet etmiş ve savaştan sonra Genelkurmay Okulu'nda taktik hocalığı dâhil çeşitli görevlerde bulunmuştu. Diğer kolordu komutanlarına kıyasla, yüksek komutanlığa hazırlanmamış ve Kara Kuvvetleri Harp Okulu'na gitmemişti. Savaşın başında bir piyade alayını idare etmekteyken Tunus seferine gelindiğinde 9. Piyade Tümeni'ne komutan olmuştu. Her ne kadar bu tümen sıkıntılı bir başlangıç yapsa da Eddy kısa sürede güvenilir bir general olarak ün kazandı ve gerek Tunus'ta gerekse de Sicilya'da eylemleriyle Patton'ın dikkatini çekti. XII. Kolordu'ya komuta eden Tümgeneral Gilbert Cook sağlık nedenlerinden ötürü görevini bırakmak zorunda kalınca, 19 Ağustos 1944'te Eddy terfi ettirilerek söz konusu birliğin başına getirildi. Onun komutasındaki XII. Kolordu, "Patton ile Üçüncü Ordu'nun mızrak ucu" diye ün kazanacaktı. Normandiya cephesini yıkıp geçen yarma harekatında Seine hedefiyle depar atan da bu birlikti. Eddy, Patton'ın gözü kara taktik tarzını biraz rahatsız edici buluyordu. Normandiya savaşında emrindeki piyade tümeni, fundalık bahçelerde yolunu

Üçüncü Ordu'nun Kolorduları			
Kolordu	Komutan	Üçüncü Ordu'daki hizmet süresi	Toplam hizmet günü sayısı
XII	Tümgeneral Manton Eddy	1 Ağustos 1944-8 Mayıs 1945	281
XX	Tümgeneral Walton Walker	1 Ağustos 1944-8 Mayıs 1945	281
VIII	Tümgeneral Troy Middleton	1 Ağustos-5 Eylül 1944; 21 Aralık 1944-22 Nisan 1945	160
III	Tümgeneral John Milliken	10 Ekim 1944-11 Şubat 1945; 18 Nisan-8 Mayıs 1945	145
XV	Korgeneral Wade Haslip	1 Ağustos-29 Eylül 1944	61
V	Tümgeneral Clarence Huebner	6-8 Mayıs 1945	

dişe diş dövüşerek adım adım açabilmiş, günde 1,6 kilometre ilerleme iyi performans olarak kabul edilmişti. XII. Kolordu'nun başına geçtiğindeyse, Patton'ın ona verdiği günlük hedef Alman hatlarının gerisinde 80 kilometre ilerlemeydi. Kanatları açıktayken bu kadar uzağa ve hızlı ilerleme onu huzursuz ediyordu ama üstü ona kanatları boş vermesini söylemişti. Piyadeden yetişme Eddy, zırhlı tümenlerin uyguladığı pervasız süvari taktiklerine aşina olmasa da Patton'ın muhakemesine güvenmeyi ve bu yeni savaş tarzına ayak uydurmayı öğrendi. Yine de, onun piyade perspektifi hem Patton ile hem de kendi emrindeki zırhlı tümen komutanlarıyla -en bilinen örnek 4. Zırhlı Tümen komutanı "Kaplan Jack" Wood idi- arasında zaman zaman gerginliğe neden olmuyor değildi. Erat, Eddy'i çok seviyordu, efsane gazeteci Ernie Pyle ise ona "eski kundura" lakabını takmıştı. XII. Kolordu, Patton'ın bütün seferlerinde merkezi rol oynadı ancak Eddy'nin Nisan 1945'te sağlık sorunlarından ötürü ABD'ye dönmesi gerekmişti. Savaştan sonra, Genelkurmay Okulu'nun başına geçti.

Eddy'nin XII. Kolordu'su bütün Batı Avrupa seferi boyunca Patton'ın emrinde görev yapan iki kolordudan biriydi. Piyadeden yetişme Eddy, cüretkâr harekâtlar yürütürken kendini Patton kadar rahat hissetmese de üstüyle iyi bir ikili teşkil etmiştir. Bu karede, Ardennes savaşı esnasında bir haritayı tetkik ederken görülüyorlar (NARA).

Johnnie Walker viski markasına nazireyle "Johnnie" veya yırtıcı görünüşlü basık suratından ötürü "Buldog" lakapları takılan Walton Walker'ın mizacı Patton'a çok daha yakındı. Patton ondan "emrimdeki en kavgacı o.ospu çocuğu" diye bahsediyordu. 1912'de West Point'ten mezun olan Walker, 1916'da Meksika sınırında görev yapmış ve bir piyade subayı olarak 1918'de Fransa'da sergilediği yiğitlik ile Gümüş Yıldız madalyası kazanmıştı. İki savaş arası yıllarda çeşitli piyade vazifelerinde bulundu ve bir noktada George Marshall'ın emrinde hizmet etti.

Bütün Batı Avrupa seferini Patton'ın emri altında tamamlayan diğer kolordu, Walton Walker'ın XX. Kolordu'su idi. Bu karede Walker'ı 19 Ağustos 1944 günü Chartres kapılarında, 7. Zırhlı Tümen'in komutanı Tümgeneral Lindsay Silvester ile birlikte görüyoruz. Kolordu komutanı, acemi bir birlik olan 7. Zırhlı'nın yavaş ilerleyişinden ötürü tümen komutanını darlıyor. Tıpkı üstü Patton gibi dinamik ve saldırgan bir komutan olan "Buldog" Walker, fotoğrafın çekilmesinden birkaç gün önce Melun'de Seine atlanırken 7. Zırhlı Tümen'in nehir geçiş harekâtını bizzat idare etmişti (NARA).

1939'da Avrupa'da savaş patladığı esnada Harp Planlama bölümündeydi. 1940'ta Zırhlı Birlikler teşkil edildiğinde Marshall'ın nezdinde girişimde bulunarak bu yeni hizmet dalına transfer oldu. 1942'de 3. Zırhlı Tümen'in başına geçti ve ardından, IV. Zırhlı Kolordu'nun komutasını devraldı. Bu birlik, Ekim 1943'te XX. Kolordu adıyla yeniden yapılandırılacaktı. Tıpkı Patton gibi enerjik, elini kirletmekten imtina etmez bir komutan olan Walker'ı ön cephede cipiyle oradan oraya seğirtir ve hız kesmemeleri için tümen komutanlarına gaz veritken sık sık görmek mümkündü. Onun emrindeki XX. Kolordu'ya, bir Alman savaş esirinin sorgusunda anlattıkları üzerine "Hayalet Kolordu" adı takıldı. Bu Alman'ın dediğine göre, Walker'ın kolordusu o kadar hızlı ve sık yer değiştiriyordu ki Wehrmacht birliğin yerini bir türlü tespit edemiyordu. Ardennes Savaşı'nda XX. Kolordu Saar cephesini örtmek üzere geride bırakıldı ve daha sonra Rheinland-Pfalz ile Güney Almanya'yı kat eden taarruzda öncülük görevi üstlendi. Kore Savaşı sırasında Sekizinci Ordu komutanı yapılan Walker, müteveffa üstü Patton'dan tam beş yıl sonra, Aralık 1950'de geçirdiği benzer bir trafik kazasında hayatını kaybetti. O sırada yeni hizmete girmekte olan M41 hafif tankı, kendisi anısına "Walker Bulldog" diye isimlendirildi.

Troy Middleton'ın mizacı, Walker'dan ziyade Eddy'e yakındı. 1918'de Fransa'da piyade albay rütbesiyle hizmet vermişti ki müstakbel kara kuvvetleri kurmay başkanı George Marshall akıl defterine hakkında şöyle not düşmüştür: "bu adam Fransa savaş alanındaki en olağanüstü piyade alay komutanıydı." Middleton, iki savaş arası dönemde kara kuvvetlerinin çeşitli kıdemli öğretim görevlerinde bulunduktan sonra Louisiana Eyalet Üniversitesi'nde bir idari makama geçmek için 1937'de askeriyeden emekli olmuştu, fakat 1942'de hizmete geri çağrıldı ve Patton'ın emrinde ilk defa görev yaptığı Sicilya'da 45. Piyade Tümeni'ne komuta etti. Burada gösterdiği mükemmel performans üzerine Eisenhower tarafından ileride bir kolordu idaresi için mimlendi. Salerno çıkarmasında yine 45. Piyade'ye komuta ettiyse de yaşadığı diz sorunları yüzünden neredeyse çürüğe ayrılacaktı. Kabiliyetleri öylesine hayranlık uyandırıyordu ki Eisenhower şaka yollu "mecbur kalırsam onu sedyeye koyar yine savaşa gönderirim" dedi ve Middleton'ı "üst kata postalayıp" Aralık 1943'te VIII. Kolordu'nun başına geçirdi. Ağustos 1944'te, 4. ve 6. zırhlı tümenler Avranches'tan Bretanya'ya doğru efsanevi batıya çark manevrasını Middleton'ın idaresinde gerçekleştirdiler. Yaz seferinin büyük kısmı boyunca Patton'ın emrinde kalarak Breton limanlarını temizlemek gibi nankör bir görevle uğraşan VIII. Kolordu, Birinci Ordu'ya aktarılıp Aralık 1944'te Ardennes bölgesindeki "sakin mıntıka"ya yerleştirilme talihsizliğine uğradı. Alman taarruzunun vurduğu Middleton ile

birlikleri Bastogne çatışmaları esnasında tekrar Patton'a bağlandılar ve Nisan 1945 boyunca Üçüncü Ordu bünyesinde savaştılar.

Tümgeneral John Milliken 1910'da West Point'ten mezun olmuş ve 1918'de Fransa'da kurmaylık görevlerinde bulunmuştu. İki savaş arası yıllarda süvaride hizmet etti ve 1940 yılı tatbikatında 6. Süvari Alayı'nın başındayken sergilediği liderlik üzerine 1. Süvari Tugayı'nın, ardından da 1942'de 2. Süvari Tümeni'nin başına geçti. Ne var ki bu tümenin 1943'te Kuzey Afrika'da lağvedilmesiyle süvari sınıfında hizmet artık bir çıkmaz sokak sayılırdı; bu sebeple de Milliken, III. Kolordu'ya komutan yapıldı. Patton'ın bu makama Milliken'den ziyade eski dostu John S. Wood'u geçirtmek için uğraştığını da ilgi çekici bir not olarak ekleyelim. Patton'ın kolordu komutanları içinde makamını muharebede idare etmemiş tek kişi Milliken idi. Ekim 1944'te Üçüncü Ordu'ya bağlanana dek III. Kolordu pek az sıcak çatışma görmüştür. Bu birliğin şanlı vakti, Bastogne'u kurtarma görevini aldığı vakit geldi. III. Kolordu'nun kıdemli komutası her ne kadar hâlâ biraz "acemi çaylak" sayılsa da öncülüğünü "Patton'ın en iyisi" denilen 4. Zırhlı Tümen yapıyordu. III. Kolordu, Üçüncü Ordu'dan bir kolordunun Birinci Ordu'ya devrini Bradley'in emrettiği Mart 1945'e kadar Patton ile birlikte kaldı. Middleton'ı kaybetmeyi göze alamayan Patton, yerine Milliken ile III. Kolordu'yu önermişti. Ne var ki, görev değişikliği mutsuz bir beraberlik yarattı, zira Milliken ile Hodges arasında ciddi sürtüşme mevcuttu. Gerginlik, III. Kolordu'nun Remagen Köprüsü'nü ele geçirmesiyle doruğuna ulaştı ve hemen herkesin nahak yere gördüğü bir kararla Hodges, Milliken'i görevden aldı. Ne var ki keser ve sap dönecek, Remagen'deki eylemleri Milliken'e Gümüş Yıldız madalyası kazandıracağı gibi kendisi Almanya'daki son muharebelerde 13. Zırhlı Tümen'e komuta edecekti. Milliken'in başına gelenler, iş astları görevden almaya gelince Patton'ın sergilediği isteksizliği bir defa daha vurgular. Patton sık sık, eğer 9. Piyade Tümeni'nin sarsakça performansı yüzünden Tunus'ta Eddy'i görevden alsaydı orduyu II. Dünya Savaşı'ndaki en iyi kolordu komutanlarının birinden mahrum bırakmış olacağını söylemiştir. Ateş kusan mizacının şöhretine rağmen Patton'ın astlarına karşı Bradley ile Hodges'dan çok daha sabırlı davrandığı vakıadır. Kendisi de birkaç kere işini kaybetmenin eşiğine geldiğinden, bu tarz ikilemleri çoğu akranından daha iyi anlıyordu.

Tümgeneral John Milliken, III. Kolordu'ya liderlik için Patton'ın düşündüğü kişi değildi; onun esas tavsiyesi makama eski dostu John S. Wood'un getirilmesi olmuştu. Milliken'in kolordusu, Ekim 1944'ten Ardennes savaşının sonuna kadar Patton'ın emrinde savaştıktan sonra Birinci Ordu'ya transfer oldu. Milliken, yeni komutanı Hodges'ın farklı komuta tarzına alışmakta zorlandı ve Mart 1945'te Remagen Köprüsü'nü aldığı düşeş başarıya rağmen azledildi (NARA).

Patton'ın doğrudan emrinde olmasa da Üçüncü Ordu ile yakından ilişkili bir diğer komutan, XIX. Taktik Hava Komutanlığı'nın (THK) başındaki Tuğgeneral Otto Weyland idi. Bu birlik, aslında Dokuzuncu Hava Kuvveti'ne bağlıydı ancak Amerikan kara kuvvetlerinin uygulaması, her orduya yakın hava desteği olarak bir taktik hava komutanlığı iliştirmekti. Patton, Tunus ile Sicilya'daki Müttefik hava desteğini çok ağır sözlerle eleştirdiği için XIX. THK ile ilişkisinin çok yanlış bir zeminde başlaması işten bile değildi. Neyse ki, Normandiya savaşı başlayana dek yakın hava desteği sistemindeki bütün

Tuğgeneral Otto Weyland doğrudan Patton'ın emrinde değildi ama Dokuzuncu Hava Kuvveti'nin yakın hava desteği sağlamak üzere Üçüncü Ordu'ya iliştirdiği XIX. Taktik Hava Komutanlığı'nın başındaydı. İttifak'ın Tunus ve Sicilya'daki hava destek performansını en sert şekilde eleştirmiş olan Patton, Weyland'ın hizmetinden ise tam aksine olağanüstü memnun kaldı (NARA).

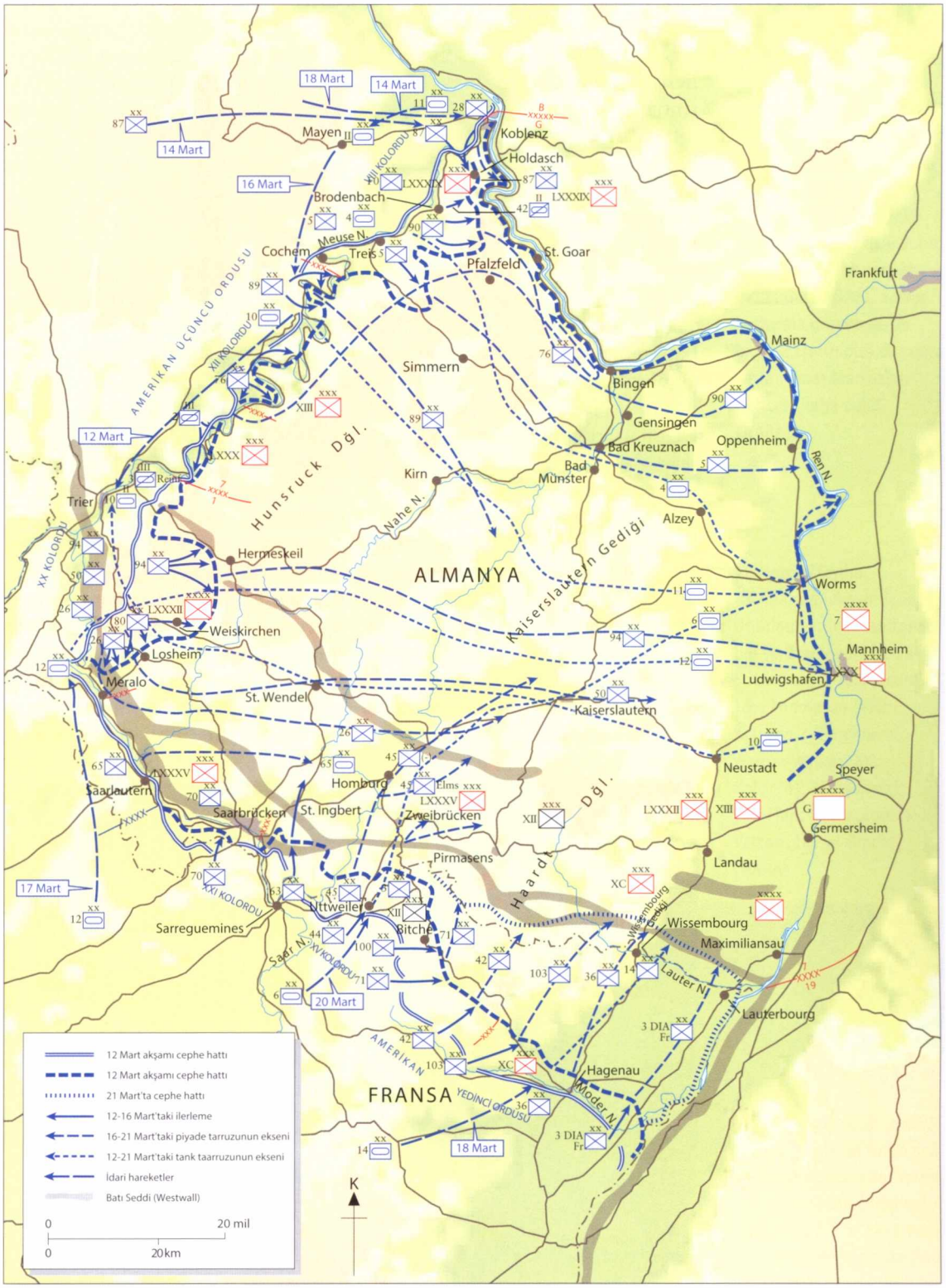
aksaklıklar giderilmişti ve hava desteğinin kıymetine dair Patton'ın fikri kökten değişti. Sonraları Weyland'dan "lanet olası Hava Kuvvetleri generallerinin en iyisi" diye bahsedecekti. Weyland, Patton'dan yirmi yaş daha genç bir diğer Kaliforniyalıydı. 1923'te Kara Kuvvetleri Hava Gücü'nde (KKHG) kariyerine başlamış ve yakın destek birimlerinin öncülü olan tarassut birliklerinde görev yapmıştı. Aralık 1941'de Amerika savaşa katıldığı esnada yarbay rütbesinde bulunan Weyland, Panama'da konuşlu 16. Av Grubu'na komuta etmekteydi. Mart 1942'de, nihai savaş görevine giden yolda önemli bir basamak teşkil etmek üzere, Washington'daki KKHG Karargâhı'nın müdür vekili yapıldı. Çiçeği burnunda bir tuğgeneral olarak ilk savaş vazifesi, Aralık 1943'te atandığı 84. Av Tugayı komutanlığıydı. Ardından, yaklaşan Normandiya seferi bağlamında, 1944 yılı başında yeni kurulan XIX. THK'nin başına getirildi. Weyland'ın birliği, Temmuz ayı boyunca Birinci Ordu'ya destek görevlerini yerine getirirken bir yandan da Üçüncü Ordu'nun eli kulağındaki aktivasyonuna hazırlık olarak Patton'ın karargâhıyla eşgüdüm kurmaya başladı. 'Kobra' Harekâtı'nın açılış haftalarında XIX. THK'nin sergilediği performans öyle olağanüstüydü ki Patton, Seine'e doğru pervasız atılımda Weyland'a önemli bir sorumluluk verdi. Üçüncü Ordu komutanı, kanatlarına yönelik tehditleri konvansiyonel kuvvetlerle bertaraf etmektense XIX. THK'ye bir 'uçan süvari' örtme kuvveti gibi çalışması, gözünü Loire Nehri'nin güneyindeki Alman eylemlerinin üstünde tutması ve Alman kuvvetlerinin kanattan saldırmalarına fırsat vermemek için Loire köprülerinin bombalanması hususlarında bel bağlamıştı. XIX. THK'nin Ağustos ile Eylül'de kazandığı muazzam başarı, Üçüncü Ordu ile arasındaki verimli ilişkiyi iyice perçinledi ve Avrupa seferindeki en başarılı işbirliklerinden biri böylece başlamış oldu.

Sefer sırasında, şu yahut bu zamanda toplam 42 tümen Üçüncü Ordu emrinde hizmet görmüştür; bunların 25'i piyade ve ikisi hava indirme tümeniyken 14'ü de zırhlı tümendi. Beş tümen Patton ile çok yakından ilişkilendirildi ve neredeyse bütün seferi onun emrinde geçirdi. "Patton'ın en iyisi" denilen 4. Zırhlı Tümen bir tek gün hariç bütün sefer boyunca Üçüncü Ordu bünyesinde çarpıştı. 6. Zırhlı Tümen, savaşın son birkaç haftası hariç sürekli Patton ile birlikteydi. 5., 80. ve 90. Piyade tümenleri de savaşın çoğunu Patton'ın emrinde tamamlamıştır. 90. Tümen en zikzaklı sicile sahipti; Normandiya savaşında en berbat Amerikan birliği olarak görülmüş ve diğer birimleri takviye etmek üzere lağvedilmekten kıl payı kurtulmuştu. Ne var ki, komutanı değiştirildikten sonra tümen kendine geldi ve "Zorlu Delikanlılar" lakabını haklı çıkardı.

Nazi Almanyası'nı İstila

Almanya hududu boyunca süregiden kış sonu seferleri, olumsuz hava şartları ve sebatkâr Alman savunması yüzünden yavaş ilerliyordu. Bradley'in isteği, Birinci ve Dokuzuncu ordular Şubat 1945'te Roer'i atlarken Üçüncü Ordu'nun savunmada kalmasıydı. Beri yandan, askeri tarih tutkunu Patton,

Ren'e Sıçan Yarışı: Saarland-Rheinland-Pfalz Üçgeni, 12-21 Mart 1945

Romalılar devrinden beri çekişme konusu olan Trier şehriyle ilgileniyordu. Burayı asgari kuvvet kullanımıyla almak için "aktif savunma" diye bir strateji uydurdu. Güceniklik içinde şöyle yazmıştır: "muzaffer bir generalin zafer kazanmayı sürdürmesine izin çıksın diye ricacı olduğu savaş tarihinin herhangi bir döneminde görülmüş şey midir, bilemiyorum." Onun bu yerinde duramayan saldırganlığı, Üçüncü Ordu'nun Wehrmacht'ta giderek artan zafiyetten faydalanmasını sağlayacaktı. Almanya'da orduya taze kan olacak asker ihtiyatı artık kalmamıştı; kara kuvvetleri yakıt kıtlığıyla felç olup tamamen atlara bağımlı hale düşmüştü ve sıcak çatışma takati, mühimmat noksanlığı yanında bozulup tamir edilemeyen Panzerlerden ötürü de gitgide azalıyordu.

Durum en ziyade, Üçüncü Ordu'nun Mart ayındaki "Ren'e sıçan yarışı" esnasında kaydettiği çarpıcı ilerlemelerden müşahede edildi. 12 Mart 1945'te Patton, Rheinland-Pfalz bölgesini temizlemek üzere taarruza geçti; bu seferi, Ren'in ezici güçle "resmi" geçilişini gerçekleştirecek olan Montgomery'nin 'Yağma' Harekâtı ve ilişkili hava indirme operasyonu '*Varsity*' ile doruğa ulaşması planlanmış genel Müttefik taarruzunun bir parçasıydı. Üçüncü Ordu taarruzunun ilk gününde Almanlar inatçı direniş sergilediler ancak iki gün içinde Patton'ın bütün kolorduları çöken düşman savunmasına mukabil Meuse'ü atlıyorlardı. 15 Mart'ta 90. ve 5. Piyade tümenlerinin Meuse ardında 10 kilometreden fazla ilerleme kaydetmeleri üzerine Patton, Alman hattında süratle açılan gedikten içeri 4. Zırhlı Tümen'i saldı ve tümenin muharebe gruplarından birisi, Weyland'ın XIX. Taktik Hava Komutanlığı'nın yoğun hava desteğiyle, beş saatte 26 kilometreden fazla mesafe kaydeden bir depar attı. Gökte kol gezen Amerikan av-bombardıman uçakları, Almanların yarma bölgesine takviye göndermelerini engellediler. Patton aynı performansı ertesi gün de tekrarladı: hasmının kötü durumundan faydalanıp 10. Zırhlı Tümen'i 80. ve 94. Piyade tümenlerinin arasından salmıştı. Üçüncü Ordu'nun taarruzu öyle bir ivme yaratmıştı ki, Eisenhower

Patton, Üçüncü Ordu'nun Ren Nehri'ni "gayr-ı resmi" atlamasını mümkün kılan istihkâmcılara 22 Mart 1945'te düzenlediği doğaçlama bir törenle teşekkür ediyor (NARA).

Almanya'daki son seferler esnasında Patton'ın icra ettiği en tartışmalı operasyonlardan biri, Alman hatlarının 40 kilometre kadar gerisindeki Hammelburg savaş esirleri kampını kurtarmak üzere 4. Zırhlı Tümen'den bir görev gücü göndermekti. Kendi damadı Yarbay John Waters da bu kamptaydı. Baum Görev Gücü, kampı kurtarma görevinde ilk başta başarılı olsa da sonra Alman karşı taarruzları neticesi imha edildi (NARA).

komşu Yedinci Ordu'dan 12. Zırhlı Tümen'i alıp Patton'ı takviye etmeye razı geldi. 4. Zırhlı Tümen, iki gün içinde 77 kilometre yol kat ederek Worms yakınlarında Ren kıyılarına ulaştı ve ancak bir hafta süren kısacık bir seferle, Saar-Rheinland üçgenindeki bütün Alman savunmasının topyekûn çöküşüne giden yolu açmış oldu.

Rheinland-Pfalz'daki "sıçan yarışı", daha 'Yağma' Harekâtı'nın ağır aksak ilerleyişi başlamaya kalmadan Üçüncü Ordu'yu Ren'e eriştirmişti. Hodges'ın Birinci Ordu'suna bağlı olan 9. Zırhlı Tümen, Remagen'deki Ludendorff Köprüsü'nü 7 Mart'ta ele geçirerek Ren'i atlayan ilk Amerikan birliği oldu. Patton, hele de sağ kanadındaki Patch'in Yedinci Ordusu yahut Montgomery kendi geçişlerini gerçekleştirmeden önce Ren'i atlamak için yanıp tutuşuyordu. Onun planı, büyük hazırlıklar yapmadan nehri geçmekti. Kâğıt üstünde iki muhtemel geçiş noktası vardı ki bunlardan en iyisi Mainz şehrinin güneyindeydi zira şehre daha yakın noktalar hem Ren'i hem de Main'i geçmeyi gerektiriyordu. Almanlar da durumun farkında olduklarından Mainz çevresindeki savunmalarını daha iyi hazırlamışlardı. Bunun neticesinde Patton baskın prensibine başvurma kararı aldı: Mainz'de bir oyalama hareketi yapıp nehri Oppenheim yakınında geçecekti. 5. Piyade Tümeni'nin 11. Alay'ını 22 Mart gecesi Nierstein civarında nehirden atlatmak üzere istihkâmcı kayıkları cepheye gönderildi. Alman Yedinci Ordusu, Saar-Rheinland bozgunu ardından hâlâ Ren'in gerisine çekilmekte olduğu

12 Mart'ta Gotha yakınlarına ulaşan Üçüncü Ordu'nun kıdemli subayları, Ike ve Bradley ile beraber. Soldan sağa: Tümgeneral Troy Middleton (VIII. Kolordu); Tümgeneral Walton Walker (XX. Kolordu); Tümgeneral Van Fleet (III. Kolordu); Patton, Ike ve Bradley (NARA).

Patton'ın kurallarını ihlal eden askerin vay haline. General bu karede, Üçüncü Ordu kurallarına aykırı olarak kum torbalarından ekleme zırhla kaplanmış M4A3E8 tipi tanktan bir hışım uzaklaşırken görülüyor; belli ki mürettebatı iyice bir benzetmiş (NARA).

için nehrin o kısmındaki savunmaları zayıftı. 11. Alay gece saat 10 sularında nehrin doğu yakasına ayak bastı ve karşılaştığı cılız savunmayı çarçabuk bastırdı. 23 Mart günü şafak sökerken 5. Piyade Tümeni karşıya iki alay geçirip sabah saatlerinde bunlara bir üçüncüyü eklemiş; 90. Piyade Tümeni de akşamleyin bir alayını öte yakaya taşımış bulunuyordu. Esas istihkâm müfrezesi DUKW denilen yüzer-gezer kamyonlar, donanma katkısı LCVP çıkarma tekneleri ve tankları taşıyacak bir feribotla takviye edilmişti. Öğleden sonra, 40 tonluk bir iz yollu köprünün kurulması tamamlandı. Alman Yedinci Ordusu bir karşı taarruza teşebbüs ettiyse de bula bula ancak Wiesbaden'deki subay okulu öğrencilerinden derme çatma bir muharebe

Nazi Almanyası'nın İşgali: Mart 1945

General Patton bu sahnede Avrupa'daki Müttefik orduları başkomutanı General Dwight Eisenhower ve kendi emrindeki XII. Kolordu'nun komutanı Tümgeneral Manton Eddy ile ayaküstü bir sohbettedir. XII. Kolordu mıntıkasını çabucak gezebilmeleri için onlara tadil edilmiş komuta ciplerinden birini ödünç vermiş. Gerçi kendisi, bu çeyrek tonluk aracı zırhlı birliklerin tercih ettiği "peep" adıyla çağırırdı. Resimdeki cip Normandiya savaşından beri karargâhındadır ve 1944'ün yaz ayları boyunca Üçüncü Ordu garajında sürekli geliştirilmiştir. Patton'ın komuta araçlarının büyük kısmı gibi bunun da kaportası üstüne kocaman sirenler yerleştirilmiş. Makam forsları standart ordu modelidir. Ön cam daha iyi koruma sağlaması için yukarı kaldırılmış ve rüzgârı daha iyi kessin diye üst kısmına şeffaf plastikten bir de siperlik takılmış. Ayrıca, hem rüzgâra karşı hem de general ile şoförü Çavuş Mims'in üstüne çamur sıçramasını engellemek için aracın her iki yanında kapılar uydurulmuş. Ön çamurluklar da çamur sıçramasını iyice azaltmak üzere fazladan levhalarla uzatılmış. Seferin ilerleyen safhalarında ön cam zırhlı hale de getirilecektir.

20339141-S
3

Patton, 1945 yazında kısa süreliğine ABD'ye döndü ve bu karenin çekildiği Kaliforniya'daki Pasadena gibi birkaç şehirde kahramanlara layık karşılandı (NARA).

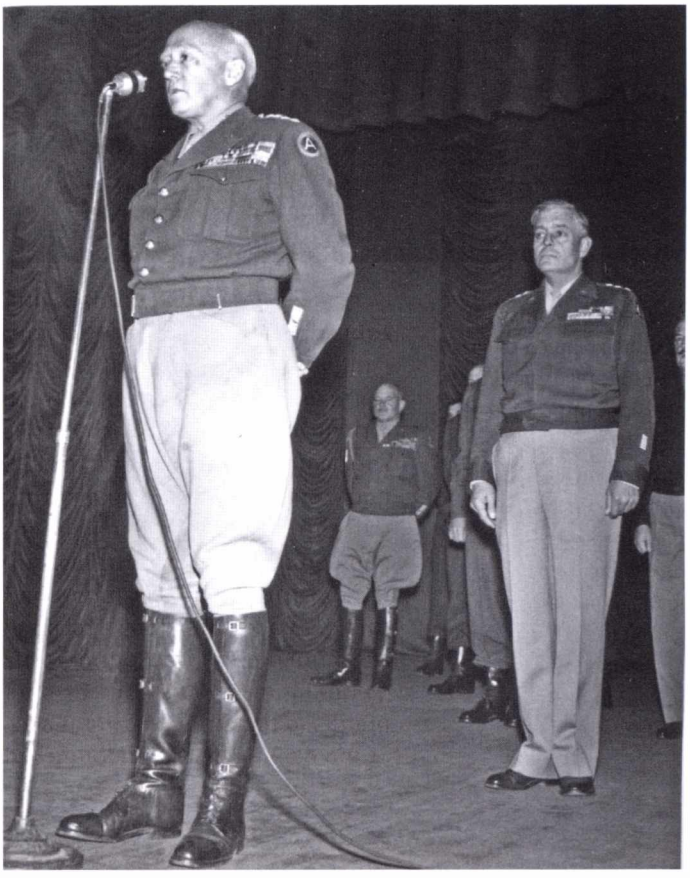
grubu (*kampfgruppe*) bulabilmiş ve bu birlik de süpürülüp atılmıştı. Patton, Bradley'e telefon açtı: "Brad, geçtik!" Hattın öbür ucundan boğuk bir nida duyuldu: "Neyi geçtiniz George?" "Ren'i geçtik...sen de bütün dünyaya Üçüncü Ordu'nun bunu Monty'den önce başardığını duyurabilirsin." İngiliz'i iyice iğnelemek isteyen Patton, başarısını Montgomery'nin planlı harekâtının başlamasından bir gün önce ilan etti ve Üçüncü Ordu'nun Ren'i bir hazırlık bombardımanına, hele de tam teşekküllü bir hava indirme harekâtına ihtiyaç duymadan atlayabildiğini özellikle vurguladı. Günün ilerleyen saatlerinde Ren'e kurulan köprüye yürüdü ve o her zamanki tiyatroculuğuyla nehre işedi. Doğu yakaya geçtiğinde de oyunculuğa devam etti: düşme numarası çekip yere kapaklanmış ve her iki eli de çamur içinde ayağa kalkınca, dokuz asır evvel İngiltere'yi ele geçiren Normandiya Dükü Guillaume'un (Fatih Kral William) aynı durumda söylediği sözlere nazire yapmıştı: "Bakın! Almanya'yı iki elimle aldım."

Almanya'nın teslim olmasından sonra Patton'ın vazifeleri daha idari ve törensel bir hüviyete bürünmüştür. Bu karede kendisini, 7 Eylül 1945'te Berlin'de düzenlenen Müttefiklerin zafer resmigeçidini Sovyetler Birliği Mareşali Geyorgiy Jukov ile birlikte seyir balkonunda temaşa ederken görüyoruz.

Zafer anında dahi Patton başını belaya sokmayı başarabiliyordu. 1. Zırhlı Tümen'in Kasserine Geçidi felaketinde (1943) esir düşmüş bulunan damadı Yarbay John Waters'ın Alman hatlarının 64 kilometre gerisindeki Hammelburg'da, Oflag XIII-B esir kampında tutulduğu söylentisi Mart sonlarında kulağına gelmişti. Bunu sanki duymamış gibi yaparken 4. Zırhlı Tümen'e bir görev gücü oluşturulması ve kampın ele geçirilmesi emrini verdi. 26 Mart gecesi yola çıkan Baum Görev Gücü, kampa erişip esirleri kurtarmayı başardı; fakat bu küçük kuvvet, taşıt yetersizliğinden ötürü 5.000 esirden ancak 250'sini

yanına alabilmişti. Aynı sırada derhal harekete geçen üç Wehrmacht tümeni, Amerikan görev gücünü aralarına alıp yok ettiler ve sağ kalanlar derdest edilip Hammelburg kampına geri tıkıldı. Bu akın manasız bir asker ziyanından başka şey değildi, nitekim komşu Yedinci Ordu'ya mensup 14. Zırhlı Tümen aradan daha bir hafta geçmeden kampa ulaşıp esirleri kurtaracaktı. Patton, Hammelburg akını yüzünden kıyasıya eleştirildiyse de dikkatlerin Başkan Roosevelt'in 12 Nisan'daki ölümüne odaklanmış olması sayesinde resmi bir suçlamayla karşılaşmaktan kurtuldu. Üçüncü Ordu'nun Ohrdruf ve Buchenwald'daki dehşet verici Nazi toplama kamplarına ulaşmasıyla basın da uğraşabileceği yeni bir konu bulacaktı zaten.

1945 yılının yaz ve sonbaharı boyunca peşini bırakmayan basın skandalları nihayet Patton'ın Üçüncü Ordu komutanlığından azledilip On Beşinci Ordu'nun başına konulmasıyla neticelendi. Bu karede Patton'ın arkasında, Üçüncü Ordu'nun başına geçen halefi Korgeneral Lucian Truscott'u görüyoruz. Truscott, Sicilya'da Patton'ın emrinde savaştıktan sonra 1944'te Anzio'da bir kolorduya komuta etmişti. En geride ise Patton'ın eski dostlarından Korgeneral Ernie Harmon seçilebiliyor (NARA).

Üçüncü Ordu'nun Güney Almanya'da ilerleyişi öyle süratliydi ki, Amerikan ordusunun büyük kısmına verilen Elbe Nehri boyunca durma emrinden muaf tutuldu ve Eisenhower'ın doğuya ilerlemesini istediği Patton, 4 Mayıs'ta Çek sınırına ulaştı. Prag'ı kurtarmak için de izin istediğinde Ike onun Pilsen'e kadar ilerlemesine rıza gösterdi; ancak daha doğuya gitmemesi için Bradley'in baskı yapması gerekmişti.

Savaşın son bulması ardından Üçüncü Ordu Bavyera'da konuşlandırılırken Patton da askeri valilik vazifesini üstlendi. Ne var ki, bu onun hiç de uygun olmadığı bir işti. Güvendiği kurmay heyetiyse, üyeleri Amerika'ya döndükçe yahut diğer görevlere atandıkça yavaş yavaş eriyip yok oldu. Patton'ın Sovyet düşmanlığı, yerinden edilmiş kişi kamplarındaki mültecilere dair yaptığı bir dizi antisemit yorum ve Bavyera mahalli hükümetindeki Nazilere karşı görünürdeki müsamahası, basının olumsuz dikkatini çekmişti. Hatası, diğer işgal yetkililerinin gözden itinayla sakladıkları bir gerçeği dobra bir dille belirtmekti: savaş sonrası Almanya'yı sabık Nazileri istihdam etmeden yönetmek imkânsızdı, zira Alman devlet memurlarının çok büyük bir kısmı Nazi Partisi'ne mensuplardı. Bunu bu kadar açık sözlülükle ve daha da kötüsü, yeni bir Patton skandalından dört köşe olmaya hazır basın mensupları karşısında dile getirmesi onun en büyük şanssızlığı olmuştur. Eylül 1945'te Eisenhower onu Üçüncü Ordu komutanlığından alıp Bad Neuheim'deki On Beşinci Ordu'nun başına atayarak bir nevi kızağa çekti. 9 Aralık 1945 günü Patton, yeni şoförünün kullandığı 1939 model Cadillac 75 makam arabasına binip Mannheim'e doğru küçük bir gezintiye

Son resmigeçit. Patton'ın bayrağa sarılı tabutu, bir zırhlı personel taşıyıcı ile Heidelberg'deki Hz. İsa Kilisesi'nden alınmış ve bir trene nakledilliyor. General, 23 Aralık 1945 günü Lüksemburg'daki Amerikan mezarlığında, Üçüncü Ordu'nun askerleriyle yan yana toprağa verildi. Şeref kıtasının başını, sekiz sene boyunca Patton'ın emir erliğini yapmış olan Çavuş William Meeks çekiyor (NARA).

çıktı. Öğleden kısa süre önce, saatte yaklaşık 50 kilometre hızla seyretmekte olan arabası bir askeri kamyonla çarpıştı. Arka koltukta oturan Patton öne fırlayıp kafasını çarpmış ve boynu kırılmıştı. 12 gün boyunca hastanede ölümle pençeleştikten sonra 21 Aralık günü hayata gözlerini yumdu ve Noel arifesinde, ona bu denli ün kazandıran Ardennes savaşından tam bir yıl sonra, yine aynı bölgedeki Lüksemburg şehri yakınlarında yer alan Hamm askeri mezarlığında toprağa verildi.

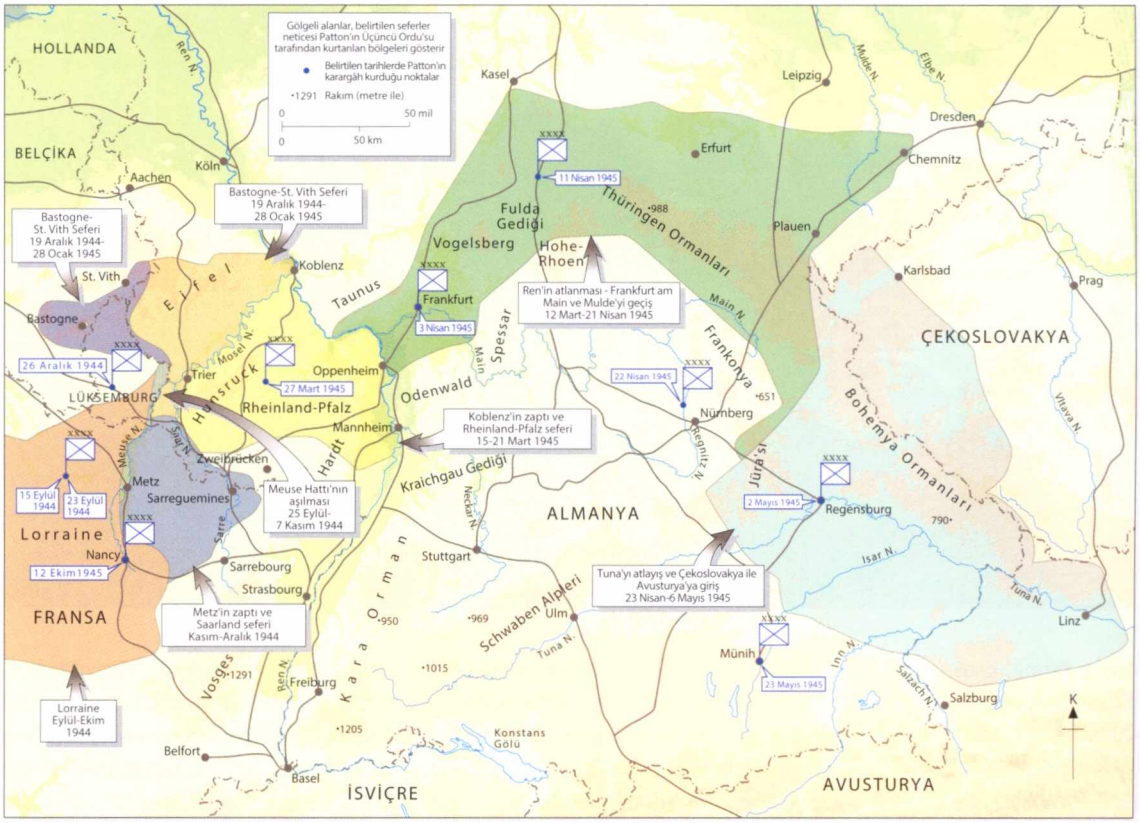
Patton'ın Tankları

II. Dünya Savaşı'nın isimleri tanklarla özdeşleşmiş generalleri arasında Patton ile Rommel ön sıralardadır. Öte yandan, zırhlı tümenleri idare edenler de dâhil kıdemli komutanların tanka binip görevlerini yaptıkları nadir görülmüştür.

Patton tanklarla ilk 1917'de, Langres tank okulunu kurmak üzere vazifelendirildiğinde tanışmıştı. Renault'nun FT hafif tanklarını iyice tanımış, hatta sürmeyi öğrenmişti ama komutanlığı tanka binip icra etmek gibi bir alışkanlık edinmedi. Kâğıt üzerinde FT tankı taburları, E10 tipi ilkel telsizle teçhiz edilmiş bir muhabere tankı (*char signal*) içeriyorlardı; ancak bunlar az bulundukları gibi telsizleri de güvenilmezdi. Patton muhabere tanklarından ancak gelişigüzel istifade edebilmişti. Tugay komutanıyken emrindeki tabur komutanlarıyla başlıca iletişim sistemi durağan cephe koşullarında sahra telefonu, seyyar harekâtta ise geleneksel usul neccap kullanımıydı. Üstü Tuğgeneral Samuel Rockenbach, ondan tanklarını bildik şekilde, yani kendisi geride karargâhta kalıp emirlerini neccaplarla ulaştırarak idare etmesini bekliyordu. Ancak Patton'ı sıcak çatışmadan uzak tutmak mümkün değildi; Rockenbach'ın talimatlarını dinlemeyip adamlarının önüne düşmeyi seçmişti. İlk tankların sürati çok yavaş olup azıcık dahi bozuk bir araziye girdiklerinde yürüyen askerlerin ortalama adım hızına düşüyorlardı. Dolayısıyla da Patton ilerleyen araçlarını geriden yaya takip edebilmişti. İletişim problemine getirdiği çözüm, bir yürüyüş bastonu taşımak ve tank komutanlarından birinin dikkatini çekmek istediğinde aracın üstüne çıkıp taretin arkasında yer alan giriş-çıkış kaportasının kapağına bununla vurmaktı. Kapak açılınca, talimatlarını sözle iletiyordu. Tıpkı tankların kendileri gibi bu yöntem de ilkel ve tehlikeliydi. Patton'ın cüretli ve riskten kaçınmaz komutanlık tarzıyla bu tehlikenin birleşmesi, yaralanmasının başlıca sebebi oldu.

I. Dünya Savaşı'nı izleyen süreçte, 1940 yılının Temmuz ayında 2. Zırhlı Tümen'in 2. Zırhlı Tugay'ının başına geçene kadar, Patton'ın tanklarla teması hemen hiç olmadı. Yeni görevi, onun hakikaten tank üstünden komutanlık icra ettiği nadir durumlardan birini teşkil etmiştir. Şahsi kullanımı için kendisine M1A1 tipi bir hafif tank tahsis edilmişti. Bu makine, 1940

Patton'ın Üçüncü Ordu'su: Eylül 1944-Mayıs 1945

yazında süvari sınıfının "muharebe araçları" ile piyade sınıfının tanklarının Zırhlı Birlikler bünyesinde kaynaştırılmasına kadar "M2 Muharebe Aracı" diye adlandırılmıştı. Çiçeği burnunda tuğgeneral yeni bineğiyle Knox Kalesi etrafında dolaşmayı pek sevmiştir, nitekim araçla birlikte çekilmiş pek çok fotoğrafı mevcut. Tümen komutanı olduktan sonra da bineğini muhafaza etti; ancak sahada tatbikatlara komuta ederken hafif tankını nadiren kullandı. Aracın bir telsizi mevcuttu, lakin AM dalga boyundaki telsizlerin bu tanklara takılan ilk modelleri pek güvenilir değillerdi ve hareket halindeyken kullanılamıyorlardı. Esasen üstü açık bir zırhlı kamyon olan M3A1 keşif aracı komutanlık için daha kullanışlıydı. M3A1, bir tümenin unsurlarının muharebede kullandığı bütün farklı frekanslara uygun birkaç telsizi birden barındırabilmek gibi önemli bir avantaja sahipti. Patton'ın görünürdeki Alman akranı Erwin Rommel için de benzer bir durum geçerliydi. 7. Panzer Tümeni'nin başındayken 1940'ta Fransa'da sergilediği o derece ünlü önderlikte bir tanktan değil ama SdKfz 251 tipi zırhlı personel taşıyıcının (ZPT) çeşitli telsizler ve şifreleme cihazlarıyla teçhiz edilmiş komuta modelinden faydalanmıştı. Patton, kendi M3A1'ine sirenler taktırmıştı ki sonradan kullanacağı komuta araçlarından birçoğunun da fikstürü olacaktı bu düzenleme. Askerlerinin varlığından haberleri olmasını istiyor, Knox Kalesi etrafında sirenleri çala çala hız yapmaktan keyif alıyordu. Kısmen de bu yüzden erat ona "yeşil eşekarısı" adını takmıştı.

Solda: Patton, Knox Kalesi'nde önce 2. Zırhlı Tugay'a, ardından da 2. Zırhlı Tümen'e komuta ederken M1A1 tipi bir hafif tankı binek olarak kullanmıştı. Bu kare ise, Eylül 1941'de Georgia'da düzenlenen tatbikatta çekilmiştir. Sağ yanındaki kişi, Patton'ın tümen komutanlığına yükselmesi ardından 2. Zırhlı Tugay'ın komutasını devralan Tuğgeneral Willis Crittenberger'dir (NARA).

Sağda: Tankçı kıyafetindeki Patton. Bu portre fotoğrafı 1940'ta, Patton tuğgeneral rütbesiyle 2. Zırhlı Tugay'ın başında bulunduğu sırada Knox Kalesi'nde çekildi. Üst-başı, sıradan bir tank mürettebatının balıksırtı desenli kumaştan mamul tulumu ile savaş öncesi model bir tankçı miğferinden ibaret (NARA).

1941'de, Kaliforniya'daki Irwin Kalesi'nde kurdurduğu Çöl Talim Merkezi'ne giderken, Patton artık modası geçmiş olan M1A1 hafif tankını geride bıraktı. Bu görev yerinde, daha yeni modeldeki M3 hafif tankından ara sıra komuta icra edecekti. Söz konusu araç, Amerikan İç Savaşı'ndaki ünlü Konfederasyoncu süvari general J. E. B. Stuart'a ithafen İngilizlerin taktıkları "Stuart" adıyla daha iyi tanınır. Patton, bu bineğini pratik kullanımdan ziyade gösteriş amacıyla el altında tutmuştur. Bir tümen komutanının görevini yerine getirmek için tanka özellikle ihtiyacı bulunmadığı gibi Amerikan hafif tanklarının küçük ebatları bunların taşıyabilecekleri telsizlerin sayısıyla boyutlarını kısıtlıyordu. Çöl talimgâhındaki hafif tank Patton'ın "savaş çehresi"nin, yani askeri liderliğini her türden vurucu üniforma, silah ve teçhizatla vurgulamaya yönelik bilinçli çabasının bir parçasıydı. Kameralara poz vermediği zamanlarda genellikle tercih ettiği komuta araçları arasında mesela çeyrek tonluk kamyon, yani evrensel adıyla cip (gerçi, Amerikan süvarisinde adı "peep" idi), 750 kiloluk komuta otomobilleri, makam arabaları ve zırhlı M3A1 sayılabilir.

Patton'ın Kasım 1942'de I. Kolordu komutanı olarak Fas'a denizaşırı sefere gönderilmesinden sonra da durum değişmedi. Hatta o noktada, tanktan komuta ediyormuş gibi yapmayı dahi tümden bırakmıştı. Yaverleri, cephe hattını ziyaretlerinde kullanması için bir M3A1'i, aracın ön ve arka yüzlerine ekledikleri fazladan zırh levhalarla ve normal durumdaki ağır silah olan tek .50 kalibre mitralyözün sayısını üçe çıkartarak gösterişçi şekilde tadil ettiler. Kıdemli komutanların daha somut ihtiyacı olan kapsamlı muhabereye yönelik ise, aracın merkezinde özel bir konsol üzerine bol sayıda telsiz yerleştirilmişti. Kasserine kepazeliğinden sonra Tunus'ta II. Kolordu'nun komutasını üstlendiği vakit ve ardından Sicilya seferinde de bu M3A1'i kullanmayı sürdürdü.

Patton'ın kurmay heyeti, M3A1 tipi bir zırhlı keşif aracını komutanları Kuzey Afrika'da I. Zırhlı Kolordu'yu idare ederken kullanacak şekilde tadil etmişti. Nitekim bu araç Tunus ve Sicilya'da hizmet gördü (NARA).

Kuzey Afrika'da iken Patton, askeri gözü pekliğe dair sıktığı palavralarla basın mensuplarını eğlendirirdi; en gözde konularından biriyse Rommel'e meydan okumaydı. Basında çıkan haberlere göre, tıpkı bir ortaçağ müsabakasındaki gibi ordularını karşılıklı dizmeyi ve zırhlı şövalye misali tankına binip kendi tankında kurulmuş feldmareşal ile seferin kaderini belirlemek üzere er meydanında düello etmeyi önermişti. Bunun gibi renkli zırvalıklar basın ile kamuoyunu keyiften dört köşe ediyordu. Nisan 1943'te *Time* dergisi, günün kahramanı Patton'ın portre fotoğrafını kapak resmi yapıp ortaçağ tarzı tanklı düello hikâyesini tekrar paylaştı. Gerçek ise, ne onun ne de Rommel'in ömürlerinde bir kez olsun bir tankın içinde çatışma görmedikleri yahut buna dair en ufak bir niyet gösterdikleridir. Bu iki rakip komutan tank tasarımının teknik ayrıntılarıyla değil harp meydanındaki taktik potansiyeliyle ilgileniyorlardı.

Kıdemli komutanlar için çok daha kullanışlı bir araç, Dodge'un 750 kiloluk keşif arabasıydı ki savaş boyunca tasarım amacından ziyade komuta aracı olarak rağbet görmüştür (NARA).

Kuzey Afrika cephesinde iken Rommel de binek olarak tank değil ama fazladan telsiz teçhizatıyla hassaten donatılıp *Greif* (Grifon) adı verilmiş SdKfz 250 tipi bir zırhlı keşif aracı kullanıyordu. Öte yandan, seferin daha ileri safhalarında Alman Afrika Kolordusu İngilizlerden üç adet AEC marka Dorchester zırhlı komuta aracı ele geçirdi. Büyük bir zırhlı otobüse benzeyen bu araçlar, bol miktarda telsiz alabilmesi

Patton, Dodge marka 750 kiloluk bir keşif arabasını düzenli olarak kullanmıştır. Bu araç Mayıs 1944'te İngiltere'de tadil edilerek Fransa seferi için hazırlanmıştı. Fotoğrafta görülen sehpaya monteli .50 kalibre ağır makineli hariç radyatör kapağı önünde bir zırh levha ve ön sağ çamurluk üstünde bir çift siren kornası ile donatıldı (NARA).

yanında depolama alanı ve askeri harita kaideleri de sunan geniş ve ferah iç kısımları sayesinde kıdemli komutanlarla kurmayları için son derece kullanışlıydılar. Rommel, *Max* ile *Moritz* adlarını verdiği bu "mamutlardan" seyyar karargâh olarak faydalanmıştır.

Patton M3A1'ini Sicilya'ya götürdüyse de bir süre sonra daha kullanışlı bir keşif arabasına, hayli yaygın bir araç olan 750 kiloluk Dodge kamyonun bir yan modeline yöneldi. Sicilya'da çekilen çoğu fotoğrafında işte bu araçla seyahat ederken görülür. Böyle bir değişikliğe gitmesinin sebeplerinden biri de yaşıydı. 1943'te artık 57 yaşına gelmiş olan generalin vücudu, 1930'larda yaşadığı ve kimileri de hayli ciddi olan binicilik kazalarından ötürü hayli yıpranmıştı. Tanklara yahut zırhlı keşif araçlarına inip binmek epey zorlayıcıyken otomobil çok daha konforlu ve hızlıydı.

Sicilya'dan sonra Patton zırhlı araçları nadiren kullandı ve daha ziyade çeyrek tonluk cip ile 750 kiloluk Dodge'u tercih etti. Kurmayları, bu yeni araçları onun kaprislerine göre tadil ettirmiştir. En başta gelen değişiklik, 1941'de Knox Kalesi'nin "yeşil eşekarısı" olduğu günlerden beri Patton'ın alametifarikası haline gelmiş bulunan sirenlerdi. Daha yırtıcı görünsünler diye makam araçlarına birer tane de .50 kalibre mitralyöz taktırdı. Komutanlarının rahatı ve güvenliğini artırmak isteyen kurmayları zaman içinde daha efektif çamurluklar ile zırhlı ön cam ilave ettiler. Cephe gerisindeyken favori bineğiyse büyük bir otomobil olan 1939 model Cadillac 75 idi; bu araç şimdi Knox Kalesi'nde yer alan Patton Müzesi'nde koruma altındadır.

Vefatından sonra Patton'ın adı, son derece münasip şekilde, Amerikan zırhlı kuvvetlerinin soğuk savaştaki belkemiğini teşkil eden M47 ve M48 tanklarına verildi. Amerikalılar, tanklarına kendi tarihlerindeki ünlü generallerin isimlerini verme uygulamasını savaş sırasında İngilizlerden almışlardır. Patton bu şekilde resmen onurlandırılan ikinci kişiydi; ilki ise, II. Dünya Savaşı sonlarında hizmete giren M26 ağır tankının ismini taşıdığı John "Black Jack" Pershing oldu, yani Patton'ın akıl hocası.

Fransa'da iken Patton, Seine'e doğru depar esnasında sık sık oluşan trafik tıkanıklıklarına takılmamak için, ara-sıra bir hafif rasat uçağıyla da seyahat ediyordu. Ağustos 1944'te çekilmiş bu karede, ön hattaki birlikleri ziyareti esnasında kullandığı Stinson L-5 Sentinel tipi uçağın kokpitinde görülüyor. Uçağın bağlı bulunduğu 14. İrtibat Filosu Patton'ın Üçüncü Ordu karargâhına ilişik olup bu hafif hava araçlarından 32 tanesine malikti (NARA).

RAKİP KOMUTANLAR

Kamuoyunda muteber efsane, Patton'ın baş rakibini Rommel olarak kabul eder. Halbuki bu iki general er meydanında hiç karşı karşıya gelmemişlerdi. Bu efsanenin çıkma sebebi, Rommel'in gerek II. Dünya Savaşı sırasında gerekse de bugün adı uluslararası çapta bilinen birkaç Alman komutandan biri olmasıdır. Patton ile Erich Brandenberger arasındaki bir karşılaşma, savaş zamanı Almanya'da bile hemen kimse Brandenberger'in ismi duymamış olduğundan, haliyle pek heyecan yaratabilecek gibi değildir. Kaldı ki, Tunus'ta veya Fransa'da karşılaşmış olsalardı dahi Rommel ile Patton'ı kıyaslamak pek münasip olmaz, zira Alman komutan Amerikalıdan rütbece hep bir adım ilerideydi. Tunus seferi sırasında Rommel feldmareşal rütbesiyle koskoca bir ordu komutanıyken iken Patton ancak kolordu komutanıydı; Patton'ın ordu komutanı olduğu Fransa'da ise Rommel bir ordular grubunun başındaydı.

Modern savaş koşulları, birbirine denk boyda birliklerle bunların rütbece aşağı yukarı eşit komutanlarını nadiren karşı karşıya getirir. Örneğin, Tunus'ta Patton'ın II. Kolordu'sunun karşısında Orgeneral von Arnim'in birer Alman ve İtalyan kolordusundan unsurlar da barından Beşinci Panzer Ordusu yer almıştı. Benzer şekilde, Sicilya'da çatışmaya girdiği Alman ve İtalyan birlikleri çeşitli tür ve boylardaydı. Üçüncü Ordu, Kobra Harekâtı'nın akabinde sahneye bomba gibi düştüğünde akıl almaz çeşitlilikteki düşman birlikleriyle kozlarını paylaşacaktı. Bretanya'daki hasım, Topçu Korgeneral Wilhelm Fahrmbacher'in idaresindeki Alman XXV. Kolordusu idi. 1939'daki Polonya ve ertesi yılın Fransa savaşlarında 5. Piyade Tümeni'ne komuta eden Fahrmbacher, Fransa'nın teslim olması ardından VII. Kolordu'nun başında işgal görevine atanmıştı. 1941'in yaz ve sonbaharında ise bu birliğe Hitler'in Rusya'yı istilası, yani Barbarossa Harekâtı çerçevesinde önderlik etti.

Küçümen yapılı ve dinamik karakterdeki Prusyalı Panzer generali Hasso von Manteuffel (solda), 1944-45'te Fransa'da ve Almanya'da görev yapan Wehrmacht komutanları içinde Patton'a muhtemelen en denk kişiydi. Beşinci Panzer Ordusu'na komuta ettiği 1944 yılı sonbaharında Lorraine'de ve Saar'da Patton'a karşı savaşmıştı ama esas ününü Ardennes taarruzu esnasında, Bastogne civarındaki Amerikan hatlarını çatlatıp açan dahiyane liderliğiyle kazandı. Ortadaki subay, Batı Cephesi'ndeki Panzer kuvvetleri müfettişi olan Korgeneral Horst Stumpf'tur. Sağda ise, B Ordular Grubu'na komuta etmesi hasebiyle Ardennes savaşı esnasında Bradley'in Alman dengi olan Feldmareşal Walter Model görülüyor (ABD Ordusu Harp Tarihi Enstitüsü).

Ardından, 1942'nin Mayıs ayında XXV. Kolordu'nun başında tekrar Fransa'da işgal görevine döndü. 1 Ağustos 1944'te Fahrmbacher, Bretanya'daki tüm Alman birliklerinin komutanlığına atandı; ancak bu atama, Breton limanlarına dağılmış haldeki birbirinden kopuk bahriye silahendaz kıtalarıyla henüz Normandiya girdabına çekilmemiş bir avuç ordu kıtasını tutarlı bir çatı altında toplamaya yönelik beyhude bir teşebbüs olarak kaldı. Patton'ın kuvvetleri, Brest, Lorient ve St. Nazaire limanları hariç bütün Bretanya'yı çarçabuk ele geçirdiler. Eylül 1944'te Brest'in temizlendiği fakat hayli pahalıya patlayan bir operasyondan sonra Amerikan ordusu kalan iki "kale liman"ın ablukayla boğulup teslime zorlanmasını kararlaştırdı. Ne var ki Fahrmbacher Lorient Kalesi'ni ancak Berlin'in Mayıs 1945'teki düşüşünden sonra teslim edecekti.

Patton'ın Üçüncü Ordu'su, Ağustos ortasında doğuya çark ederek Paris ile Seine Nehri'ne yöneldiğinde pek az düzenli direnişle karşılaştı. Alman Yedinci Ordusu ile Beşinci Panzer Ordusu'nun Falaise cebinde kapana kısılmalarıyla, karargâhı Bordeaux'da olan Alman Birinci Ordusu'na Loire Vadisi'ndeki harekâtın idaresi gibi imkânsız bir görev yüklendi. Bir çare olarak, Birinci Ordu harekât dairesi başkanı Yarbay Emmerich, daha sonra "General z.b.V AOK1"[1] diye adlandırılacak bir mahalli karargâh kurmak üzere Fontainebleau'ya gönderildiyse de toparlayabildiği yamalı bohça kabilinden kıtaat Üçüncü Ordu tarafından silindir gibi ezilip geçildi.

Patton'ın Tunus'taki eski rakibi Beşinci Panzer Ordusu, 1943'te Kuzey Afrika'da imha olduktan sonra aynı yıl içinde Fransa'da tekrar tesis edilmiş, ardından Normandiya savaşı sırasında Ağustos 1944'te Falaise cebine düşüp tekrar yok olmuş ve Eylül'de bir inat tekrar canlandırılıp Lorraine'de Üçüncü Ordu'ya yönelik girişilen karman çorman Panzer karşı taarruzunda rol

1 AOK1 = *Armeeoberkommando 1*: Birinci Ordu, z.b.V = *zur besonderen Verwendung*: özel amaçlı.

almıştı. Lorraine savaşında bu kuvvete komuta eden kişi, Batı Avrupa Cephesi'deki en başarılı Alman generallerden biri ve 1944-45 döneminde Patton ile her bakımdan denk sayılabilecek tek isim olan Hasso von Manteuffel idi. I. Dünya Savaşı gazilerinden olan Manteuffel, 1934'te yeni kurulan Panzer birliklerine transfer olmuş ve Fransa savaşı sırasında Rommel'in 7. Panzer Tümeni bünyesindeki bir piyade taburuna komuta etmişti. Kasım 1941'deki Moskova muharebeleri esnasında bir köprübaşı elde etme başarısı gösterince Şövalye Haçı (*Ritterkreuz*) ile ödüllendirildi. Ardından Kuzey Afrika cephesine gitti ve Tunus'ta emrinde bulunduğu von Arnim tarafından en iyi tümen komutanlarından biri olarak nitelendirildi. Haziran 1943'te Hitler onu bizzat 7. Panzer Tümeni komutanı olarak atadı ve Şövalye Haçı'na meşe yapraklarının (*eichenlauben*) da ilave edilmesinden sonra, seçkin *Grossdeutschland* Mekanize Piyade (*panzergrenadier*) Tümeni'nin başına geçirdi. Gittikçe artan savaşçılık şöhreti ve Hitler ile şahsi ilişkileri sayesinde Manteuffel kariyer basamaklarını tırmandıkça tırmanacak ve tümen komutanı olarak 1 Eylül 1944'te çağrıldığı Führer Karargâhı'nda kolordu komutanlığı aşamasını atlayıp Beşinci Panzer Ordusu komutanlığını alacaktı. Böyle ani bir sıçrama gerçekleştirmişti gerçekleştirmesine ama iş Patton'ın Üçüncü Ordu'sunu kapana almak üzere Hitler'in yaptığı hırslı planları gerçeğe dökebilmeye gelince, Manteuffel'in karşısında aşılmaz sorunlar mevcuttu. Karşı taarruza ayrılan birlikler ya zamanında gelemediler yahut daha harekâtın başlamasına kalmadan, Lorraine'de cepheyi tutma uğruna çarçur edildiler. Neticede Manteuffel'in birbirinden kopuk gelişen taarruzları sonunda başarısızlığa mahkûm oldu.

Patton'ın Ardennes'deki rakibi, Yedinci Ordu komutanı Erich Brandenberger idi (Harp Tarihi Enstitüsü).

Eylül ayı sona ererken Patton'ın elinde yakıt, Manteuffel'in elindeyse asker ve Panzer kalmamıştı. Lorraine cephesinde savaş, Üçüncü Ordu'nun iki kolordusunun Saarebourg civarında Beşinci Panzer Ordusu'nun kalıntılarıyla; bir diğer kolordusunun ise Metz civarında Alman Birinci Ordusu ile karşı karşıya kaldığı kanlı bir çıkmaza sürüklendi. Alman Birinci Ordusu, Atlantik kıyısındaki Bordeaux'dan çekilmesi ardından tekrar yapılandırılıp 5 Eylül 1944'te Panzer Kuvvetleri Orgenerali Otto von Knobelsdorff'un emrine verilmişti. Fransa savaşında 19. Piyade Tümeni'ne, ertesi yıl ise Rusya'da 19. Panzer Tümeni'ne komuta eden Knobelsdorff, Eylül 1941'de Şövalye Haçı kazanmıştı. Stalingrad'da kuşatılan Altıncı Ordu'yu kurtarma teşebbüsleri esnasında bir panzer kolordusunun başında temayüz eden Knobelsdorff, yiğitliği ve sarsılmaz iyimserliğini takdir eden Hitler tarafından Patton'a karşı bizzat seçilmişti. Ancak kıdemli Alman komutanlar onun taktik kabiliyetlerini pek etkileyici bulmadıkları gibi Doğu Cephesi'nin tüketici koşulları yüzünden sağlığı da fena halde bozulmuş bulunuyordu. Hülasa, kendisi Wehrmacht'ın en iyi ordu komutanlarından biri olmayabilirdi fakat kötü hava koşulları ve Metz'in kat kat tahkimatlarının da yardımıyla Walker'ın

XX. Kolordu'sunu iki aya yakın bir süre boyunca durdurmayı başardı. Kasım 1944 sonunda Knoblelsdorff da görevden alındı ve yerine kendisinden on yaş genç olan Hans von Obstfelder geçirildi. Obstfelder 1943 yılının ortalarına kadar Rusya'da Alman XXIX. Kolordusu'na komuta etmiş, akabindeyse Fransa'ya transfer olup LXXXVIII. Kolordu'nun başına konulmuştu. Bu kuvvet, Normandiya'da Caen cephesinde çarpıştıktan sonra Falaise cebinde mahvoldu.

Wehrmacht'ın Saarland'daki savunmalarını tekrar düzenlemeye karar vermesiyle Beşinci Panzer Ordusu, Patton'ın Üçüncü Ordusu'nun karşısından çekildi ve el'an Manteuffel'in komutasında olduğu halde yaklaşan Ardennes taarruzundaki başrollerden birini aldı. Middleton'ın VIII. Kolordu'suna saldıran Beşinci Panzer Ordusu, komutanının ferasetli liderliği sayesinde, Bastogne yakınlarında Almanların Ardennes savaşındaki başlıca yarma galibiyetini kazandı. Taarruzun diğer ayağını gerçekleştirmesi gereken SS Generali Joseph 'Sepp' Dietrich'in Altıncı Panzer Ordusu ise Elsenborn Sırtı ile St. Vith'teki inatçı Amerikan savunması karşısında başarısız olacaktı.

Patton, Üçüncü Ordu'nun Ardennes'e karşı taarruzunu başlattığında karşısındaki başlıca rakip Erich Brandenberger komutasındaki Alman Yedinci Ordusu, yani Alman taarruzunu icra etmek üzere seçilen üç kuvvetten en zayıf olandı. Manteuffel'ın pırıltılı dehasından nasibini zerrece almamış olan Brandenberger, Ardennes taarruzunun başkomutanı Feldmareşal Model tarafından hor görüyle "genelkurmay sisteminin tipik bir ürünü" diye tasvir edilmiştir. Öte yandan, Model'in küçümser değerlendirmesine rağmen Brandenberger'in Doğu Cephesi'nde önce bir Panzer tümenine, ardından da bir kolorduya komuta ettiği ve 1944-45'in sonbahar ve kış seferleri boyunca takdir edilesi bir performans gösterdiği de gözden kaçırılmamalı.

Alman Yedinci Ordusu, savaşın sona erdiği Mayıs 1945'e kadar Patton ve Üçüncü Ordu ile gırtlak gırtlağa kalmıştır; ancak bu süreç boyunca savunmaları ufalanıp giden Alman tarafında komutanlar sırayla bir gidip bir gelmişlerdi. 22 Şubat'ta, Brandenberger'in yerini Piyade Orgeneral Hans Felber aldı ama kuvvetlerinin Rheinland-Pfalz'da uğradığı felaketli bozgun sebebiyle o da ancak bir ay dayanabilmişti. Felber'in yerine, onun bir önceki görevi olan On Dokuzuncu Ordu komutanlığını üstlenmiş Orgeneral Hans von Obstfelder geçirilirken Brandenberger de Obstfelder'den boşalan On Dokuzuncu Ordu'yu emrine aldı.

Patton ile bu Alman generalleri arasındaki rekabete dair pek az şey yazılıp çizilmiştir; bu da herhalde söz konusu Almanlardan büyük kısmının kendi ülkelerinde dahi tanınıp bilinmiyor olmasından kaynaklanıyor. Amerikalı general ile Alman rakipleri arasında yapılacak bir karşılaştırma elmayla armudu karşılaştırmak gibidir ve o tarz bir analizin bütün sıkıntılarından mustariptir. Öncelikle, Almanların hepsi de Patton'dan çok daha fazla harp tecrübesine sahipti. Neredeyse tamamı 1. Dünya Savaşı gazisi olup Polonya, Fransa ve Rusya seferleri bağlamında dört yıldan beri silah başındalardı. "Savaşta pişmişliğin" bir noktada "savaş yorgunluğuna" dönüşmüş olabileceğini mesele etsek dahi bu komutanların hepsinin de son derece tecrübeli

ve kabiliyetli oldukları su götürmez bir gerçektir. Buna mukabil, Üçüncü Ordu'nun Fransa'da silah başı ettiği Ağustos 1944 itibariyle Patton'ın aktif savaş tecrübesi toplamda iki ayı dahi bulmuyordu. Alman subayları, 1944 sonu ile 1945'te Amerikan ordusu ile karşılaşan Wehrmacht'ın önündeki yıldırıcı sorunlardan mustariplerdi. Yedek asker, yakıt ve topçu mühimmatı namevcut olup tedarikleri de o vakitte artık imkânsızdı; Panzer kuvvetleriyse paramparça edilmişti. Müttefikler yürüttükleri seferlerin büyük kısmında hava üstünlüğünün tadını çıkarırken Luftwaffe'yi gökte görmek bile nadirattandı. Çok daha iyi teçhizatlı ve modern bir kuvvete komuta eden Patton, kendini Wehrmacht'taki rakiplerinin karşılaştıklarına benzer ümitsiz bir vaziyette asla bulmamıştı. Alman komutanların kendi bazı avantajları yok değildi gerçi ama bunların teraziyi lehlerine eğmeye yettiği durumlar çok enderdir. Üçüncü Ordu, yürüttüğü seferin başından sonuna kadar neredeyse aralıksız olarak taarruz durumundaydı ki modern savaş umurunda iyi bir savunmayı aşmak için ezici güç üstünlüğü gereklidir. 1944-45'teki cılızlaşmış haliyle bile Wehrmacht'ın muazzam bir savunma gücü teşkil ettiğine ise en ufak şüphe yoktur. 1944 yılının sonbaharında Alman komutanları savunmaya yarayan kötü hava şartları avantajına sahip oldular; bu koşullar Amerikan hava desteğini sıkça nötralize etmiş ve çamura batan zemin Amerikan kara birliklerinin hareket kabiliyetine ket vurmuştur.

Dengi dengiyle karşılaştırmak daha kolaydır ve bu bakımdan değerlendirildiğinde Patton'ın sicili had safhada parlaktır. Komuta ettiği Üçüncü Ordu, Batı Avrupa Cephesi'ndeki diğer her bir Müttefik ordusundan daha fazla arazi zapt etmiş ve daha çok esir almıştı. Wehrmacht'ın nazarındaysa Patton, batı cephesindeki en büyük tehditti.

Patton'ın Birliği	Harekât	Tarih	Rakip Kuvvet	Komutan
Batı Görev Gücü	*Meşale* Harekâtı	Kasım 1942	Fransız Kazablanka Tümeni	M. E. Bethouart
II. Kolordu	*Dayak* Harekâtı	Mart 1943	Beşinci Panzer Ordusu'nun unsurları	Hans-Jürgen von Arnim
Yedinci Ordu	*Husky* Harekâtı	Temmuz 1943	İtalyan Altıncı Ordusu	Alfredo Guzzoni
Üçüncü Ordu	Operation *Cobra*	Ağustos 1944	Dağınık kıtalar	
Üçüncü Ordu	Lorraine	Eylül 1944	Beşinci Panzer Ordusu	Hasso von Manteuffel
Üçüncü Ordu	Metz ve Saar	Ekim-Kasım 1944	Alman 1. Ordusu, 5. Panzer Ordusu	Otto von Knobelsdorff
Üçüncü Ordu	Ardennes	Aralık 1944-Ocak 1945	Alman Yedinci Ordusu	Erich Brandenberger
Üçüncü Ordu	Rheinland-Pfalz	Şubat-Mart 1945	Alman Yedinci Ordusu	Hans Felber
Üçüncü Ordu	Frankfurt ve Ren	Mart 1945	Alman Yedinci Ordusu	Hans von Obstfelder
Üçüncü Ordu	Bavyera-Çekoslovakya	Nisan-Mayıs 1945	Alman Yedinci Ordusu	Hans von Obstfelder

Patton en sevdiği ortam olan sıcak çatışmada. Bu karede, Mart 1943'te Tunus'ta vuku bulan El Guettar muharebesini yakındaki bir tepeden izlerken görülüyor (NARA).

KOMUTANIN ZİHNİNDE

Patton bir askeri entelektüeldi. Harp tarihini iştiyakla tetkik eder ve geniş bir yelpazedeki konular hakkında askeri dergilere yazılarıyla sık sık katkıda bulunurdu.[2] Mesleki eğitimi, Amerikan ordusundaki diğer kıdemli komutanların çoğuyla aynıydı ancak o, askeri klasikleri derinlemesine okuması ve zamanının savunma meselelerine dair yazılarıyla, etütlerini askeri eğitim sisteminin çok ötesine taşımıştır. İki savaş arası dönemdeki Amerikan ordusu en son girdiği savaşın derslerine odaklanmaya meylederken Patton savaşı zamandan bağımsız bir insanlık hali olarak görürdü. Bu bağlamda, antikçağ mücadeleleri de savaşın esrarını çözmede en az çağdaş çatışmalar kadar önemliydi. Fransa cephesine gitmeden önce Normanların İngiltere'yi fethini incelemiş ve Dük Guillaume'un kullandığı yolların bin yıl sonra dahi en iyi geçitleri teşkil ettikleri sonucuna varmıştı.

Patton, Amerikan ordusunda hâkim ana akım askeri fikriyata birçok açıdan aykırıydı. İki savaş arası dönemde Amerikan kara kuvvetleri, modern savaşın bir teknoloji ve endüstriyel güç devrimiyle şekillendiğini düşünüyordu. Ateş gücü teknolojisinin muazzam etkisi I. Dünya Savaşı'nda acı verici şekilde görülmüş, savunma ve saldırı arasındaki denge bozulmuştu. Bu bakış açısı, yakın zamanlı araştırmaların "müdüriyet tarzı" diye adlandırdığı yeni tür bir askeri liderlik doğurdu. Modern komutan artık karizmatik varlığıyla ordusunu ön hatlarda muharebeye süren kişi değil ama cephe gerisinde kurmay heyetini idare eden, harekâtını kesince planlayan, istikbaldeki harekât hakkında derinlemesine düşünen ve bir gözünü her daim ordunun can damarı ikmal üzerinde tutan "müdür" idi. Cesaret yabana atılmıyordu tabii ama esas erdem artık entelektüel melekelerdi. Eisenhower ile Bradley bu "teşkilat adamı" kalıbına cuk otururlar ki bu da onların en yüksek mertebelere erişmekteki başarılarını açıklamaktadır.

2 Bu eserlerinden biri de Çanakkale Savaşı hakkında olup yakın zamanda Türkçeye çevrilmiştir: General G. S. Patton (çev. İsmail Hakkı Yılmaz), *Gelibolu Savunması: Bir Karargâh Çalışması*, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2017 -çn.

Patton'ın komutanlığa bakışı çok farklıydı; o, geleneksel ve romantik "kahraman lider" ekolündendi. Şöyle yazmıştır: "Gerek siviller arasında gerekse de orduda, bu savaşı malzeme üstünlüğüyle kazanacağımıza dair teessüf edilesi bir inanç hâkim. Benim fikrim, bu savaşı ancak kan, fedakârlık ve cesaretle kazanabileceğimizdir." Şahsi cesarete çok büyük önem verirdi, hatta kendi kumaşının sağlamlığını ölçmek ve bunu hem astlarına hem de üstlerine göstermek için kendisini birçok sefer kasten tehlikeye atmıştı. Patton'ın liderlik anlayışı bizzat örnek teşkil ederek en ön safta yürümek ve harekâta kendi güçlü izini bırakmaktı. 1918'de, cephe gerisinde beklemesi için üstünün verdiği talimatlara itaatsizlik etmiş ve neticede yaralanmıştı. Onun gözünde, bir komutanın başlıca ihtiyacı cesaret, enerji, gözü karalık ve özgüvenin güçlü bir karşımı olan "savaşçı ruh" idi. Dahası, subaylar bunun gerektirdiği şahsi erdemleri kazanmanın da ötesine geçmeli ve savaşçı ruhu askerlerine aşılayabilmeliydiler. Bu amaçla, daha kıdemsiz subaylık günlerinden itibaren, "savaş çehrem" dediği bir askeri kişilik oluşturmaya başlamıştı. Patton, aktörlük kabiliyetlerini de liderliğin temel unsurlarından sayardı. Somurtuk suratını "Black Jack" Pershing'in efsanevi soğuk ifadesini taklitle edinmiştir. Aristokratik aile geçmişiyle hiç bağdaşmayan, yakası bağrı açılmamış küfürbazlığıysa bir erkeğe yakışmayacak derecede tiz olduğunu düşündüğü sesinin etkisini kırmak içindi. Her nabza göre şerbet vermeyi bilirdi: subay kardeşleriyle birlikteyken eksiksiz profesyonel, eratın karşısında kaşarlanmış, ilham verici ve kaba; kadınlarla muhatapsa zarafet ve centilmenlik timsaliydi. Aktör Patton ile gerçek Patton'ı birbirinden ayırmak bazen gerçekten zordur. Bir an astlarının üstünde tepinip ateş kusan bir müstebitken sonraki an sahra hastanesinde yaralı askerlere ağlayan içli duygular insanı olabilirdi. Bu rol müydü yoksa öz-kontrol eksikliği mi? Omar Bradley, Patton'u Doktor Jekyll ile Bay Hyde gibi tasvir etmiştir.

İki savaş arası dönemde Amerikan askeri eğitim sistemi, kıdemli komutanları ülkenin stratejisiyle savunma politikalarını şekillendirmeleri için hazırlıyordu; ancak bu yaklaşım, sıcak çatışma başarısının planlamadan daha önemli olduğu iddiasındaki Patton için pek ilgi çekici değildi. O, operatif savaş umuru ve askeri taktiklerin evrimine odaklanmayı sürdürdü. Kendisini birinci sınıf bir tümen ve kolordu komutanı kılan bu tavrı, savaş sırasında neden ordu komutanlığından yukarı çıkamadığını da açıklamaktadır. Öz-kontrol yoksunluğu 1943'teki sorunlarının esas sebebiydi tabii ancak en nihayetinde Bradley ile Devers'e tevdi edilen ordular grubu komutanlığı makamı için Eisenhower'ın veya Marshall'ın Patton'ı ideal aday olarak görüp görmediği de muğlaktır. Eisenhower, onun taktik seviyenin üstündeki planlama kabiliyetlerine her zaman şüpheyle yaklaşmıştı ve savaştan sonra, Patton'ın bazı başarılarını salt onun kendi eylemleri neticesi olmalarından ziyade Bradley'in planlarının icrası şeklinde değerlendirdi. İyi bir taktik komutanın kabiliyetlerinin aynı zamanda stratejik komuta kabiliyeti olması şart değildi.

Romantik kalıptan çıkmış birçok geleneksel komutan gibi Patton da çok yetenekli bir aktördü. El Guettar muharebesinden sonra fotoğrafçılara verdiği bu pozda sergilediği ve alametifarikası sayılan somurtması, ayna karşısında çalıştığı "savaş çehresinin" bir parçasıydı. Bir defasında yaverine şöyle dert yanmıştı: "Savaşçı bir çehrem olmasını deli gibi isterdim; buna doğuştan sahip olursun veya olmazsın. Ayna karşısında saatlerce çalıştığım için pek korkutucu bir ifade takınabiliyorum ama doğuştan bir savaş çehrem hiç olmadı ve olmayacak" (NARA).

Patton'ın taktik tarzı, ani darbeler ve gözü kara eylemleri düşmanı ateş gücüyle yıpratmaya tercih ediyordu. Muvazenesi bozulan düşman, üstüne hedef gözetmeksizin top ateşi açılan düşmandan çok daha kırılgandı. Bu, genellikle piyade zabitanı tarafından idare edilen bir orduda süvarinin bakış açısıydı.

Tank savaşı umuruyla yakından ilişkili bir şahsiyet olmasına rağmen, Patton modern askeri teknolojiye hiçbir zaman öyle özel bir alaka göstermemiştir. 1944'ün yaz ve sonbaharında 4. Zırhlı Tümen'in muharebe gruplarından birinde komuta eden müstakbel General Bruce Clarke, emrinde hizmet verdiği Patton hakkında şöyle yazacaktı: "tanklar hakkında herkesin bildiğinden daha fazlasını bilmezdi." Gayet tabii Clarke bu sözleriyle üstünün tank taktiklerindeki kabiliyetine değil zırhlı araçlar hakkındaki teknik bilgisine dokunmaktadır. Patton'ın tank savaşı umurunda kazandığı başarı bu araçları bir tür mucize silah olarak görmesinden ziyade geleneksel harp umuruna katkılarını takdir etmesinden ileri gelmiştir. Onun tanklarla uyumunun en ziyade tecessüm ettiği durumlar, zırhlı tümenleri hareketli yarma gücü; yani geleneksel atlı süvarinin mekanize türevi olarak kullandığı zamanlardı. Başına buyruk bir adam değildi ve iki savaş arası yıllarda ordunun mekanizasyonu meselelerine hemen hiç karışmadı. 1920 yılında hem o hem de Eisenhower müstakil bir zırhlı kuvvetler teşkili fikrinden uzak durmaları için uyarılınca mekanizasyon peygamberliğine kalkışmanın süvari sınıfındaki kariyerini ilerletmeye fayda getirmeyeceğini idrak etmişti. 1930'ların sonlarında bile hâlâ mükemmel süvari kılıcının tasarımına kafa yoruyordu.

Patton saldırgan bir zihniyete sahip olduğundan ötürü taktik köprücülüğe özel önem veriyordu, zira Avrupa'da orduların ilerleyişlerine doğal set çeken çok sayıdaki akarsuları atlamayı sağlayacak seçkin bir istihkâmcı kıtası olmaksızın taarruz yürütmeye imkân yoktu. 20 Şubat 1945 tarihli bu karede, kısa süre önce Sauer Nehri üzerine bir köprü kurmuş bulunan 1303. İstihkâm Taburu'nun askerleriyle görülüyor (NARA).

Hülasa, Patton teknolojiyi göz ardı etmiyordu ama savaş umurunda bir numaralı etmen olduğunu da düşünmüyordu. Ona göre, "Savaşın ruhu manevi güçtür" teçhizat değil. Bu bağlamda, savaşın geleneksel gereksinimleri olan talim, moral ve disiplin önce gelmeliydi. Vatandaşlar ordusu kavramına bayıldığı da söylenemezdi; mümkünse profesyonel bir kuvveti tercih ederdi. Ancak dünya savaşı çapındaki bir mücadelede bu pek tabii mümkün olmayınca, zorunlu asker kura neferleriyle idare etmesi gerekti. Kıdemli Amerikan komutanlarından birçoğu, ülkelerinin kültüründeki "vatandaş-askerin içkin kabiliyetleri" mitine duygusal bir inanç beslerken Patton bu yurttaşlık kutsamalarına mesafeliydi. Ona göre,

sivil zihniyeti kırıp eratı modern savaşın dehşetlerine hazır hale getirebilmek için geleneksel askeri talim ve disiplin şarttı. Mantığı sertti: "eğer selam vermeleri gerektiği zaman selam vermelerini veya verdiğiniz kıyafetleri giymelerini bile sağlayamıyorsanız o zaman ülkeleri uğruna ölmelerini nasıl sağlayacaksınız?" I. Dünya Savaşı sonrasında Amerikan popüler kültürüne çok güçlü bir anti-militarizm hâkim olduğundan ötürü birçok kura neferi Patton'ın bu tavrını hoş karşılamamış ve eylemleri basında sık sık kavga konusu olmuştur.

Patton bir çelişkiler yumağıydı. Sofu Episkopaliyen idi ama reenkarnasyona inanırdı. Sahra hastanelerini düzenli ziyaret edecek kadar özenli bir komutandı ama TSSB geçiren bir askeri tokatlayıp zorbalık edebilmişti. Tunus'ta Fransızlarla yapılacak nazik görüşmeleri başarıyla sonuçlandıran usta bir diplomat iken işgal altındaki Almanya'da patavatsızlıklarıyla çam üstüne çam deviriyordu. Onun başlıca zihni zayıflığı aşırı benmerkezciliği ve dünyayı kendi çevresinde dönüyor zannetmesiydi. Hem çocukluğunda hem de sonrasında sonuçlarına katlanmaktan hep bir şekilde yırttığı için "kötü çocuk" tavırları sergilemekten zevk alıyordu. Bu çelişkileri Patton'ı hayret verici bir karakter kıldığı gibi Amerikan popüler kültüründeki yerini kalıcılaştırmaya ciddi katkıda bulundukları da şüphesizdir.

Savaş boyunca yaverliğini yapan Charles Codman, savaştan kısa süre sonra Patton'ın çelişkilerini şu cümlelerle tasvir etmişti: "o sert külhanbeyi ağzı, korkutucu olma takıntısı, numaradan öfke nöbetleri; bunlar hep onun fıtratı ile seçtiği mesleğin icapları arasındaki çatışmanın belirtileriydi...Küfürbaz, çok içen, hızlı yaşayan o ilkel kan-revan ihtiyar efsanesinin çözülmeye başladığına dair emareler şimdiden mevcut. Hikâyenin yüzeysel unsurları dahi yakından bir bakınca yalanlandıklarına göre müstakbel biyografi yazarlarıyla tarihçiler esas aldatıcılığını görmekte hiç zorlanmayacaklardır."

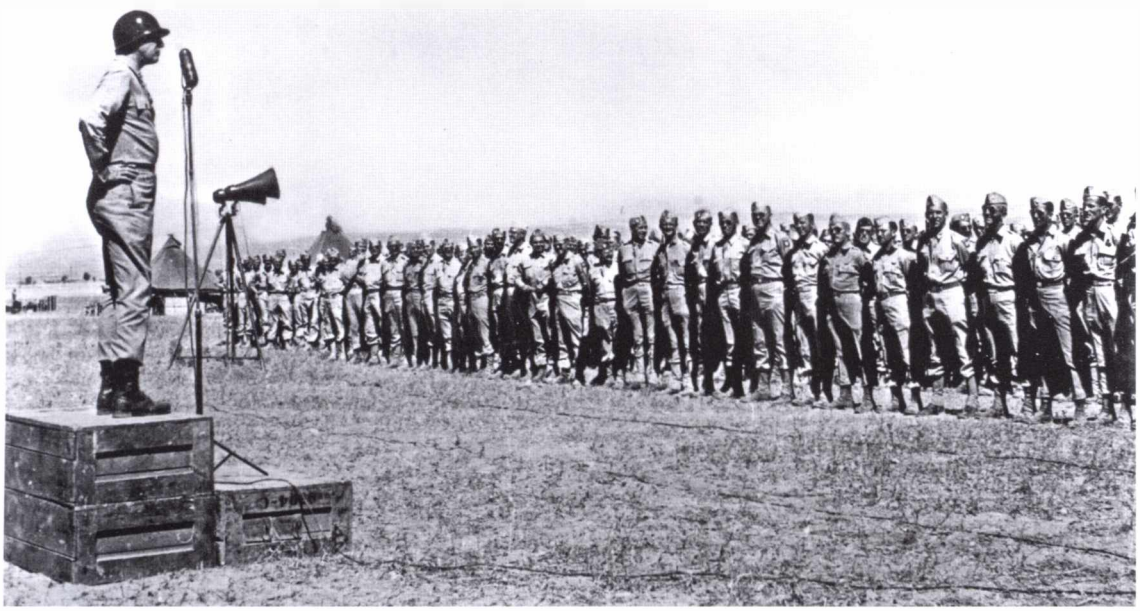
Patton'ın kadim dostlarından olan İkinci Hava Kuvveti komutanı ve "pilotların pilotu" Jimmy Doolittle ile savaştan sonraki bir buluşmasında çekilmiş bu kare, generalin neşeli göründüğü nadir fotoğraflardandır. Patton, fotoğraflarının sadece "savaş çehresini" göstermesinde ısrar ederdi ama artık savaş sona erdiği için belli ki daha rahat bir ruh halinde (NARA).

KELİMELERDE BİR HAYAT

George S. Patton Jr., eksiksiz bir otobiyografi yazmaya fırsat bulamadan terk-i diyar eyledi. Hatıratına en yakın sayılabilecek bir metin, savaş zamanında tuttuğu günlük ile Üçüncü Ordu'nun ceridesinden derlenerek ölümünden sonra 1947'de *War as I Knew It* adıyla yayınlanmıştır.[3] Patton'ın II. Dünya Savaşı'ndaki komutanlığına dair ilk tarihsel inceleme olan *Patton and His Third Army* ise, onun G-3 irtibat subayı Albay Brenton Wallace tarafından yazılıp bir önceki yıl basılmıştı. Wallace, dengeli bir tarihi perspektif sunamayacak kadar Patton'a yakındı ancak generalin kurmay heyetinin penceresinden bakması hasebiyle ilginç bir birinci ağızdan anlatı ortaya koymuştur. Kurmay gözünden bir diğer Patton değerlendirmesi, Robert S. Allen tarafından yazılıp yine 1947'de basılan *Lucky Forward* adlı eserdir. Washington'lu bir gazeteci olan Allen, savaşı Patton'ın karargâhında geçirmişti. Yaveri Albay Charles Codman'ın kendi eşine mektuplarından derlediği *Drive* adlı kitabı ise Patton'ın sırdaşlarından birinin gözünden savaş zamanına zeki, şahsi ve müşfik bir bakış sunar. Üçüncü Ordu istihbarat başkanı Oscar Koch da savaşın bitmesi üstünden fazla süre geçmeden tecrübelerine dair kısa bir anlatı kaleme almıştı fakat bu metin ancak yakın zamanda basılabildi. Yazıldığı zaman aralığından ötürü, *Ultra* istihbaratının Patton'ın kararları üstündeki etkisine değinmemektedir.

Patton başarılarını kayda geçirtmeye çok önem verdiğinden, hem Yedinci Ordu hem de Üçüncü Ordu tamamladıkları her seferin resmi tarihini diğer Amerikan seyyar ordularının ürettiklerine kıyasla çok daha kapsamlı ve cafcaflı metinler halinde ortaya koymuşlardır. Ne var ki bunlar aşırı büyük ebatlı defterikebir formatında basıldıkları için ticari formatta yeniden basımları çok zordur ve bu yüzden de pek iyi bilinmezler. Üçüncü Ordu'nun müşterek eylem sonrası raporu üstündeki gizlilik kararının 1981'e kadar kaldırılmaması da bu metnin yayılmasını kısıtlayıcı bir diğer etken olmuştur.

3 Türkçesi: *Benim Bildiğime Göre Harb*, İstanbul: Genekurmay 2 no'lu Basımevi, 1952 –çn.

Patton'ın askerlerine çektiği şiddetli ve küfürbaz moral nutukları artık efsaneleşmişlerdir. Bunlardan derlenerek *Patton* filminin girizgâhına konulan söylev, şimdi Amerikan sinemasının en ikonlaşmış sahneleri arasında. Haziran 1943'te, *Husky* Harekâtı öncesinde Fas'taki Oujda'da çekilen bu karede ise 82. Hava İndirme Tümeni askerlerine seslenirken görülüyor (NARA).

Patton ailesi, müteveffa generalin günlükleriyle şahsi evrakını kamuya açmakta acele etmemiştir. Bu malzemeden faydalanan ilk tam tekmil biyografi, Ladislas Farago'nun 1963'te basılan *Patton: Ordeal and Triumph* adlı eseridir. Gazeteci ve senaryo yazarı olan Farago, generalin ölümü etrafında gelişen uçuk kaçık komplo teorilerine meydan okumak üzere *The Last Days of Patton* adlı bir kitap daha kaleme alacaktı. Biyografi eseri iyi bir kitaptır ama esas önemi *Patton* filminin temelini oluşturmasıdır.

Virginia Askeri Enstitüsü mezunu olan ve savaş esnasında General George Marshall'ın yaverleri arasında yer alan Frank McCarty, müteveffa General Patton'ın hayatını ele alacak bir biyografik film projesi için daha 1953 yılında Patton ailesine teklifte bulunmuş ama ret cevabı almıştı. Daha sonra 20th Century Fox stüdyosu hem Farago'nun kitabının hem de Omar Bradley'in hatıratının film haklarını satın alıp McCarty'i yapımcı olarak tuttu. Proje, başarılı bir televizyon ve sinema yönetmeni olan Franklin Schaffner'e emanet edilirken senaryo yazarlarından biri de Francis Ford Coppola idi. Bilindiği üzere Coppola şimdi günümüzün en saygı duyulan ve başarılı yönetmenlerinden biridir. Filmde Karl Malden tarafından canlandırılan Omar Bradley'in pozitif yansıtılmasını ve çok güçlü hissedilen İngiliz karşıtı, özellikle de Montgomery karşıtı havayı ise stüdyonun başdanışmanı olan emekli General Bradley'e bağlamak gerekir. Sicilya seferinin tasvir edildiği bölümde Patton-Montgomery rekabetinin vurgulanması, Patton'dan ziyade Bradley'in bakış açısını yansıtmaktadır. Başrol ilk önce Burt Lancaster'a önerilmişti ama kabul etmeyince George C. Scott'ta karar kılındı. Scott'un olağanüstü oyunculuğu ve müteveffa generale gerçekten çok benzemesi, bu seçimin ne kadar hayırlı sonuçlandığını ortaya koyar. Bir tek kusur, Scott'un buğulu sesinin Patton'ın tiz sesiyle taban tabana zıt olmasıdır ki bu da affedilebilir. 1970 yılında seyirciyle buluşan film gerek eleştirmenler gerekse de izleyici nezdinde anında müthiş bir başarıya ulaştı ve en iyi film de dâhil tam yedi Oscar ödülü kazandı. Öylesine bir sinema klasiğine dönüştü ki 2003 yılında Kongre Kütüphanesi tarafından anıt-film kategorisiyle arşivlendi. Gayet tabii, bütün Hollywood yapımları gibi *Patton* da çok sayıda ufak tefek tarihi hatalardan ve böylesine geniş bir konuyu bu denli kısa süreye sıkıştırmanın sonucu kaçınılmaz bazı çarpıtmalardan ötürü eleştirilebilir. Ancak ne olursa olsun, gelmiş geçmiş en iyi II. Dünya Savaşı filmleri arasındadır ve daha önemlisi, askeri biyografik film türünün nadir başarılı örneklerindendir.

Patton filmi generale karşı kamuoyunun ilgisinde büyük ivme yaratarak çok sayıda yeni kitabın yazılmasına vesile oldu. Patton'ın çocukları, babalarının evrakını 1964 yılında Kongre Kütüphanesi'ne bağışlamışlardı ki ABD ordusunun başarılı tarihçilerinden Martin Blumenson, bunlardan bir alıntılar seçmesini 1972'de *The Patton Papers* adı altında ve birden fazla ciltte yayınladı. Kendisi, 1985 yılında en iyi kısa Patton biyografilerinden birini de yazmıştır. Ancak şu ana dek çıkmış bütün Patton biyografileri içinde en harikuladesi, 1995'te Carlo D'Este imzasıyla basılmış *Patton: A Genius for War* başlıklı kitaptır. Albay D'Este, o zamana dek yazdığı birkaç mükemmel sefer tarihi bağlamında Patton'ın II. Dünya Savaşı'ndaki kariyerine zaten değinmişti ve askeri tarihçi sıfatıyla tecrübesi, kaleme aldığı biyografiye hatırı sayılır bir derinlik ve kavrayış da eklemiştir. Patton'ın etrafında dönen birkaç tartışmaya açıklık getirdiği gibi Montgomery ile rekabetinin abartıldığını ve Bradley ile arasındaki, özellikle de 1944 başında doruğuna varan sorunların üstünün örtüldüğünü göstermiştir. D'Este'den sonra, çok daha negatif bir portre çizen bir diğer Patton biyografisi 2002'de Profesör Stanley Hirshson'un imzasıyla yayınlandı. Son olarak, Dennis Showalter 2005'te çıkan eserinde Alman tarafının sembol ismi Rommel ile Amerikan tarafının sembol ismi Patton'ın zihin açıcı bir kıyaslama denemesine girişmiştir.

BİBLİYOGRAFYA

Tam tekmil birkaç biyografinin yanında, geçen yıllar boyunca birçok kısa Patton biyografisi de yayınlandı; bunlar genellikle bir serinin parçası olarak çıkmışlardır. Burada sunduğum bibliyografyanın kapsamlı olduğunu hiçbir şekilde iddia edemem, nitekim ABD Ordusu Askeri Tarih Enstitüsü indeksinde, başlığında Patton ismi gözüken yüzü aşkın eser görülüyor. Patton'ın seferlerine dair de çok sayıda ihtisas eseri mevcut ki bunlardan bazılarına aşağıda yer vermiş bulunuyorum. Patton kültünün bir de popüler kulvarı olduğunu belirtmeden geçmeyeyim: kendini geliştirme kitapları. Müteveffa generalin renkli aforizmalarından beslenen bu kitaplar genellikle, ofis savaşlarında biraz olsun askeri esinlenmeye ihtiyaç duyan çiçeği burnunda müdürlere hitap ediyorlar.

Hükümet Raporları

After-Action Report, Third US Army, 1 August 1944–9 May 1945 (2 cilt, 1945)

Report of Operations of the United States Seventh Army in the Sicilian Campaign, 10 July–17 August 1943 (1943)

XII Corps: Spearhead of Patton's Army (1945)

Saga of the XX "Ghost" Corps: Thru Hell and Highwater (1946)

Kitaplar

Allen, Robert S., *Lucky Forward, the History of Patton's Third Army* Vanguard: New York, 1947

Baron, Richard, *Raid! The Untold Story of Patton's Secret Mission* G. P. Putnam: New York, 1981

Blumenson, Martin, *Patton: The Man behind the Legend 1885–1945* William Morrow: New York, 1985

——, *The Patton Papers (1885–1940, 2 vol.; 1940–45, 1 vol.)* Houghton Mifflin: Boston, MA, 1972

Codman, Charles, *Drive* Little, Brown: New York, 1957

D'Este, Carlo, *Patton: A Genius for War* HarperCollins: New York, 1995

English, John, *Patton's Peers: the Forgotten Allied Field Army Commanders of the Western Front 1944–45* Stackpole: Mechanicsburg, PA, 2009

Essame, H., *Patton: A Study in Command* Charles Scribner's: New York, 1974

Farago, Ladislas, *Patton: Ordeal and Triumph* Obolensky: New York, 1964

——, *The Last Days of Patton* McGraw-Hill: New York, 1985

Hirshson, Stanley, *General Patton: A Soldier's Life* HarperCollins: New York, 2002

Hymel, Kevin, *Patton's Photographs: War as he saw it* Potomac: Dulles, VA, 2006

Koch, Oscar, *G-2: Intelligence for Patton* Schiffer: Atglen, PA, 1999

Lande, D. A., *I Was with Patton: First Person Accounts of WWII in George Patton's Command* MBI: Minneapolis, WI, 2002

Morelock, J. D., *Generals of the Ardennes: American Leadership in the Battle of the Bulge* National Defense University: Washington, DC, 1994

Patton Jr, George S., *War As I Knew It* Houghton Mifflin: New York, 1947

Phillips, Henry, *The Making of a Professional: Manton Eddy USA* Greenwood: Westport, CT, 2000

Prefer, Nathan, *Patton's Ghost Corps: Cracking the Siegfried Line* Presidio: New York, 1998

Price, Frank, *Troy Middleton: A Biography* LSU Press: Baton Rouge, LA, 1974

Province, Charles, *Patton's Third Army: A chronology of the Third Army Advance August 1944 to May 1945* Hippocrene: New York, 1992

——, *The Unknown Patton* Hippocrene: New York, 1983

Rickard, John, *Patton at Bay: The Lorraine Campaign, September to December 1944:* Praeger: Wesport, CT, 1999

Rodgers, Russ, *Historic Photos of General George Patton* Turner: Nashvile, TN, 2007

Showalter, Dennis, *Patton and Rommel: Men of war in the twentieth century* Berkley: New York, 2005

Spires, David, *Air Power for Patton's Army: The XIX TAC in the Second World War* GPO: Washington, DC, 2002

Wallace, Brenton, *Patton & His Third Army* Military Service Press: 1946

Winton, Harold, *Corps Commanders of the Bulge: Six American Generals and Victory in the Ardennes* University Press of Kansas: Lawrence, KS, 2007

SÖZLÜK

Episkopaliyen Cemaati	Amerika'nın bağımsızlığını kazanmasından sonra İngiltere hükümdarına bağlılık yemini etmeyi bırakan ama Anglikan Kilisesi'ne bağlı kalan Protestan cemaat.
G-1	Amerikan karargâhının idari işlerden ve yanı sıra siviller ile savaş esirlerinin meselelerinden sorumlu personel dairesi.
G-2	Amerikan karargâhının istihbarat dairesi.
G-3	Amerikan karargâhının harekât ve talim dairesi.
G-4	Amerikan karargâhının ikmal dairesi.
Kolordu	Birkaç tümen ve ilişik birlikler, mesela müstakil sahra topçu taburları ile istihkâm ve destek kıtaları içeren taktik birim.
Kraut	Almanca lahana turşusu anlamına gelen *sauerkraut* sözcüğünden türetilmiş olup Amerikan gündelik ırkçılığının jargonunda Almanlar için kullanılan aşağılayıcı tabir
Luftwaffe	Alman Hava Kuvvetleri.
Ordu	İçinde birkaç kolordu ile ilişik birlikler, mesela müstakil tank ve tank avcı taburları, sahra topçu taburları, istihkâm ve destek kıtaları barındıran askeri teşkilat
Ordular Grubu	Batılı Müttefikler'in II. Dünya Savaşı'ndaki en büyük, birkaç orduyu aynı çatı altında toplayan taktik birimi.
TSSB	Travma Sonrası Stres Bozukluğu.
Ultra	II. Dünya Savaşı'nda, İngiliz hükümetinin Bletchley Park'ta yer alan Kod ve Şifre Okulu'nda, Mihver devletlerinin en gizli şifrelerinin bile kırılmasıyla elde edilen üst düzey istihbaratın kod adı.
Wehrmacht	Nazi Almanyası'nın kara kuvvetleri.

DİZİN

Not: **Koyu renkli** sayfa numaraları resimleri belirtir.

Alexander, Gen. Harold 20, 21
Allen, Tümgen. Terry 19, 23
Alman Ordusu; Birinci Ordu 28–29, 53, 54; Yedinci Ordu 26–27, 53, 54, 55; On Beşinci Ordu 28–29; Beşinci Panzer Ordusu 52, 53–54, 55; Altıncı Panzer Ordusu 54; Afrika Kolordusu 15, 50; XXV Kolordu 52; Grossdeutschland Tümeni 53; 5. Piyade Tümeni 52; 19. Piyade Tümeni 54; 7. Panzer Tümeni 48, 53; 10. Panzer Tümeni 18; 19. Panzer Tümeni 54
Amerikan Ordular Grupları; Birinci (FUSAG) 24; Altıncı 8, 28–29; On İkinci 8, 23, 26, 31
Amerikan Orduları; Birinci 8, 23, 24, 26, 27, 30–31, 33, 34, 37, 38, 40, 42; Üçüncü 4–5, 8, 11, 23, 24–25, 26–27, 35–38, 40–46, 47, 52–53, 60; Beşinci 23; Yedinci 4, 16, 20–23, 33, 41–42, 45, 50, 55, 60; Sekizinci 35; Dokuzuncu 8; On Beşinci 45, 46
Amerikan Kolorduları; I 49; I Zırhlı 14, 20; II 16, 18, 20; III 35, 37; V 27, 35; VII 34; VIII 26, 35, 37, 54; XII 26, 30, 35, 42; XV 26, 27, 35; XX 26, 28, 35, 36, 54
Amerikan Tümenleri, Hava İndirme; 82. 16, 60; 101. 34; Zırhlı; 1. 45; 2. 14, 16, 47, 48; 3. 36; 4. 24, 25, 26, 30, 33, 34, 37, 40, 41–42, 45, 58; 5. 26, 30; 6. 11, 25, 37, 40; 7. 28, 34, 36; 9. 40, 42; 10th 31, 41; 12. 41; 14th 45; 2. Süvari 37; Piyade; 1. 18, 19, 20, 22, 34; 2. 34; 3. 16, 22; 5. 27, 28, 40, 41, 44; 9. 35, 38; 26. 33; 28. 31, 34; 45. 20–21, 37; 80. 33, 40, 41; 90. 40, 41, 44; 99. 34; 106. 31
Amerikan Tugayları; 2. Zırhlı 47, 48; 1. Süvari 37; 84. Piyade 11; 1./304. Tank (1918) 8, 11, 12, 13
Amerikan Alayları ve Taburları, Süvari; 3. 11; 6. 37; 8. 9; 1303. İstihkâm 58; 17. Sahra Topçu 22; Piyade; 11. 44; Tank; 37. 34; 344. (1918) 12, 13; Darby'nin Komandoları 16
Amerikan Dokuzuncu Hava Gücü 38; XIX. Taktik Hava Komutanlığı 25, 26, 37, 38
Ardennes taarruzu (savaşı) 5, 31–34, 37, 52, 54
Arnim, Gen. Hans-Jürgen von 16, 52, 53
Arraçourt tank çatışması 29, 30

Bastogne, kurtarılışı 5, 31, 32, 33, 33–34, 37, 52, 54
Baum Görev Gücü 41, 45
Bethouart, Gen. M. E. 55
Bourg Tank Okulu, Fransa 8, 9, 10
Bradley, Gen. Omar N. 4–5, 8, 15, 20, 20, 22, 23, 24, 24, 26, 27, 31, 31, 33, 34, 37, 38, 40, 41, 45, 52, 56, 57, 58
Brandenberger, Gen. Erich 52, 53, 54, 55

Cárdenas, "General" Julio 10
Chaffee, Gen. Adna 12–14
Clark, Gen. Mark 23
Clarke, Gen. Bruce 34, 58
Codman Yarbay Charles 22, 30, 59, 60
Compton, Yzb. Ranulf 9
Cook, Tümgen. Gilbert 35
Coppola, Francis Ford 61
Crittenberger, Tuğgen. Willis 48

Çöl Talim Merkezi, Kaliforniya 14, 14, 48

Devers, Gen. Jacob 8, 23, 28
Dietrich, SS Orgeneralı Josef "Sepp" 54
Dijon'a İlerleyiş 28–29
Doolittle, Jimmy 59

Eddy, Tümgen. Manton 20, 30, 30, 31, 35, 35–36, 37, 38, 42, 43
Eichelberger, Gen. Robert 4, 8, 23
Eisenhower, Gen. Dwight 4, 5, 11, 14, 18, 18, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 31–32, 33, 34, 37, 41, 42, 43, 45, 46, 56, 57–58
El Guettar muharebesi 4, 18, 19, 56, 57

Fahrmbacher, Gen. Wilhelm 52, 53
Fallaise Gediği 26, 27, 53, 54
Felber, Gen. Hans 54, 55
Fleet, Tümgen. van 41
Fredendall, Tümgen. Lloyd 16, 18, 23

Gaffey, Gen. Hugh 15, 20, 24, 30
Gay, Tuğgen. Hobart 15, 16, 17, 22, 28
Grow, Yarbay Robert 11
Guzzoni, Gen. Alfredo 55

Haislip, Gen. Wade 26, 35
Hammelburg Savaş Esirleri Kampı, 41, 45
Harkins, Albay Paul 28
Harmon, Tümgen. Ernie 16, 17, 18, 20, 45
Harriman, Averill 29
Heidelberg cenaze resmigeçidi 46
Hodges, Gen. Courtney 4, 8, 15, 23, 24, 26, 30–31, 34, 37, 38, 42
Huebner, Tümgen. Clarence 35
Husky, Harekâtı (Sicilya) 4, 19, 20–23, 21, 37, 52, 55, 60; yaralı askerler 23

İngiliz Sekizinci Ordusu 15, 16, 20
Irwin, Tümgen. Leroy 27, 28
İtalyan Altıncı Ordusu 55

Jenson, Yzb. Richard 16, 18
Jukov, Mareşal Geyorgiy 44

Kasserine Geçidi Muharebesi 4, 23, 45, 50
Keyes, Tümgen. Geoffrey 15, 16, 16, 21, 24
Knobelsdorff, Gen. Otto von 54, 55
Kobra, Harekâtı (Normandiya'dan huruç) 4–5, 24–27, 25, 31, 35–36, 38, 52–53, 55
Koch, Oscar 15, 31, 60
Komuta araçları; Dodge 49, 50, 50–51; M3A1 16, 17, 20, 48, 49, 50; "Peep" 29, 30, 34, 42, 43
Kuzey Afrika Seferi 15–20, 50, 52

Lambert, Albay Kent 15, 16
Lütich Harekatı 26

Manteuffel, Gen. Hasso von 52, 53–54, 55
Marciani, Gen. Giovanni 16
Market-Garden Harekâtı (Arnhem) 28
Marshall, George C. 11, 12, 14, 23, 36, 37
Meeks, Bascavus William 46
Messina, İtalya 21, 22
Meşale Harekâtı (Kuzey Afrika) 4, 14, 15, 55
Metz taarruzu 5, 30–31, 53–54
Meksika Seferi 9–10
Middleton, Gen. Troy 26, 33, 35, 37, 41, 54
Milliken, Tümgen. 33, 35, 37, 37–38
Mims, Cavus John L. 30, 42, 43
Model, Feldmareşal Walter 52
Montgomery, Mareşal Bernard 4, 5, 15, 16, 20, 21, 24, 26, 27, 28, 31, 34, 41, 44, 61
Muller, Tuğgen. Walter 15, 28, 29
Müttefik Orduları; Yirmi Birinci Ordular Grubu 26, 31

Nancy'e İlerleyiş 5, 27–28
Nogues, Gen. Auguste Paul 15
Normandiya *bkz Kobra* Harekâtı

Obstfelder, Gen. Hans von 54, 55
Overlord Harekâtı (D-Günü) 24, 25

Palermo, Sicilya 4, 16, 17, 21
Paris'in Kurtuluşu 27
Pasadena, Kaliforniya 44
Patch, Gen. Alexander 4, 33, 42
Patton (film) 5, 26, 60, 61
Patton (kızlık soyadı Ayer), Beatrice 8
Patton, Korgen Gen. George S; vatandaş askerler 58–59; TSSB ve tokat vakaları 22, 23, 59; olumu 5, 46; diplomatik görevleri 15, 16, 59; Ustun Hizmet Madalyası 11; gençlik yılları 6–8, 7; motivasyon konuşmaları 60; Irki savaş arası yılları 10; astları 34–40; askeri entelektüelliği 56–59; lakapları 14; terfileri 5, 18; Sicilya 22; eskrimciliği 8, 9; tankları 46–51, 48, 58; "savaş çehresi" 57, 57, 59; savaşta yaralanması 11, 47, 57
"Peep" *bkz* komuta araçları
Pershing, Tuğgen. John "Black Jack" 9–10, 51, 57

Remagen Köprüsü 37, 42
Ren'in Geçilişi 5, 40, 44–45
"Ren'e Sıçan Yarışı" 39, 41–44
Rockenbach, Tuğgen. Samuel 12, 46
Rommel, Feldmareşal Erwin 15, 16, 18–19, 46, 50, 51–52, 53, 61
Roosevelt, Tuğgen. Theodore 19
Ryder, Tümgen. Charles 20

Saar/Rheinland Pfalz Taarruzu 5, 53–54
San Miguelito çiftliği 10
Saumur Süvari Okulu, Fransa 8, 9
SdKfz 251 komuta aracı 48, 50
Seine Nehrini geçiş harekâtı 27, 36
Sicilya *bkz Husky* Harekâtı
Simpson, Gen. William 4, 8, 24
St Lô, Normandiya 24, 25
St Mihiel taarruzu (1918) 11, 12, 13
Stimson L-5 sentinel 51
Stimson, Henry L. 8, 9
Stumpf, Gen. Horst 52
Sylvester, Tümgen. Lindsay 36

Tank Birliği Merkezi, Meade Ordugâhı 11
tanklar 46–51; M1A1 47, 48; M3 14, 48; M4A3E8 "kum torbalı" Sherman 42; M41 36;M47/48 "Patton" 51; Renault FT 8, 9, 10, 46
Teneke, Harekâtı (Frankfurt ve Ren) 31
Thompson, Tuğgen. John 28
Truscott, Tümgen. Lucian 20, 22, 23, 45

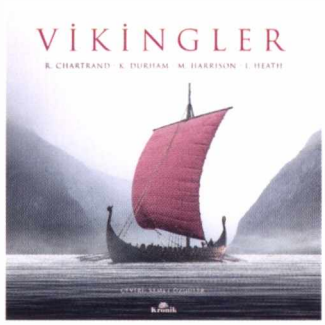
USS *Augusta* 15

Varsity Harekâtı (Hava İndirme) 41
Villa, Pancho 4, 9
Virginia Askeri Enstitüsü 6, 7

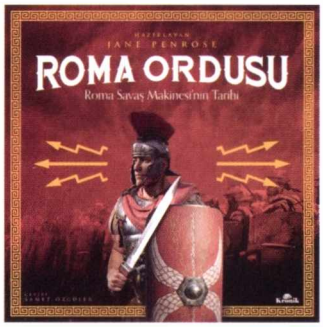
Walker, Tümgen. Walton "Bulldog" 26, 28, 35, 36, 36, 37, 41, 54
Waters, Yarbay John 41, 45
West Point Askeri Akademisi 7–8, 11, 35, 36
Weyland, Tuğgen. Otto 25, 26, 38, 38, 41
Willard, Tümgen. Paul 31
Wood, Tümgen. Leonard "Tiger Jack" 8–9, 24, 26, 30, 31, 36, 37,
Wop, Harekâtı (Tunus) 55

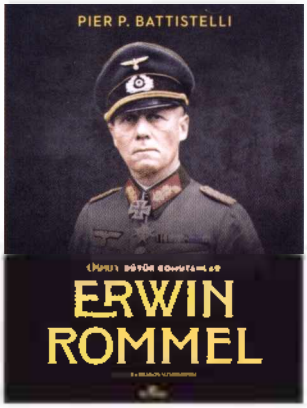
Yağma Harekâtı (Ren'i Geçiş) 41, 42

OSPREY RESİMLİ TARİH DİZİSİ

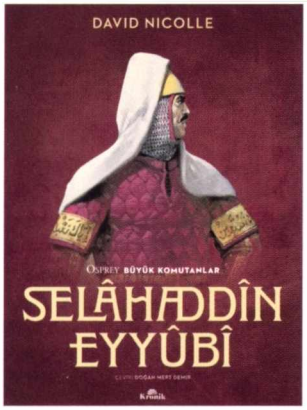

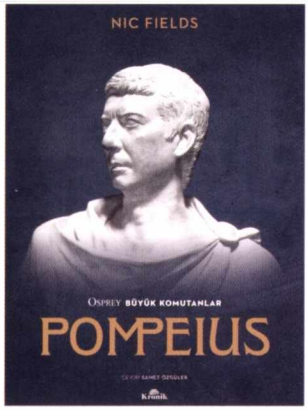

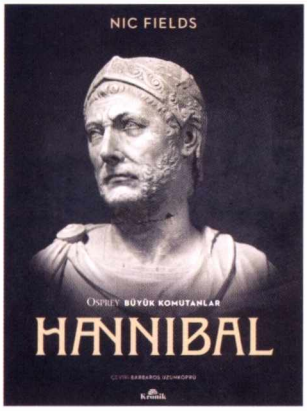

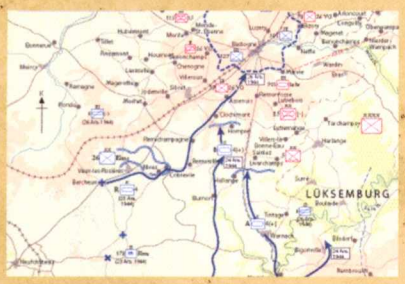

OSPREY

BÜYÜK KOMUTANLAR
- 08 -

Tarihin en büyük komutanlarının yaşam öyküleri, muharebe tecrübeleri, uyguladıkları taktikler ve stratejiler

GEORGE S. PATTON

Dünya tarihinin en büyük komutanlarını tüm yönleriyle inceleyen OSPREY Büyük Komutanlar Serisi, George S. Patton ile devam ediyor...

II. Dünya Savaşı'ndaki Amerikalı muharip komutanlar içinde en efsanevi isim, şüphesiz George S. Patton Jr.'dır. Kariyerine süvari sınıfında başlamış ve 1916'da Pancho Villa'ya karşı Meksika'da yürütülen tenkil harekâtında küçük fakat ünlü bir rol oynamıştı. I. Dünya Savaşı esnasında ABD ordusunun ilk tank taburlarını yetiştirip cephede bunlara komuta etti.

Patton'ın dramatik ve pervasız karakteri Amerikan komuta kademelerinde baskın olan durağan ve bürokratik tarzla taban tabana zıttı ki bu farkıyla daha 1941'deki Pearl Harbour baskınından önce dahi kamuoyunun dikkatini çekmişti. Kasım 1942'de Fransız Kuzey Afrikası'na yapılan Meşale Harekâtı çıkarmalarında Batı Görev Gücü'nü yönetti; ancak en önemli görevini diplomat şapkasını takıp Vichy Fransız ordusunu Müttefikler safına geçmesi için ikna ederek yerine getirmiştir.

1943'teki Tunus Harekâtı'nda, Mart ayındaki El Guettar Muharebesi'nde, Amerikalılara Wehrmacht'a karşı ilk taktik galibiyetlerini kazandırarak ABD ordusunun Şubat'ta Kasserine Geçidi'nde uğradığı bozgunun utancını sildi. Temmuz 1943'teki Sicilya Harekâtı'nda ise, başında olduğu Yedinci Ordu'nun İngiliz planlamacıların marifetiyle geri plana itilmesine mukabil, kararlı bir saldırganlıkla davranıp Amerikan birliklerini Palermo'ya sokmuş ve bu şekilde, Montgomery'nin ilerleyişi saplanıp kalmasına rağmen Müttefiklerin Messina'yı alıp seferi zaferle sonlandırmasını sağlayan şartları hazırlamıştı.

Patton en büyük katkılarını 1944-45'teki Batı Avrupa Cephesi Harekâtı'nda sunabilmiştir. Üçüncü Ordu, diğer Müttefik ordularının her birinden daha çok ilerleme kaydetmiş, daha çok düşmanı esir almış ve daha fazla toprak kurtarmıştır.

Resimler, görseller ve haritalarla desteklenen bu çalışma, Amerikan ordusunun en büyük mekanize savaş üstadı olduğu umumca kabul edilmiş bulunan Patton'ın üç ayrı savaşı kapsayan renkli hayatı ile liderliğini II. Dünya Savaşı'na odaklanarak mercek altına alıyor. Ne var ki, olağanüstü yeteneklerine rağmen Patton, geleneksel ve sert disiplin için ısrarından olduğu kadar basının gitgide artan gücüne boyun eğmeyişinden de ötürü sıradan askerler tarafından hiç sevilmemiş ve yerden yere vurulmuştu. Onun büyük yetenekler ile çok tartışmalı huyları birleştiren bu kişiliği, kendisini Amerikan askeri tarihindeki ilginç karakterlerden biri kılmaktadır.

Kronik
₺35,00
kronikkitap.com kronikkitap
ISBN: 978-625-7631-42-6

THG
0403924
TEN